

KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

Felülvizsgálat - 2016

KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2015

Készült: Belügyminisztérium megbízásából
Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

Készítette: ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
(konzorciumvezető)

MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.
(konzorcium tagja)

 TRENECON COWI

 mapi

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Projektvezető	Dócsné Balogh Zsuzsanna
Régiós koordinátor	Tendli Krisztina Csupor Viktória
Megyei koordinátor	Fürstand Attila Tendli Krisztina
Felelős tervező (Felelős tervező helyettes)	Essősy Ádám Gömöri Gábor
Településtervező	Mayer Andrea (TT/1, É 01-1521)
Településtervezési zöldfelületi és tájrendezési szakági szakértő	Rácz Mária (TK, SZT 06-0102)
Településtervezési közlekedési szakági szakértő	Vajda Balázs (Tkö 01-11911) Perjés Tamás (Tkö 13-3215, 13-64972) Ajtay Szilárd
Településtervezési víziközmű szakági tervező	Erdész Béla (TV 04-0023, 04-0070) Nagy Andrea Tárnok Barbara
Településtervezési energiaközmű szakági tervező	Horváth Lajos (TE 16-0176)
Társadalompolitikai szakértő	Halász Levente Gömöri Gábor
Gazdaságfejlesztési szakértő	Kocsis Tamás Gömöri Gábor
Antiszegregációs szakértő	Bernáth Péter
Környezetvédelmi szakértő	Nagy Andrea
Műemlékvédelmi szakértő	Zelenákné Keresztes Brigitta (É/1 01-2406)

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	9
2	HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	13
2.1	A VÁROSI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	13
2.1.1	A város térségi szerepkörei	13
2.1.2	Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	14
2.1.3	Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	14
2.1.4	Intézmény-rendszer (köszolgáltatások) és városüzemeltetés	14
2.1.5	Gazdasági szerkezet és dinamika	15
2.1.6	Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	15
2.1.7	Táji és természeti adottságok	15
2.1.8	Zöldfelületek	15
2.1.9	Épített környezet	16
2.1.10	Közlekedési hálózat és minősége	16
2.1.11	Közművek és elektronikus hírközlés	16
2.1.12	Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	17
2.1.13	A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés	17
2.2	A VÁROSRÉSZI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	23
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	28
3.1	JÖVŐKÉP	28
3.2	A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	29
3.2.1	Városi szintű középtávú tematikus célok	31
3.2.2	Városrészi szintű területi célok	36
3.2.3	Akcióterületi célok meghatározása	38
3.3	A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	39
4	A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	42
4.1	AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA	42
4.2	AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTANDÓ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA	43
4.3	AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK	53
4.3.1	Kulcsprojektek	53
4.3.2	Hálózatos projektek	54
4.3.3	Egyéb projektek	58
4.3.4	A szakmai konzultációk során felmerült további fejlesztési elképzelések	60
4.4	A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIAI CÉLJAIHOZ	61
4.5	A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE	63
4.6	AZ AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	66
5	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	69
5.1	A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA	69
5.2	AZ ELMÚLT ÉVEKBEN MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK	73
5.3	ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV	74
5.3.1	A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	74
5.3.2	A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések	85

5.3.3	A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	85
6	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	86
6.1	KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	86
6.1.1	Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire	88
6.1.2	Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz	91
6.1.3	Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat	93
6.2	BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	97
6.2.1	A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata	97
6.2.2	A célok logikai összefüggései	107
6.2.3	A stratégia megvalósíthatósága	111
6.2.4	A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása ..	111
7	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	116
8	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	119
8.1	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	119
8.2	AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI	121
8.2.1	A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere	121
8.2.2	Az ITS megvalósításának intézményi háttere	122
8.3	A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	123
8.4	A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	124
8.5	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA	125
8.5.1	Az ITS intézkedéseire kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása	125
8.5.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása	135
MELLÉKLETEK		138
1.	SZÁMÚ MELLÉKLET: A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS LÉPÉSEI	138

Táblázatjegyzék

1. táblázat - Kiskunfélegyháza erősségei és gyengeségei.....	17
2. táblázat - Kiskunfélegyháza lehetőségei és veszélyei.....	20
3. táblázat: Városrészek funkciói.....	23
4. táblázat - Kiskunfélegyháza városrészeinek lehatárolása.....	24
5. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése.....	41
6. táblázat: Akcióterületi lehatárolás.....	42
7. táblázat Stratégiai célok és projektípusok kapcsolata.....	61
8. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezése.....	63
9. táblázat – TOP intézkedések.....	66
10. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve.....	67
11. táblázat város KSH által kijelölt és város által jóváhagyott szegregátumainak és szegregációval veszélyeztetett területeinek státusza –a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként).....	71
12. táblázat: A 2008-ban elkészített IVS tervezett, megvalósításra nem került anti-szegregációs célú beavatkozásai.....	73
13. táblázat:Anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban.....	74
14. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai.....	74
15. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban (a szegregátumok sorszámával jelölve).....	76
16. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései.....	79
17. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései.....	82
18. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése.....	83
19. táblázat:A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és a hatások kivédésére teendő intézkedések.....	85
20. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz.....	89
21. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai.....	98
22. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai.....	99
23. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai.....	100
24. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai.....	103
25. táblázat: A települési célok logikai összefüggései.....	108
26. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései.....	113
27. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai.....	116
28. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai.....	126
29. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai.....	127
30. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai.....	131

Ábrajegyzék

1. ábra - A lakónépesség számának megoszlása városrészenként, 2011.....	26
2. ábra - A lakások számának megoszlása városrészenként, 2011.....	26
3. ábra - A lakónépesség korcsoportos összetétele városrészenként, 2011	26
4. ábra - A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül városrészenként, 2011 .	27
5. ábra: Kiskunfélegyháza városfejlesztési célrendszere 2014-2020-ig.....	40
6. ábra - Bács-Kiskun megye célrendszere.....	92
7. ábra: Kockázatok hatásának és valószínűségének mátrixa.....	118
8. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása.....	135

Térképjegyzék

1. térkép - A Kiskunfélegyházi járás megyén belüli, valamint a járás településeinek járáson belüli elhelyezkedése	13
2. térkép - Városrészek lehatárolása.....	25
3. térkép: 1-es számú akcióterület lehatárolása.....	43
4. térkép: 2-es számú akcióterület lehatárolása.....	44
5. térkép: 3-as számú akcióterület lehatárolása.....	45
6. térkép: 4-es számú akcióterület lehatárolása.....	47
7. térkép: 5-ös számú akcióterület lehatárolása.....	48
8. térkép: 6-os számú akcióterület lehatárolása.....	49
9. térkép: 7-es számú akcióterület lehatárolása.....	51
10. térkép: 8-as számú akcióterület lehatárolása.....	52
11. térkép: Kiskunfélegyháza szegregátumokat bemutató térképe.....	69

1 Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján.

Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Előzmények

Kiskunfélegyháza Városa 2008-ban dolgozta ki és a 71/2008. számú képviselő-testületi határozattal fogadta el első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, amely tulajdonképpen jelen dokumentum előzményének tekinthető.

Az akkor megfogalmazott jövőkép összhangban van a koncepcióban felvázolt hosszú távú jövőképpel: „fenntartható, stabil gazdasági növekedés elérése, mely ideális városi környezetet teremt, ezáltal vonzóvá teszi Kiskunfélegyházát és térségét lakói, a letelepedni szándékozók és az idelátogató turisták számára egyaránt”.

Stratégia
felülvizsgálat indokai

A Stratégia kidolgozása óta eltelt 7 évben számos **külső és belső tényező együttes változása** indokoltta teszi annak felülvizsgálatát.

Belső tényezők változásai:

- az IVS kidolgozása óta eltelt időszakban bekövetkező társadalmi-gazdasági változások (pl.: gazdasági világválság hatásai, piaci, befektetői környezet változása, demográfiai adatokban, tendenciákban érzékelhető változások),
- a korábbi IVS-ben foglalt fejlesztési elképzelések megvalósításának tapasztalatai, fejlesztések eredményei

Külső tényezők változásai:

- A hazai szakpolitikai és jogszabályi környezetben bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as időszakra vonatkozó országos és megyei fejlesztéspolitikai elképzelések megfogalmazása. Különös tekintettel:

- az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet megalkotására, melynek értelmében a Stratégia tartalmi követelmény rendszere jogszabályban rögzítésre került, a korábbiakhoz képest bővült, változott.
- Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadására, azokban történt változásokra (így az Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció - 1/2014 (I.3) OGy. határozattal történő elfogadására; valamint az Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosításaira.

Az OFTK az országos fejlesztéspolitika átfogó célrendszerét és középtávú (2020-ra vonatkozó) céljait fogalmazza meg, foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával, a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK kiemelten kezeli a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeit megőrző, azokra építő fejlesztését, felzárkóztatását, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy a vidéki települések népségmegtartó erejének erősödését, az agrár- és

élelmiszergazdaságon túl a vidéki térségek jövője a vidéki foglalkoztatást biztosító további gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.

- A Megyei területfejlesztési koncepciók és programok 2014-ben történő felülvizsgálatára, megalkotására. Az egymással közel egy időben zajló tervezés eredményeként a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok, valamint a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására, a fejlesztések egymást kiegészítő és egymást erősítő hatásainak kihasználására.
- Megalkotásra és kidolgozásra kerültek az EU 2014-2020 közötti támogatási időszakának új támogatáspolitikai célkitűzései, forráslehetőségei; új eljárásrendjei és az ezekhez kapcsolódó jogszabályok:

- Elfogadásra került EU 2020 Stratégia; amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, mint fölérendelt cél szem előtt tartva az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani a kohéziós politika eszközrendszerén keresztül. A kohéziós politika megvalósítását célzó un. közös rendelkezéseket tartalmazó rendelet rögzíti azt a 11 tematikus célkitűzést, melyek támogatásával a kohéziós politika hozzájárul az EU 2020 céljaihoz.

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó Stratégiájában kiemelt figyelmet kap a városok fejlesztése. Az ERFA prioritásainak mindegyike megvalósítható városi környezetben, a rendelet azonban kifejezetten városi problémák kezelésére irányuló beruházási prioritásokat is meghatároz.

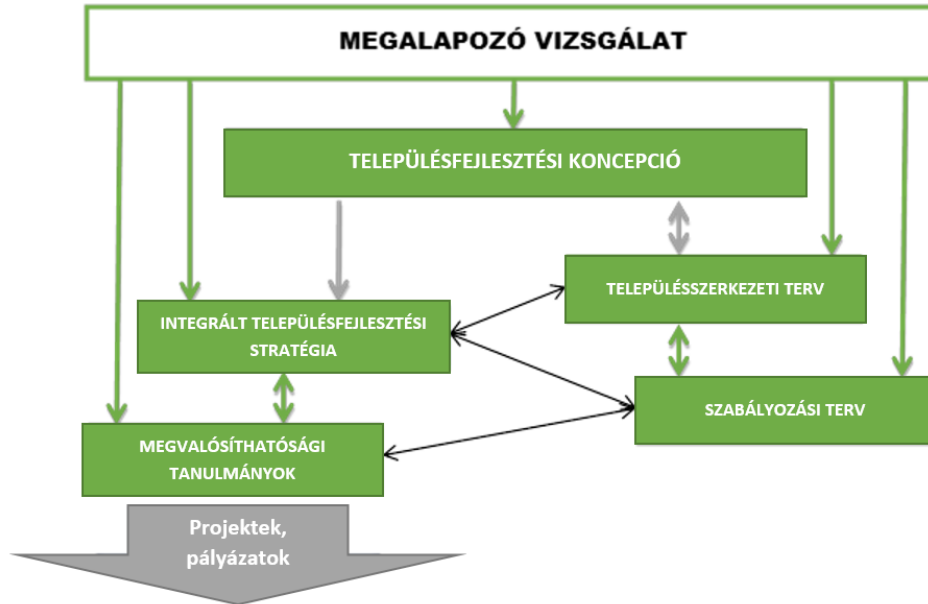
- az EU2020-hoz igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került hazánk Partnerségi Megállapodása (2015. szeptember), amelyben Magyarország a 2014-2020 időszakra vonatkozóan azonosította a legfontosabb kihívásokat és kitzte a fő fejlesztési prioritásokat, melyek alapvetően meghatározzák az Európai Strukturális és Beruházási Alapok forrásainak eredményes és hatékony felhasználásának hazai feltételeit.
- a Partnerségi Megállapodásban foglalt irányok mentén kidolgozásra kerültek és Brüsszel által részben elfogadásra kerültek, illetve elfogadás előtt állnak a következő támogatási időszak Operatív Programjai.
- Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik megyei Integrált Területi Programok (ITP) tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A külső és belső tényezők együttes változása miatt - a megyei jogú városok számára 2014-2015 során biztosított támogatást követően - a Belügyminisztérium EU-s támogatási forrás igénybevételeivel a járásszékhelyek számára is biztosítja, valamint szakmailag támogatja a tervezési munkát a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban (és a fővárosi kerületekben – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek köszönhetően az ország összes járásszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik az Integrált Településfejlesztési Stratégiák elkészítése, a korábbi IVS-ek felülvizsgálata.

Az ITS helye a tervezési rendszerben

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

Az ITS szakmai-tartalmi felépítését meghatározó dokumentumok

A jelenleg készülő Integrált Településfejlesztési Stratégia szakmai-tartalmi felépítését:

- a 314/2012. (XI.8) Kormány rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről és egyes településrendezési jogintézményekről tartalmi elvárásai;
- a Városfejlesztési Kézikönyv (Második javított kiadás, NFGM 2009. január 28.) tartalmi javaslatai, szakpolitikai iránymutatásai;
- Belügyminisztérium részéről jelen munka támogatására kidolgozott „Útmutató a kis-, és középvárosok és a fővárosi kerületek Integrált Településfejlesztési Stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” c. módszertani dokumentum segíti.

A Stratégia elkészítését a jogszabályi elvárások szerint részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat, valamint a Településfejlesztési Koncepció hosszú távú célrendszerének felülvizsgálata előzte meg.

A Megalapozó vizsgálat számos tématerületet elemezve, számszerű adatokra, tendenciákra támaszkodva mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégia alkotás számára meghatározva a város és városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

A megalapozó vizsgálati fázis elemzéseire a szakértők támaszkodhattak a KSH 2011. évi Népszámlálás eredményeire mind a városi, mind a városrészi elemzések során, valamint a Belügyminisztérium részéről a szakértői munkát támogató TEIR ITS modul adatállományára.

A központi elvárásokon, módszertani segédleteken túl az ITS készítői nagymértékben építettek a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának információszolgáltatásra:

- a megalapozó vizsgálat jogszabályi elvárások szerinti kidolgozása érdekében helyi adatokra, ágazati koncepciókra, dokumentumokra;

- a stratégia alkotás fázisában a településfejlesztési koncepcióra, a korábbi IVS-ben foglaltakra és megvalósítás tapasztalataira, a 2014-2020 időszakra releváns helyi koncepciókra és programokra, így a 2015-2019 közötti időszakra irányuló Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra,
- a hatályos Településszerkezeti Tervre, valamint
- a stratégiai tervezés folyamatát végigkísérő partnerségi lépések (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok) keretében a helyi társadalom véleményét, elképzeléseit tartalmazó „soft” információkra.

A stratégia
eredményessége

A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a Kiskunfélegyháza városa a tervezett mértékben ki tudja használni fejlődési potenciálját a 2014-2020 közötti időszakban;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) jelentős része megvalósul;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban megvalósuló fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósuljanak meg;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

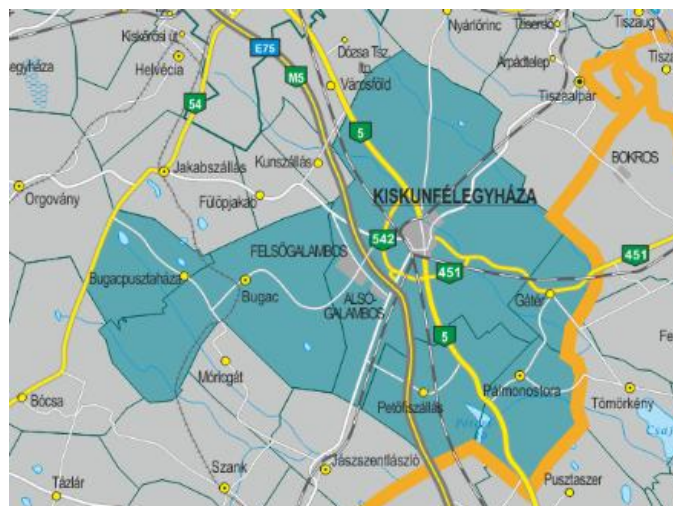
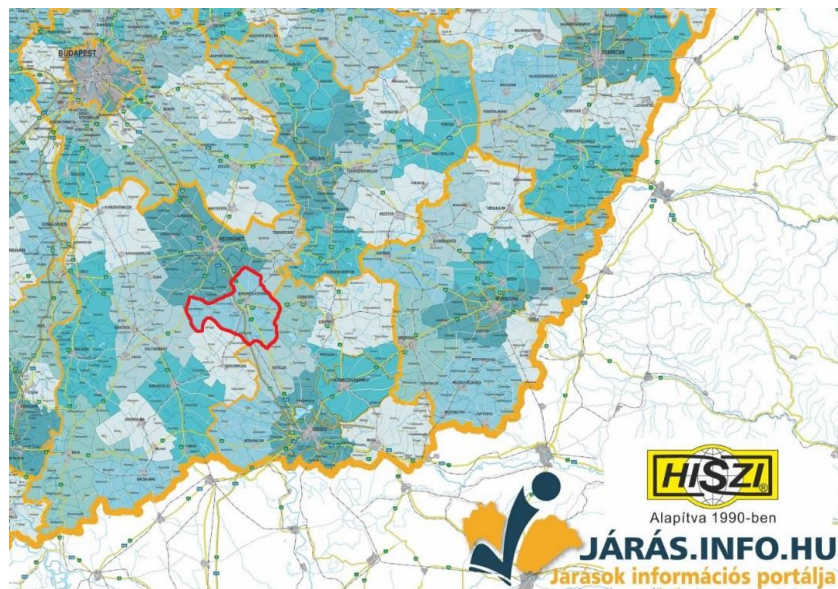
2 Helyzetelemzés összefoglalása

2.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

2.1.1 A város térségi szerepkörei

Kiskunfélegyháza város a Dél-alföldi régióban található, a fővárostól mintegy 110 km-re, míg a megyeszékhelytől, Kecskeméttől 25 km-re déli irányban fekszik, Bács-Kiskun megye keleti részén. Az M5-ös autópálya legközelebbi csomópontja a városközponttól mindössze 6 km-re található. A 2011-es népszámlálási adatok alapján a város lakónépessége 30 172 fő, ezzel Kiskunfélegyháza a megye 3. legnagyobb népességű városa.

1. térkép - A Kiskunfélegyházi járás megyén belüli, valamint a járás településeinek járáson belüli elhelyezkedése

Forrás: jaras.info.hu

2.1.2 Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

Kiskunfélegyháza állandó és lakónépessége hasonlóan az országos és a Bács-Kiskun megyei tendenciához folyamatosan csökkent 2001 és 2011 között a KSH népszámlálási adataiból tovább-származtatott adatok alapján. A város lakónépessége 2011-re a 2001-es 93,3%-ára csökkent. A városban a lakó és állandó népesség közti különbségek hasonló mértékűek, mint amelyek az országos és megyei értékeknél figyelhetőek meg.

Összességében elmondható, hogy járási, megyei és országos viszonylatban is évek óta kevesebb az elveszületések száma, mint a halálozások száma, tehát társadalmunkban folyamatos fogyás mutatkozik. Kiskunfélegyházán a természetes fogyás tekintetében 2003-ban és 2011-ben figyelhető meg kiugróan negatív érték, azonban a vizsgált időszakban az átlagos értékek az országos és megyei tendenciákhoz képest is intenzívebb fogyást mutatnak.

A fenti tényezők miatt az általános iskolai tanulók száma és a nappali tagozatos középiskolai tanulók száma is folyamatos csökkenést mutat, míg a más településről bejáró tanulók aránya a nappali oktatásban növekszik. A városban a csökkenő tanuló létszámok ellenére is nagyon erős a középfokú oktatás, amelyet a bejáró tanulók magas aránya is alátámaszt.

2.1.3 Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő

Kiskunfélegyháza városára jellemző a rendkívül sokszínű és sokrétű civil szerveződés, amit jól mutat a civil szervezetek nagy száma is (a működő szervezetek száma meghaladja a százat). Ezek a szervezetek a közösségi élet szinte minden területét lefedően megtalálhatóak a városban: egészségügy, oktatás, sport, kultúra, népművészet, hagyományörzés, érdekképviselés, hitélet, szabadidős tevékenységek, stb.. A közép és hosszú távú településfejlesztési célok meghatározásakor tehát egyértelműen van kikre építeni a civil szervezeteket tekintve. A város célja, hogy minél szélesebb körben együtt tudjon működni velük és be tudja vonni őket a városi rendezvények széles skálájába, lehetőséget biztosítva nekik a bemutatkozásra.

A civil szervezetek és tevékenységeik részletes bemutatása nagy számukra való tekintettel a Megalapozó vizsgálatban szereplő táblázatban található.

Jó az együttműködés a város és a civil szervezetek között, az önkormányzat minden évben új pályázati kiírást jelentet meg a civil szervezetek működésének támogatása céljából, a keretösszeg nagysága évente változó, 2015-ben 13 millió Ft. Azon szervezetek, amelyek vállalkozásokat tesznek (pl. rendezvényekre), ezen vállalkozások teljesítésére is fordíthatják a támogatást.

2.1.4 Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés

Az oktatási intézményrendszer átalakítása után az általános és középiskolák fenntartói a városban a KLIK, egyházak, alapítványok és a Vidékfejlesztési Minisztérium. Az önkormányzat fenntartásában vannak jelenleg is az óvodák, a könyvtár, a művelődési központ, a szociális és gyermekvédelmi intézmény, a személyes gondoskodást nyújtó intézmény, a védőnői szolgálat valamint a Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet.

Kiskunfélegyháza város híres a nagyon erős középfokú oktatási intézményeiről, amelyek vonzáskörzete Bács-Kiskun megye határain is túl terjed, azonban az iskolák központosítása óta az önkormányzatnak nincs ráhatása a helyi iskolákban indított képzési szakokra, ezért nem tudnak igazodni a helyi vállalkozások által jelzett igényekhez, ez pedig hosszútávon az oktatás

színvonalának visszaeséséhez valamint a munkaerő-piaci kereslet-kínálati egyenlőtlenségekhez vezethet.

2.1.5 Gazdasági szerkezet és dinamika

A városban az összes regisztrált vállalkozás több mint 40 %-a a mezőgazdaságban tevékenykedik, míg az iparban regisztrált vállalkozások száma alig több mint 8 %, és ez arány 2008 óta folyamatosan csökken, ennek ellenére az ipari tevékenység is meghatározó a város életében, az Ipari Park kihasználtsága folyamatosan növekszik. A városban működő vállalkozásokat a Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület fogja össze, tájékoztatást és segítséget nyújtva tagjainak.

Kiskunfélegyházán kis mértékben ugyan, de folyamatosan növekszik a regisztrált vállalkozások száma, nő a foglalkoztatási igény, azonban a helyi szakképzés nem képes követni a jelentkező szükségleteket, így viszonylag magas a városba napi gyakorisággal munkába járók aránya.

2.1.6 Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya

Az egy lakosra jutó iparüzési adó bevételek az utóbbi években kis mértékben ugyan, de növekedést mutatnak. Az önkormányzat jelentős számú bérlakással és egyéb bérlémmel (üzlet, garázs) rendelkezik, amelyek kihasználtsága magas, így jelentős bevételt jelentenek a városnak.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik évről-évre növekvő működési támogatást nyújtani a helyi civil szervezeteknek, megteremtve ezzel azt a környezetet, amelyet egy városnak nyújtania kell a lakosai számára. A civil szervezetek támogatásán felül fontosak az önkormányzati intézmények és a városi környezet fejlesztései.

2.1.7 Táj és természeti adottságok

Kiskunfélegyháza természetföldrajzi helyzete, a város és környezetének domborzata, az éghajlat, a környező talajok termőképessége, a felszíni vizek bősége meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását. A település jellemzően síkvidéken található. A táj jelenlegi hasznosítását elsősorban a talajviszonyok és a rétegvíz jellemzők határozzák meg. A fentiek alapján a térségben a jövőben meghatározó fejlesztési irány lehet a biogazdálkodás.

A természeti adottságok miatt a térségben meghatározó a mezőgazdaság, ezt támasztja alá a városban a mezőgazdasági ágazatban regisztrált vállalkozások magas aránya is. Mivel Kiskunfélegyházán az ipari tevékenység is jelentősnek mondható, így fejlesztési irány lehet az élelmiszeripar.

2.1.8 Zöldfelületek

A város jelenleg is számos zöldfelülettel rendelkezik, így a meglévő zöldfelületek mennyiségi megtartása mellett a minőségi fejlesztés, a városrészekben hiányzó közösségi terek, közparkok kialakítása az elődleges cél. A város turisztikai központi, fürdővárosi funkciójának kihasználásához nélkülözhetetlen a zöldterületek megléte, igényes kivitelezése és fenntartása.

A közösségi terek, parkok fejlesztése kiemelten fontos az élhető városi környezet megteremtése érdekében. Mivel a városban aktív a közösségi, társadalmi élet, amelyet döntő többségében a helyi civil szervezetek kezdeményeznek és szerveznek, így a fent említett közterek kiemelt helyszínei lehetnek a szabadtéren megrendezésre kerülő rendezvényeknek.

2.1.9 Épített környezet

Az Ipari Park területe barnamezős területen jött létre, azonban a vállalkozások folyamatos betelepülése miatt ma már nem nevezhető annak. A város területén alulhasznosított barnamezős területek nincsenek. Kiskunfélegyházán a KSH szegregátumként Bankfalu területén, az Alpári út melletti területet jelölte meg, valamint további két szegregációval veszélyeztetett területet a Központi belterület városrészben. A legjelentősebb épített konfliktus a városban a jelenleg évek óta használaton kívüli fürdőszálló épülete, valamint a városközpontban lévő polgármesteri hivatal épülete.

Az önkormányzati intézmények épületeinek állapota nagymértékben tudja befolyásolni a helyi lakosok megelégedettségét, amely közvetetten ráhatással van a városba történő be- és elvándorlásra, azaz Kiskunfélegyháza népességmegtartó képességére. Mivel a vándorlási egyenleg az utóbbi 10 évben negatív értéket mutat, így a város hosszú távú céljainak elérése érdekében kiemelten fontos az élhető épített környezet megteremtése.

2.1.10 Közlekedési hálózat és minősége

Kiskunfélegyháza közúti és vasúti elérhetősége is rendkívül jónak mondható, mivel közvetlenül a város mellett halad el az M5-ös autópálya, valamint a Budapest - Szeged közötti vasútvonal is érinti a várost. A város belső részét a „félgyűrű” tehermentesíti. A város parkolóhelyekkel jól ellátott, egyedül a városközpontja jellemző, hogy időszakosan parkolóhely-hiány mutatkozik, míg a központtól távolabb lévő parkolók kihasználtsága alacsony. A helyközi buszközlekedést tekintve a hálózati lefedettség teljes körű, közvetlen járatokkal elérhető mind Kecskemét, Budapest és Szeged is. A helyi közösségi közlekedési hálózat nem terjed ki minden városrészre, és a járatok kizárólag munkanapokon, csúcsidőben közlekednek. A városban a főbb utak mentén ugyan van kiépített kerékpárút, azonban a kerékpárosok aránya ennél jobb kiépítettségi szintet igényelne.

A közlekedési hálózat és annak minősége közvetlen hatást gyakorol a gazdaságra, a turizmusra és a város népességmegtartó képességére is. Az ipari park és az egyéb gazdasági, ipari területek mind közúton mind pedig kerékpárúton történő megfelelő elérhetősége nagymértékben befolyásolja a munkaerő helyben tartását, míg a külterületi úthálózat fejlesztése a nagyszámú, tanyákon élő lakosság életkörülményeit javítja. A városban megtalálható kulturális intézmények, múzeumok, emlékházak komoly turisztikai vonzerőt jelenthetnek kiegészítve a fürdőbe érkező turistáknak nyújtott szolgáltatások körét, azonban közlekedési szempontból mindenképpen szükséges buszparkolók kialakítása, mivel jelenleg ezen intézmények nem képesek a busszal érkező turista- vagy diákcsoportokat megfelelően fogadni.

2.1.11 Közművek és elektronikus hírközlés

A városban az ivóvízhálózat kiépítettségét szorosan követi a hálózatra rákötött lakások száma is, így az ellátottság közel 100 %-osnak tekinthető. A szennyvízhálózatra való rákötés aránya is folyamatosan növekszik, azonban elmarad az ivóhálózatba bekötött lakásokhoz képest. A csapadékvíz-csatorna hálózat részben zárt, részben pedig nyílt rendszerrel került kiépítésre. A városban távhő szolgáltatás is működik, a felhasznált energia mennyisége évről-évre változó, mivel a hálózatba bevont lakások száma növekedett, de ezzel párhuzamosan több épület energetikai korszerűsítése is megtörtént. Kiskunfélegyházán a kábeltelvíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya 30-40 % között mozog, ez az arány figyelhető meg az internet-előfizetések számának alakulásában is.

A közműhálózat és a hírközlési hálózat kiépítettsége befolyásolja a város népességmegtartó képességét és a vállalkozások betelepülési hajlandóságát. Kiskunfélegyháza belterületén ezen hálózatok kiépítettsége kielégítőnek mondható, azonban mivel a város lakosságának közel 10 %-

a tanyákon él, így fontos fejlesztési szempont ezen a területen a tanyák és egyéb külterületi lakóterületek bekapcsolása a hálózatokba.

2.1.12 Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság

A kistérség tanyáin a keletkezett szennyvíz kezelésére a szikkasztó a leggyakoribb megoldás. Magas azon tanyák aránya, ahol a szennyvízkezelés egyáltalán nem megoldott. További problémát okoznak a folyamatosan keletkező illegális hulladék lerakások, valamint a felhagyott városi kommunális hulladéklerakó rekultivációjának hiánya. A térségben a szélenergia hasznosításra készült tanulmány, azonban konkrét fejlesztések nem kerültek kivitelezésre, valamint városszintű energiagazdálkodási terv sem készült, a vizsgálatok mindig csak projektszinten készültek.

Az előző pontban már említésre került a tanya térségek szennyvíz-hálózatának fejlesztése, emellett környezetvédelmi szempontból szintén kiemelt jelentőségű az illegális hulladéklerakók felszámolása, mindkét tényező hozzájárul a város népességmegtartó képességének növeléséhez. A térségben a megújuló energiák hasznosításának elterjesztése és önkormányzati intézményekben való alkalmazása jelentős kiadáscsökkenést okozhat az önkormányzat számára, pozitívan befolyásolva ezzel a gazdálkodás egyensúlyát.

2.1.13 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés

1. táblázat - Kiskunfélegyháza erősségei és gyengeségei

Erősségek	Gyengeségek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> ■ regisztrált munkanélküliek száma csökken 	<ul style="list-style-type: none"> ■ csökkenő népesség a természetes fogyás és a negatív vándorlási egyenleg miatt ■ társadalom elöregedése ■ lakosság alacsony iskolai végzettsége a megyei átlaghoz viszonyítva
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> ■ több mint 100 civil szervezet működik ■ néhány esetben feladat-ellátási szerződést is kötött az önkormányzat velük ■ rendezvények, programok szervezésében együttműködnek az önkormányzattal 	<ul style="list-style-type: none"> ■ helyi lakosok csak egy részét tudják a civilek mozgósítani, csak bizonyos rétegét a társadalomnak ■ közösségi terek nem elégítik ki a lakossági igényeket
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ más településről bejáró tanulók aránya növekszik ■ magas színvonalú középfokú oktatás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ általános és középiskolai tanulók száma csökken ■ önkormányzatnak nincs ráhatása a helyi iskolákban indított képzési szakokra, ezért nem tudnak igazodni a helyi vállalkozások által jelzett igényekhez
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> ■ mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások száma magas ■ az Ipari Park kihasználtsága folyamatosan növekszik ■ Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület tevékenysége 	<ul style="list-style-type: none"> ■ nő a foglalkoztatási igény, azonban a helyi szakképzés nem képes követni a jelentkező szükségleteket, így viszonylag magas a városba napi gyakorisággal munkába járók aránya
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> ■ az egy lakosra jutó iparüzési adó bevételek az utóbbi években kis mértékben ugyan, de növekedést mutatnak ■ az önkormányzat jelentős számú bérlakással és egyéb bérléménnyel (üzlet, garázs) rendelkezik, amelyek kihasználtsága magas, így jelentős bevételt jelentenek a városnak 	
6. táji és természeti adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> ■ természetvédelmi szempontból a Kiskunsági Nemzeti Park illetékességi területe ■ a külterületen országos jelentőségű, védett természeti területek (ex-lege), és természeti területek találhatóak ■ a fürdő – sportcsarnok – kórház együttese, rekreációs övezet kialakulását teszi lehetővé ■ országos természeti emlék a Kossuth utca Platán fasora 	<ul style="list-style-type: none"> ■ éghajlati viszonyaira egyre inkább jellemzőek a szélsőséges éghajlati események ■ külső városrészek közül több funkcióhiányos ■ Móraváros és Közel-szőlő városrész kiaknázatlan sportterülettel rendelkezik
7. zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> ■ a város számos védett fával, facsoporttal és fasorral is rendelkezik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ sok utcában koros fák találhatóak, máshol teljesen hiányzik a fasor ■ közparkok aránytalan eloszlása jellemző ■ közlekedési területek mellett a zöldsávok növényállománya hiányos, vagy nem a megfelelő növényzettel beültetett
8. épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ hagyományos városkép, országos védettségű épületek ■ a tanyás beépítettség hagyományos tájképi 	<ul style="list-style-type: none"> ■ egyes városrészekben a közösségi terek hiányoznak ■ előregedő ingatlanállomány

Erősségek	Gyengeségek
jelentősége	<ul style="list-style-type: none"> ■ paneles lakóépületek fizikai állapota általában rossz ■ városképtől idegen pavilonok ■ városhoz szervesen nem kapcsolódó lakóterületek (külterületen lévő belterületek, Gyémánt lakópark)
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ megyeszékhely, gépjárműgyártási potenciál közelsége, jó elérhetősége, kiváló kapcsolódás ■ európai közúti tranzitfolyosó jelenléte ■ főváros, Szeged jó elérhetősége ■ az M5 autópálya, a déli és a nyugati elkerülő út miatt a közúti tranzitforgalom alacsony szintje ■ viszonylag nagy kerékpáros hálózat, magas a kerékpározók aránya ■ megfelelő autóbuszos ellátottság ■ a vasút jó összeköttetést biztosít a megyeszékhely, a főváros és több térségi település felé ■ a belvárosba vezető utak (a város északnyugati részének kivételével) gyűrű irányú helyi főúttal is kapcsolódnak egymáshoz ■ a gazdasági, kereskedelmi területek közötti megközelítése megoldott 	<ul style="list-style-type: none"> ■ országos mellékutak és a helyi közutak rossz minősége ■ az önkormányzati utak több mint negyede kiépítetlen ■ veszélyes baleseti gócpontok ■ parkolási problémák a Kórház környékén ■ buszparkolók hiánya
10. közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ ivóvíz ellátottság közel 100 %-os ■ szennyvízhálózatra való rákötés aránya folyamatosan növekszik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ külterületi lakosság közmű és elektronikus hírközlés ellátottsága nehezen megoldható ■ háztartások alacsony internetes ellátottsága ■ csapadékelvezetés egyes településrészekben nem megoldott, a csatornahálózat nem megfelelően karbantartott
11. környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiskunfélegyháza a Homokhátsági Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja, szelektív gyűjtés is van a városban ■ Elena Programban részt vesz a város, mely megújuló energia – biomassza, napenergia vagy akár geotermikus energiát felhasználó rendszerek pályázatához szükséges előkészítést támogatja 	<ul style="list-style-type: none"> ■ nincs megfelelő helyi szabályozás a gazdasági tevékenységek környezeti terhelésének csökkentésére ■ magas azon tanyák aránya, ahol a szennyvízkezelés egyáltalán nem megoldott ■ sok helyen illegális hulladéklerakók szennyezik a környezetet ■ lakosság környezettudatossága alacsony szinten áll

Forrás: Saját szerkesztés

2. táblázat - Kiskunfélegyháza lehetőségei és veszélyei

Lehetőségek	Veszélyek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> ■ középfokú oktatás piaci igények szerinti alakítása ■ ösztöndíjak, fészekrakó program 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szegregátumok növekedése, társadalmi gazdasági problémák és életkörülményeik romlanak ■ fiatal és képzett lakosság további elvándorlása ■ társadalom súlyosbodó elöregedése, ami fokozott anyagi terhet ró az aktív lakosságra <p>iskolák kihasználtságának csökkenése miatt az iskolák számának, férőhelyének vagy képzés kínálatának csökkentése – oktatási funkcióvesztés</p>
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> ■ civilek fokozódó társadalmi szerepvállalása, támogatás szerzése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a gyermek- és ifjúsági sport, szabadidősport nem kap támogatást ■ a tanyák kulturális értékek lepusztulása, eltűnése
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatási lehetőségek további épületenergetikai felújítások az intézményfenntartási költségek csökkentése érdekében 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az oktatás centralizációja miatt a középfokú oktatás színvonala csökken és munkaerőpiaci kereslet-kínálati egyenlőtlenségekhez vezet ■ szociális intézmények kapacitása nem tart lépést a fokozódó igényekkel
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatási lehetőségek élelmiszerfeldolgozás fejlesztésére ■ Ipari Parkba befektetők vonzása kedvezményekkel 	<ul style="list-style-type: none"> ■ környező városok fürdői versenytársai a kiskunfélegyházinak ■ a központosítás miatt nincs beleszólása az önkormányzatnak a képzések szervezésébe, így új szakképzéseket nem indíthat ■ a szakképzett munkaerő hosszabb távon is elvándorol a magasabbak a bérek miatt
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> ■ helyi vállalkozások támogatására nyílik forrás lehetőség ■ forrás intézmények fűtőkorszerűsítésére, így a fenntartási költségek csökkennek ■ forrás további új szociális bérlakások kialakítására 	<ul style="list-style-type: none"> ■ közfoglalkoztatottak növekvő száma, annak anyagi terhe ■ épületkorszerűsítések elmaradása, intézmény fenntartási költségek növekedése

Lehetőségek	Veszélyek
6. táji és természeti adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> ■ jelentős vízhozamú artézi kutak, gyógyvizek ■ jellegzetes potenciális erdőtársulásai a part menti bokorfüzesek, fűz-nyár ligetek és a tölgy-kőris-szil ligeterdők, illetve azok gyakran elnyárosodott változatai 	<ul style="list-style-type: none"> ■ klímaváltozás, szárazodás, termőhelyek átalakulása ■ az országos mezőgazdasági támogatási rendszerek instabillá teszik a földhasználatot, a földtulajdon és a földhasználat elválik egymástól ■ homokhátságon bekövetkezett talajvízszint süllyedés miatt a tavak és vizes élőhelyek felülete, mélysége lecsökken
7. zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> ■ fejlesztési potenciál a Parkerdő ■ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a belterületi zöldfelületek megújítására nincs forrás, tovább degradálódnak, funkciójukat veszítik, a romló településkép veszélyezteti a lakosságmegetartást
8. épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Fürdőszálló felújítása ■ fürdő rehabilitációs és turisztikai fejlesztése ■ panelprogramhoz hasonló program indulása, ahhoz való csatlakozás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szálloda fejlesztés nem valósul meg ■ naperőmű telep nem valósul meg ■ tanyás térségek lepusztulása, funkcióváltása ■ fürdő és kórház fejlesztés elmaradása
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kecskeméthez való kiváló kapcsolódás, kooperáció (pl. termelés, ingázás) ■ kerékpárosbarát belváros kialakítása, kerékpárhálózat kiépítésének folytatása ■ vasúti átjárók forgalmat akadályozó hatásának csökkentése, új átjárók létesítése ■ tömegközlekedés fejlesztése: a helyi buszközlekedéssel eddig nem érintett városrészek bevonása a város vérkeringésébe ■ Budapest-Szeged vasúti pálya kétvágányúsítása ■ sportrepülőtér polgári repülőtérre fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az állami közútkezelő és az önkormányzat forráshiánya miatt a fenntartási tevékenységek és a fejlesztések csúszása ■ a pályázatokhoz szükséges önrész hiánya
10. közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ termásvíz-készlet kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ külterületi lakosság növekedésével egyre nagyobb problémát a jelent a külterületi közművek hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
11. környezetvédelem - klímaturatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatás a szélenergia hasznosítására ■ megújuló energia növekvő versenyképessége ■ térségi összefogás sürgetése a talajvízszint csökkenésének megállítására, tározótavak kialakítására ■ kedvező szabályozási környezet a hulladékok hasznosítására 	<ul style="list-style-type: none"> ■ felhagyott városi kommunális hulladéklerakó rekultivációja elmarad ■ megújuló energiaforrások létesítményeinek átgondolatlan telepítése tájromboló lehet (pl. tervezett napelem park) ■ napelemek kormányzati megadóztatása (termékdíj) ellehetetleníti az ilyen beruházásokat, mert azok vagy nem, vagy csak jóval hosszabb időtáv alatt térülnek meg ■ biomasszára alapozott megújuló energia előállítás a szén-dioxid terhelés növekedésével járhat a nagyobb városokban ■ hosszú, csapadékos időszakokat követően nagy területeket boríthat belvíz ■ mezőgazdasági eredetű, az állattartó telepekről kikerülő, a lakott területekről és a kommunális hulladék-lerakókból szivárgó szennyezések érintik a vízbázist

Forrás: Saját szerkesztés

2.2 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

3. táblázat: Városrészek funkciói

Városrészek	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Mező-gazdasági	Zöldfelületi, környezeti	Turisztikai, rekreációs	Közlekedési, távközlési	Közösségi	Közigazgatási	Humán szolgáltatási	Lakó	Város (rész) központi
	Funkciók										
Központi belterület											
Kossuthváros											
Petőfi lakótelep											
Bankfalu											
Liget utca - Vásártér											
Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy											
Déli Iparterület											
Ipari Park											
Molnár telep											
Halesz (külsőterület)											
Selymes (külsőterület)											
Külsőterületi tanya											
Arany-hegyi lakótelep											
Zöldmező lakótelep											
Északi új lakóterület (külsőterület)											

 domináns funkció
 kiegészítő funkció

A 2008-ban készült IVS-ben lehatárolt városrészek nem teljesen felelnek meg az önkormányzat 2014. évi adatszolgáltatása alapján KSH által elkészített adatszolgáltatásban szereplőkkel. Az alábbiakban a KSH lehatárolásnak megfelelően tárgyaljuk a városrészeket, a statisztikai adatok használhatóságának érdekében.

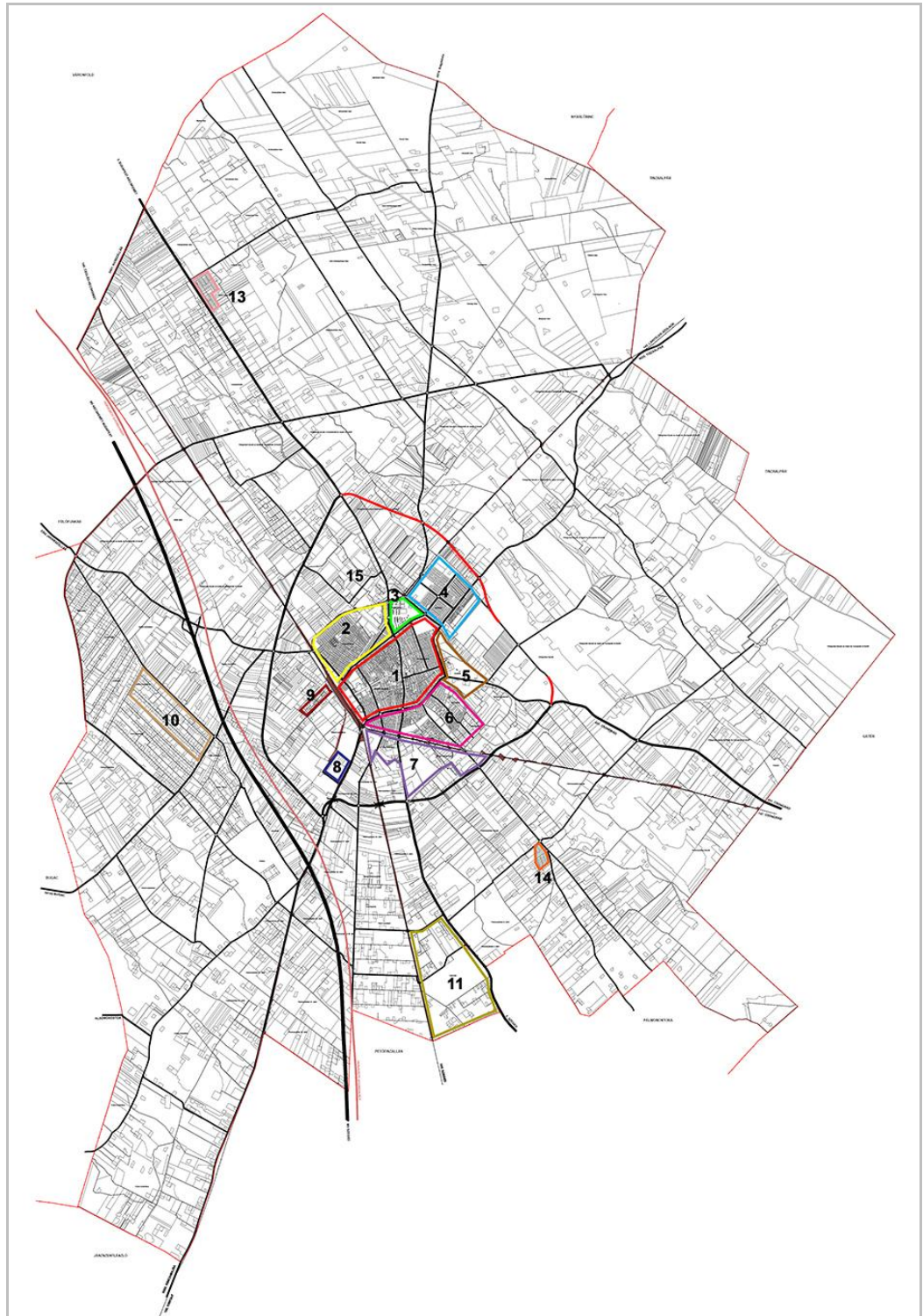
4. táblázat - Kiskunfélegyháza városrészeinek lehatárolása

	Városrész neve	lehatárolása
1	Központi belterület	DNY-ról vasúti sínek, Majsai út, Halasi út, Szentesi út, Bajcsy-Zsilinszky utca, Liget utca, Tanyasori út, Körösi utca, Rét u., Körösi u., Bercsényi utca, Mikszáth K. utca, Árok u., által határolt terület - kivéve a II. Belváros alatt körülhatárolt területet
2	Kossuthváros	Dr. Holló Lajos utca, Bercsényi u., Mikszáth K. u., Árok u., Vasúti sínek (DNY-ról), belterületi határ (ÉNY-ról, a vasútvonal mentén)
3	Petőfi lakótelep	Körösi utca, Rét u., Körösi u., Tanyasori út, városi belterületi határ (Északról), Dr. Holló Lajos utca által határolt terület
4	Bankfalu	Tanyasori út, Alpári út, Délibáb utca, Róna utca, Templomhalom utca (belterületi határ), Körösi út által lehatárolt terület által lehatárolt terület
5	Liget utca - Vásártér	Félegyházi vízfolyás (ÉK-ról), Liget u., Bajcsy-Zsilinszky út, Kálvária, Szérűskert, belterületi határ (DK-ról) által lehatárolt terület
6	Déli Kertváros – Móraváros - Bikahegy	Halasi út, Szegedi út, Belterületi határ (D-ról), Majsai út által lehatárolt terület Szentesi út, Kálvária, Szérűskert, belterületi határ (Közelszőlő részt beleszámítva) Csanyi út, Jókai utca által lehatárolt terület Szegedi út, Szentesi út, Jókai u., Csanyi út, Csongrádi vasútvonal (D-ról) által lehatárolt terület
7	Déli Iparterület	Csongrádi vasútvonal (É-ról), Belterületi határ (D-DK-ról) Szegedi út által lehatárolt terület
8	Ipari Park	Majsai út mentén a külterületen kijelölt ipari terület
9	Molnár telep	A külterületen a Vasútállomás nyugati oldalán kialakult gazdasági szolgáltató övezet és falusias lakóövezet
10	Halesz (külterület)	
11	Selymes (külterület)	
12	Külterületi tanya	
13	Arany-hegyi lakótelep	Külterületen lévő belterületi rész az 5-ös út mentén a várostól északra, határa a belterületi határ
14	Zöldmező lakótelep	Külterületen lévő belterületi rész a Csanyi út mentén a várostól délkeletre, határa a belterületi határ
15	Északi új lakóterület (külterület)	Falusias lakóterület, amelynek része a Gyémánt lakópark is. Kb. 150-200 lakás elhelyezésére kijelölt terület.

Forrás: Saját szerkesztés

2. térkép - Városrészek lehatárolása

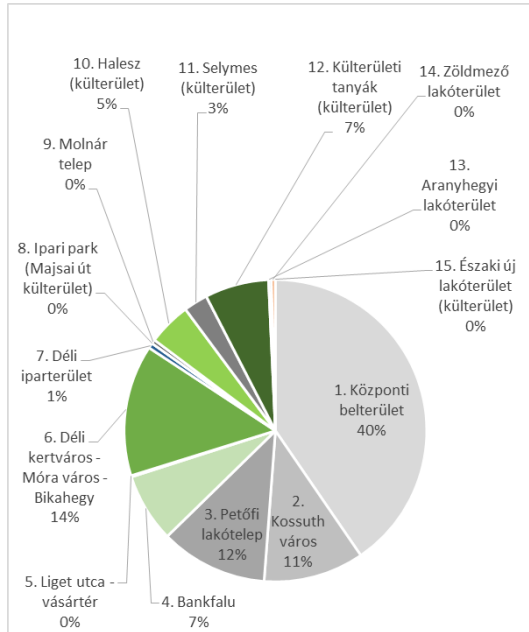

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

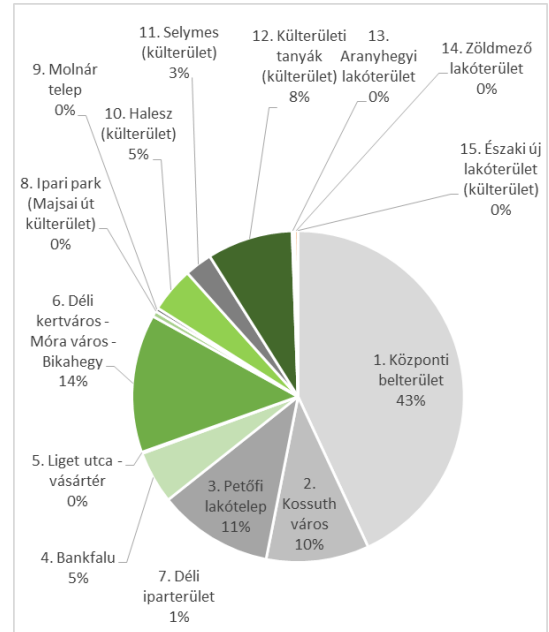
A térképen nem jelöltük be a 12. külterületi tanyák területét széttagoltsága miatt, illetve a 15. számú városrészt területi kiterjesztés nélkül jelöltük.

1. ábra - A lakónépesség számának megoszlása városrészenként, 2011 2. ábra - A lakások számának megoszlása városrészenként, 2011

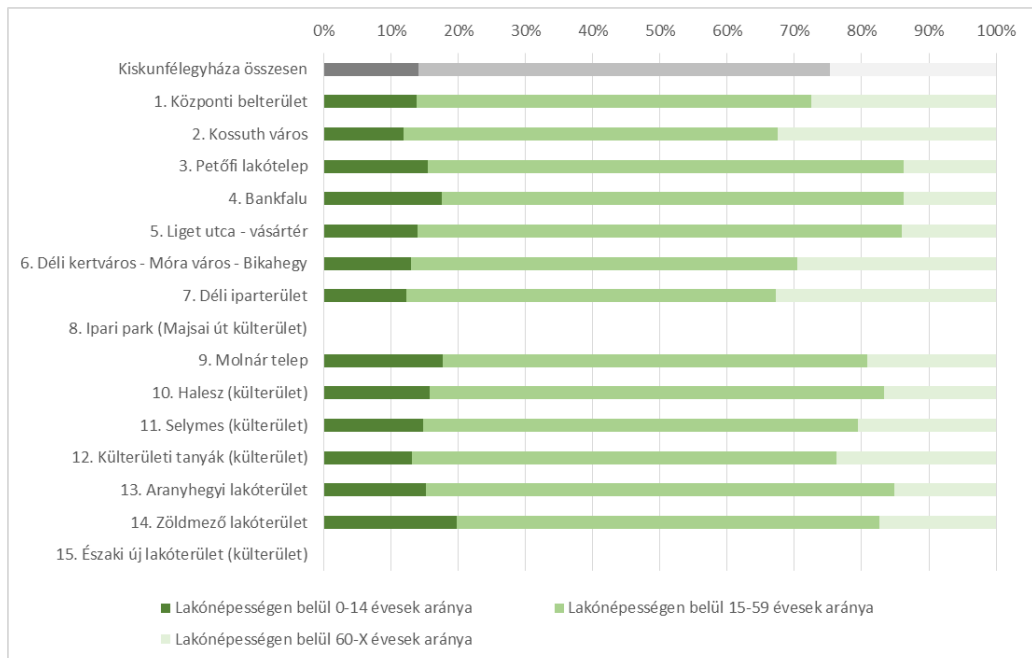

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

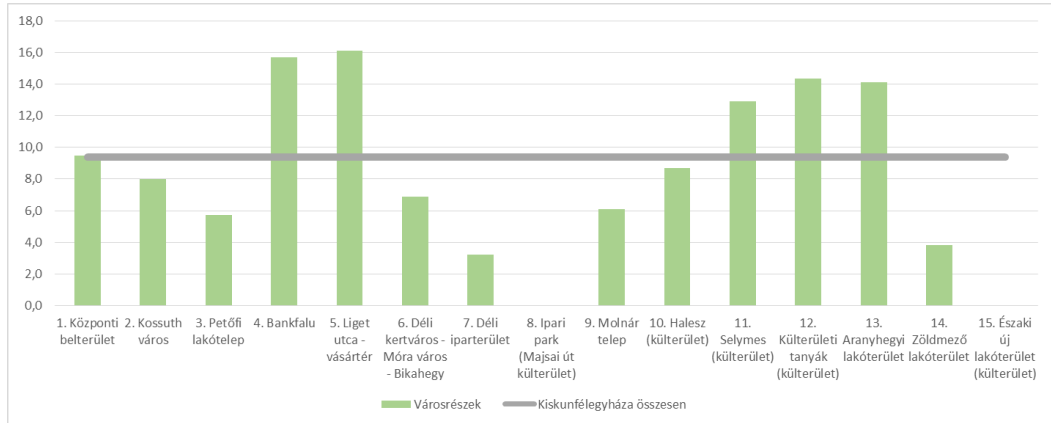
3. ábra - A lakónépesség korcsoportos összetétele városrészenként, 2011

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

4. ábra - A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül városrészenként, 2011

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

3 Középtávú célok és azok összefüggései

A 2003.évi koncepció még nem a 314/2012. Korm. rendelet elvárásai szerint készült el, azonban tartalmát tekintve megfelelő a stratégia elkészítéséhez.

A koncepcióban Kiskunfélegyháza Város jövőképe alábbiakban került meghatározásra:

„Elvárás és elérhetőnek gondolt cél, hogy a város a fejlett európai városok színvonalát elérje, a létbiztonság erősödik, a mezőgazdaság és ipar dinamikusan fejlődik.”

Kiskunfélegyháza Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját 2008-ben készítette el, az itt megfogalmazott jövőkép összhangban van a koncepcióban felvázolt hosszú távú jövőképpel: „fenntartható, stabil gazdasági növekedés elérése, mely ideális városi környezetet teremt, ezáltal vonzóvá teszi Kiskunfélegyházát és térségét lakói, a letelepedni szándékozók és az idelátogató turisták számára egyaránt”.

3.1 Jövőkép

Kiskunfélegyháza Város Jövőképe

„Elvárás és elérhetőnek gondolt cél, hogy a város a fejlett európai városok színvonalát elérje, a létbiztonság erősödik, a mezőgazdaság és ipar dinamikusan fejlődik.”

Átfogó cél: A város népességmegtartó képességének megteremtése, a humán erőforrások átfogó fejlesztése.

Átfogó cél: A város dinamizálása, a gazdasági-társadalmi fejlődés hatásaként a területi kisugárzás, ellátó képesség növelése, térségközpont szerep növelése.

Átfogó cél: A város jelentős közúti, vasúti közlekedési-, forgalmi- és üzleti összekötő szerepére épülő modernizációs fejlesztések elindítása az észak-nyugatról dél-keletre áramló fejlődés trendjeiből, folyamataiból következő közvetítői kereskedelmi, termelési, logisztikai kapacitások kiépülésének elősegítésével.

Kiskunfélegyháza *hosszú távú stratégiai célja* fenntartható, stabil gazdasági növekedés elérése, mely ideális városi környezetet teremt, ezáltal vonzóvá teszi Kiskunfélegyházát és térségét lakói, a letelepedni szándékozók és az idelátogató turisták számára egyaránt. A következőkben részletezett átfogó célok és fejlesztési prioritások lehetővé teszik, hogy a város megőrizhesse tipikus, az alföldi élethez kötődő hagyományait (a mezőgazdaság fellendítésével, fontos áruforgalmi csomópont szerepével és erős szakképzési lehetőségek biztosításával), ugyanakkor egy dinamikusan fejlődő, kellemes, nyugodt életkörülményeket biztosító településsé válhasson.

3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Kiskunfélegyháza Város 2015-2020 között elérendő középtávú stratégiai céljai egyrészt a városi szintű tematikus célokat, másrészt a városrészi szintű területi célokat foglalják magukban.

A legfontosabb *fejlesztési prioritások* követendők:

■ Munkahelyteremtés

A munkahelyteremtés körében támaszkodni kell a város széleskörű szakképzési kínálatára és a helyi vállalkozók munkaerő-keresletére. A város hosszú távú céljai között szereplő logisztikai központ szerep, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripar A megfelelő számú és minőségű munkahely alapvető fontosságú a város népességmegtartó képességének megteremtéséhez is.

■ A középszintű oktatása fejlesztése

A foglalkoztatási esélyek javításában döntő szerepet játszik a humán erőforrás fejlesztése, amelynek alapját a színvonalas oktatás és szakoktatás képezi. Színvonalas oktatási intézmények fenntartása azonban nem elegendő a megfelelően képzett munkaerőbázis városban tartásához, mivel esetükben nő az elvándorlás esélye, így a minőségi (felsőszintű) továbbképzési lehetőségek hiányát a városnak munkahelyteremtéssel (a hiányszakmákra hangolt új oktatási szakirányokkal) kell ellensúlyoznia. A sport-és szabadidős létesítmények (pl. a sportcsarnok, a strand) és más közművelődési feladatokat ellátó intézmények mind térben (tartalékterületek biztosításával), mind működési terület tekintetében folyamatosan bővíthetők, a város igényeihez alakíthatóak legyenek.

■ Fenntartható gazdaságfejlesztés

Támogatni kell a közép vállalkozások megerősödését – termékínálatuk, technikai és tudásbázisuk vonatkozásában – versenyképességük és fennmaradásuk elősegítése érdekében.

Ahhoz, hogy a város korszerű technológiával működő, nagy területigényű beruházásokat vonzzon magához, szükség van az ipari park területeinek – elsősorban infrastrukturális jellegű – fejlesztésére, valamint más fontosabb közlekedési folyosók mentén ipari területek biztosítására. Ugyancsak szükség van a szakképzésnek a keresleti oldalhoz való igazítására is, hogy a város ki tudja elégíteni a meglévő/jövőbeli vállalkozások munkaerő-igényét.

Fenntartható gazdaságfejlesztés érdekében a következők szem előtt tartása szükséges:

- idegenforgalmi erőforrások védelme és ésszerű kihasználása,
- energiatakarékosság, a lehető legtisztább technológiák, a megújuló energiaforrások alkalmazását, a nem megújuló források védelmét,
- a „föld” presztízisének felélesztését, a biodiverzitás megőrzését (a városi területeken belül összefüggő zöldfolyosókkal)

■ A mezőgazdaság és vidékfejlesztési beavatkozások

Szükség van az Európai Unió mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája által kínált lehetőségek kihasználására.

Fontos kitörési pont lehet a biogazdálkodás egy életképes nagyságrendjének kialakítása a már meglévő biogazdálkodói bázisra alapozva. A biogazdálkodóknak piacrajutási lehetőséget biztosítana a rekreációs turisztikai fejlesztések megvalósítása, mivel az azok nyomán fellendülő egészségturisztikai szolgáltatások – a nyugat-európai színvonal biztosítása érdekében – biotermékekre alapozhatják kínálatukat.

■ Idegenforgalmi fejlesztések

A gyógyvíz hasznosítására, a fürdő és a kórház balneológiai szolgáltatásaira, mindezek és a fürdőszálló együttes fejlesztésére alapozva egy egyedi arculatú gyógyfürdő-rekreációs központ együttes létrehozása szükséges, amely jelentősen hozzájárulhat az idegenforgalom fellendítéséhez.

Turisztikai kínálatot másik meghatározó pontja a tanyai turizmus, ahol megbízható, kiszámítható minőséget kell biztosítani elsősorban a szálláshelyek esetében, valamint ugyanilyen fontos tartalmas program-kínálat összeállítása és ismertté tétele, amelyhez remek alapot biztosít a Homokhátsági Falusi Turizmus Információs Portál. Elsősorban a lovas, vadász, kerékpáros, gasztró - és ökoturizmusban rejlő lehetőségek kihasználására kell fektetni a hangsúlyt, mivel ezek azok a területek, ahol Kiskunfélegyháza és térsége természeti adottságainak, és hagyományait őrző településének és tanyavilágának köszönhetően vonzó és tartalmas kínálatot tud biztosítani.

■ A városképi karakter és értékek védelme, a városközpont élettellel való megtöltése

A történelmileg kialakult településszerkezet értékeinek megőrzése és megújítása elsődleges jelentőséggel bír. A helyi és országos védettséget élvező műemlékek megőrzése, felújítása, funkcióval való megtöltése a fennmaradásuk biztosítása érdekében. Sajátos figyelmet érdemelnek a városképet meghatározó növények (pl. a Kossuth utca platánfasor). A városközpont a városkép meghatározó eleme, így a közterületek, homlokzatok felújítása, megőrzése, ésszerű forgalomtechnikai megoldások bevezetése szükséges (gyalogos – és kerékpár-közlekedés támogatásával).

A város zöldfelületeinek felújítása, lehetőségek szerinti bővítése, a városközpontból kiindulva az utcai fasorok kiegészítése, felújítása szükséges. Ugyancsak kiemelt figyelmet érdemel a városi parkerdő is, amely jelenlegi elhanyagolt állapotában funkcióját betölteni nem képes.

Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani az allergének elleni védelemre, ennek érdekében a lakosság fokozott bevonása szükséges.

■ Szociális biztonságot erősítő beavatkozások

A fennmaradás és fejlődés hátterében mindenképpen gazdaságfejlesztési-korszerűsítési intézkedések állnak. Az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező rétegek számára minden ilyen változás jelentős kockázattal jár, így mindenképp egy átgondolt foglalkoztatás- és szociálpolitikai védőháló működtetése szükséges.

A demográfiai tendenciák (előregedő lakosság) figyelembe vételével az intézményhálózat fokozatos átalakítása szükséges. Olyan intézmények kiépítése szükséges, amely az idősek (otthoni) egészségügyi gondozását, a kapcsolattartást, és szabadidő-eltöltési lehetőségeket tud biztosítani, illetve a fiatalok részére széles körű segítséget tud felkínálni. Kiskunfélegyháza esetén sajátos problémaként jelentkezik a külterületen élő idős lakosság ellátása.

■ Közlekedésfejlesztés

A közlekedésfejlesztési beavatkozások között kiemelendők a közlekedésbiztonsági célokat szolgáló fejlesztések (forgalomcsillapítás, kerékpárutak továbbépítése, problémás kereszteződések átépítése).

Mindenképp megoldásra vár a központbeli parkolás kérdése, ez egyrészt a fizető parkolás bevezetésével, másrészt pedig újabb parkolási felületek létrehozásával lehet orvosolni, ez utóbbi azonban nem mehet a zöldfelületek rovására.

A vasúti megközelíthetőség szempontjából elsőrendű fontosságú a vasúti pálya kétvágányúsítása, amely a Budapest-Szeged vonal egyes szakaszain már megtörtént, illetve folyamatban van.

A kiskunfélegyházi sportrepülőtér ideális szerepet tölthetne be Kiskunfélegyháza - Kecskemét polgári repülőtereként, mivel rendelkezik mindazon tulajdonságokkal és lehetőségekkel, amelyek ahhoz szükségesek, hogy mind az idegenforgalmi, mind a gazdasági fejlődés fontos pontjává, egyik motorjává válhasson.

■ Közmű és környezetvédelmi fejlesztések

Alapvető fontosságú a város közművekkel történő teljes lefedettségének elérése. A szennyvízhálózat 100%-os kiépítése 2010-ig jogszabályban előírt feladat a kiskunfélegyházi szennyvíz-agglomeráció számára. A 100%-os csatornázottsági lefedettség egyben jelentősen hozzájárulhat a települési vízbázis védelméhez is. A csapadékvíz-elvezetési rendszer átgondolt fejlesztése és a rákötések ösztönzése szükséges (pl. békási részen).

A hulladékgazdálkodás tekintetében a Homokhátsági hulladékgazdálkodási program keretében a regionális szilárdhulladék szelektív gyűjtési feltételeinek továbbfejlesztése szükséges, továbbá fontos egy veszélyeshulladék-gyűjtő kialakítása is.

■ A helyi kötődések erősítése

Az identitástudat erősítése, és annak társadalmi erővé való transzformálása, a lakossági és civil szervezeti kezdeményezőkézség fejlesztése szükséges, amelyek ösztönzőleg hathatnak a város kiegyensúlyozott, a lakosság igényeit is tükröző továbbfejlődéséhez.

■ A térségi központi funkció erősítése

A város központi funkcióinak a járási feladatellátás hatékonyságának növelésével, a partnerségi kapcsolatok erősítésével, a járási kereteken túlmutató szerepvállalások szorgalmazásával, a történelmi belváros újjáélesztésével tud eleget tenni.

A középtávú célokhoz tartozó indikátorok és azok célértékei a stratégia 8.5. fejezetében kerülnek részletesen meghatározásra.

3.2.1 Városi szintű középtávú tematikus célok

Kiskunfélegyháza a fenti átfogó célok elérése érdekében a következő stratégiai célok irányába történő elmozdulást tűzte ki célul:

- életminőség javítása;
- a város oktatási funkciójának megerősödése;
- versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése;
- a város turisztikai szerepének erősítése;
- a város logisztikai központ szerepének erősítése.

T1: Életminőség javítása

Az életminőség javításával javulhat a város népességmegtartó képessége, hozzájárulhat a fiatalok helyben maradásához, illetve bevándorlásához. Mindebben kulcsfontosságú szerepet egy vonzó lakókörnyezet kialakítása játszhat, amelyet a következő eszközökkel lehet elérni:

- Minőségi lakókörnyezet létrehozása: új lakóparkok építése – meglévők bekapcsolása a város vérkeringésébe, feckelakások kialakítása.

- Városrészi alközpontok létrehozása, erősítése: különösen indokolt ez a belvárostól távolabb eső városrészekben, Kossuthvárosban és a Petőfi lakótelepen, amelyeken a lakosság sajátos igényeinek megfelelően kell meghatározni az ide telepítendő funkciókat.
- Az olyan városrészeknek, ahol központi funkciók telepítése nem lehetséges vagy nem indokolt, hozzáférést kell biztosítani a belváros, illetve más alközpontok funkcióihoz (pl: Bikahegy, Közelszőlő, Molnártelep). A város külterülete ebből a szempontból különleges figyelmet érdemel.
- A külterületi lakosság városi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosításához nagyban hozzájárulna egy nyugati elkerülőút megépítése, amellyel csökkenthetők lennének a csillagszerű úthálózat által okozta hátrányok. Ugyancsak jelentős az igény a külterületet is érintő kerékpárút-hálózat továbbfejlesztésére is. A külterületi körülmények javulását segítő elő továbbá az Aranyhegyi és a Zöldmező lakótelepekbe közösségi szolgáltatási funkciók telepítése – amit önmagában is indokol a lakótelepeknek a folyamatosan növekvő lélekszáma.
- Közbiztonság növelése (pl. térfigyelő rendszer kiépítésével)
- Munkahelyteremtés, felnőttképzési programok szervezése
- Lakótelepi környezet rehabilitációja (különösen a Petőfi lakótelep Darvas téri részén, a Majsai úti lakótelepen, az Alpári út elején található – szegregátumként is megjelölt – ipari technológiával épült házakban) – ezen területek esetében a panel programba történő eredményes bekapcsolódás szükséges, illetve esetlegesen egy integrált szociális jellegű városrehabilitáció végrehajtása.
- Városi zöldfelületek megőrzése, minőségi fejlesztése szükséges – egyrészt a közterek, házak közti területek esetében, másrészt pedig a kihasználatlanul álló Városi Parkerdő, valamint a Vásártértől Északra illetve a Bankfalu ÉNY-i részén elterülő zöldfelületek funkcióval történő felruházásával bővíülhetne a szabadidős lehetőségek köre – és ezáltal új közösségi funkcióval gazdagodhatnak az érintett városrészek.
- A város több – alulhasznosított sportlétesítménnyel rendelkezik (Sportcsarnok, Honvéd Sporttelep és Ifjúsági Sporttelep), ezek fejlesztése és hasznosítása szükséges.
- Közlekedésbiztonság fejlesztése:
 - A különösen túlterhelt utcák forgalmának csökkentése (Bercsényi u., Kossuth Lajos u., dr. Holló Lajos utca)
 - Körforgalmak építése
 - Vasúti átjárók forgalmat akadályozó hatásának csökkentése (legnagyobb problémát Majsai úton találkozó hármas vasúti átkelőhely jelenti)
 - Vasúti átjárók létesítése (pl. Gyémánt lakópark fele; Molnártelep összekötése a Vasútállomás felett/alatt)
 - Kerékpárutak folyamatos építése (Csanyi út - Bercsényi utca - Mikszáth Kálmán utca, 1,412 km)
- Tömegközlekedés fejlesztése: a helyi buszközlekedéssel eddig nem érintett városrészek bevonása (Déli Városrész – Kertváros, Városi Parkerdő)

■ Közműhálózat fejlesztése

- A belterülethez közel eső *tanyás részek* esetében szintén megjelent az igény a közműhálózathoz való kapcsolódáshoz. A külterületen csak elektromos áram van minden tanyán, ivóvíz, gáz és szennyvízhálózat kiépítésre főként csak a városhoz közelebb eső és sűrűbben lakott tanyás részeken van lehetőség.
- Az *ivóvízhálózatba* történő bekapcsolásra már csak kevés – túlnyomórészt a Közelszőlőben található - belterületi utca vár.
- *Csapadékvíz elvezetése* a város egyes pontjain rendkívüli problémákat jelent (a Petőfi lakótelep és a Központi belterület határán a Bercsényi utca környékén, mint a város legalacsonyabban fekvő részén, továbbá a Déli városrész – Kertváros esetében)
- Szegregálódási folyamatok lassítása, szegregátum felszámolása: Az anti-szegregációs tervben előirányzott tevékenységek alapján a szegregált terület egy részének teljes felszámolása (a jelenleg ott lakóknak önálló illetve szociális bérlakáshoz jutás segítése mellett), a felszámolással nem érintett szegregátum-rész számára a szegregálódási folyamatot lassító illetve visszafordító integrációs (munkaerőpiaci, oktatási integrációt erősítő, életkörülmények javítását és a szociális szolgáltatások fejlesztését célzó) intézkedések révén.

T2: A város oktatási funkciójának megerősödése

Az oktatás terén jelentkező legfontosabb célkitűzések:

- élethosszig tartó tanulásra való felkészítés az alapfokú és középfokú oktatásban;
- szakképzési hagyományok továbbvitele, dinamikus változó képzési kínálat, amelyben a hangsúly a hiányszakmák oktatásán van
- a hiányszakmák mellett, a város jövőképehez igazodó szakképzett munkaerő biztosítása, elsősorban a vendéglátás-idegenforgalom és a minőségre alapozó mezőgazdaság területén
- a helyi vállalkozók bevonása a szakképzésbe

Kiskunfélegyháza a térség kiemelkedő szakképző központja számos színvonalas képzést nyújtó középfokú intézményével. Jelenleg a legnagyobb problémát az okozza a térség szakképzésében, hogy az oktatási intézmények által indított szakok nem találkoznak a térségi vállalkozók igényeivel, nem veszik figyelembe az egyes szakmáknál jelentkező munkaerőhiányt, ennek eredménye pedig munkanélküliség és a szakképzett munkaerő elvándorlása nagyobb.

A helyi vállalkozókkal együttműködve népszerűsítő kampányt lenne szükséges folytatni az általános iskola végzősei körében, hogy a pályaválasztás során a legnépszerűbb szakmák mellett a kevésbé ismert, de az elhelyezkedési lehetőségek miatt vonzóan tekinthető foglalkozásokkal is megismerkedhessenek. A hiányszakmákban jelentkező munkaerőhiány ellensúlyozásának másik módja az alacsony státuszú (főként szegregált területeken élő) lakosság munkalehetőséghez juttatása érdekében szervezett képzéseknek a helyi igényekhez történő igazítása, ezáltal az érintettek hosszú távú foglalkoztatásának biztosítására is lehetőség nyílhat.

A város tervezett turisztikai fejlesztési terveire tekintettel az idegenforgalom és a vendéglátás szakterületén kell a jövőben megfelelő és a helyi turisztikai kínálat sajátosságait is figyelembevevő képzettséggel rendelkező szakembereket képezni.

Az oktatáshoz szervesen kapcsolódó problémakör a fiatalok számára értelmes *szabadidő eltöltési lehetőség* biztosítása. A város már rendelkezik sportolási lehetőségeket nyújtó létesítményekkel (Sportcsarnok, Honvéd és Ifjúsági Sportpálya), ezek bekapcsolása szükséges az oktatási intézmények és a fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek tevékenységébe.

T3: Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése

A térségben a régi kertészeti hagyományokra építve egyre inkább feléledőben van a minőségi terményeket előállító zöldség- és gyümölcsstermesztés és a kiskunság jellegzetes állattartási formái (pl. libázás, lótenyésztés). Kitörési lehetőség a mezőgazdaság számára a biogazdálkodás.

Ahhoz, hogy ez a fejlődés ne torpanjon meg, a következő célok szem előtt tartása szükséges:

- érdekvédelmi szervezetek proaktív működésének ösztönzése,
- földrajzi árujelző a jellegzetes kiskunsági terményekre/termékekre – ezáltal hazai és nemzetközi elismerés biztosítható,
- biogazdálkodók működési területének körvonalazása birtokkegyesítési programokban való részvétellel, amely segítheti az ökológiai gazdálkodás hatékonyságát,
- a város logisztikai központ szerepében helyet kell kapniuk a helyi termékek belföldi és nemzetközi értékesítésnek lehetővé tételének; olyan vállalkozások letelepedését kell ösztönözni, amelyek felvásárolnák, feldolgoznák a helyi terményeket,
- idegenforgalmi szolgáltatások, vendéglátóhelyek esetében a mezőgazdasági termelőkkel történő együttműködéssel elérhető, hogy azok a helyi jó minőségű termékekre alapozzák kínálatukat, ezáltal folyamatosan bővülő felvevőpiacot biztosítanak termékeik számára.

T4: A város turisztikai szerepének erősítése

A város egyik legfontosabb fejlesztési prioritása *idegenforgalmi versenyképességének javítása*, a változó igényeket is kielégítő szolgáltatási kínálat kialakítása és állandó fejlődésben tartása. Szem előtt tartandó, hogy a turisztikai fejlesztéseknek nem kizárólag az a célja, hogy a turistákat a városba csalogassák, hanem oly módon kell megvalósítani őket, hogy az eredmények a város lakossága számára is hozzáférhető legyenek, ezáltal nagyban javítva életminőségüket. Különösen igaz ez a gyógyturisztikai szolgáltatásokra, amelyek – a városi közösség számára is – az egészségi állapotuk javulását eredményezhetik.

Kiskunfélegyháza rendelkezik patinás fürdőépülettel, kiváló minőségű gyógyvízzel, az ezekben rejlő fejlesztési lehetőségek kihasználásával – és a kórház egészségügyi szolgáltatásainak bevonásával messzemenőig eleget tudna tenni a wellness turizmus sajátos gyógyászati és rekreációs igényeinek. A fürdő és a strand korszerűsítésével, magas színvonalú szálláshelyek (köztük fürdőszálló) létrehozásával lehetne elindítani azt a folyamatot, amely végül valóban fürdővárosi „rangra” emelhetné Kiskunfélegyházát. A Hősök Parkja és a Blaha Lujza tér felélesztésével megnyílhat a lehetőség a Kossuth Lajos utcán tömörülő funkciók dekoncentrálására és kiszolgáló szolgáltatások megtelepedésére a fürdő és sportcsarnok közvetlen környezetében, valamint a Mikszáth Kálmán – Bercsényi utca vonalában.

Ahhoz, hogy a fürdő-komplexum betölthesse szerepét jól és könnyen megközelíthetőnek kell lennie (a látogatók nagy részét egészségügyi problémákkal küszködő idősök teszik ki), ez egyrészt megoldottnak tekinthető a vasúttal érkezők esetében, a busszal érkezőknek viszont már nehezebben jutnak el, az autóval érkezők pedig gyakran parkolási gondokkal szembesülnek.

Mindehhez kapcsolódva szükség van az *aktív – és ökoturizmus* illetve a *tanyai turizmus* összehangolt továbbfejlesztésére is, mivel ezek számára Kiskunfélegyháza és térségének természeti adottságai remek terepet biztosítanak, és az általuk kínált szolgáltatások nagy része egybeesik a fürdőt rekreációs céllal látogatók igényeivel. A turisztikai kínálat összehangolt fejlesztésével érhető el tehát, hogy a Kiskunfélegyházán jellemző tranzitturizmus, valamint a térségbe irányuló egynapos puszta-programokat látogató közönséget hosszabb időre is a térségben marasztalja.

Az újszerű turisztikai igényekre a térségnek időben sikerült reagálnia, a *lovas*, - a *vadász*, - a *gyalogosturizmus* hívei mind megtalálják az igényeiknek megfelelő programkínálatot. A környék szelíd földrajzi adottságai révén a *kerékpáros turizmus* egyik központjává válhat, ehhez azonban szükség van mind a városon átvezető, mind a külterületen haladó – más turisztikai attrakciók elérését lehetővé tevő (pl. a Tiszaalpárra, a Bugacra vezető kerékpárút) biztonságos, jó minőségű kerékpárutakra.

Ezzel párhuzamosan a kulturális kínálat bővítésének is meg kell történnie. Kiskunfélegyháza számára Kecskemét közelsége és széles spektrumú kulturális aktivitása sajátos kihívást jelent, a nagyváros kínálatával nem veheti fel a versenyt. Éppen ezért célszerű a kiskunfélegyházi hagyományokból és város történelméből merítkezve, alakítani a kulturális palettát, hogy az erre építkező színvonalas lehetőségek valami mást – és esetenként vonzóbbat – nyújtsanak az igényes közönség számára.

Idegenforgalmi szempontból fontos a *történelmi belváros felújítása*, étellel való megtöltése. A belváros – a betöltött funkciókat figyelembe véve 3 nagyobb területre határolható le: a fürdő – sportcsarnok és környéke, a Béke tér – Petőfi tér – Szent János tér (Móra tér) - Piac és a környező utcák területére, és magára a Kossuth Lajos utcára, amely a város ütőereként összeköti a vasútállomást a városközponttal. E három terület összefüggő egészként jelenik meg, a városba látogatók számára mindegyik leromlott állapota szembetűnő lehet, így ezek több ütemben történő, összehangolt rehabilitációja szükséges.

T5: A város logisztikai központ szerepének erősítése.

Kiskunfélegyházát közlekedési szempontból rendkívül kedvező földrajzi fekvése ideálissá teszi egy az Észak - Dél és – kisebb célpontok szempontjából Kelet-Nyugat tengely kereszteződésben lévő logisztikai központ szerep betöltésére. A város az X. Páneurópai Közlekedési Folyosó X/B Budapest-Belgrád ága mentén fekszik. Keresztül halad rajta az E 75-ös számú Észak-Dél irányú (Helsinki-Athén) A osztályú európai főútvonal és a 2006-ban Szegedig megépült M5-ös autópálya a város déli határában halad el. Az autópálya építése során kiemelt fontossággal kezelte az önkormányzat a település külső peremén haladó körgyűrűt, amelynek részeként 2002-ben a Déli, 2006-ban pedig az ÉNy-i rész átadásra került, jelentősen csökkentve ezáltal a városközponton átmenő tranzitforgalmat. Ezen körgyűrű teljesség tételével elkerülhetők lesznek azok a hátrányok, amelyet egy elosztóközpont szereppel bíró városnak megfelelő infrastruktúra hiányában szembesülnie kell. Ugyancsak megoldásra vár a több helyen közlekedéstechnikai szempontból ésszerűtlenül kialakított vasúti átkelőhelyek problémája, amelyek nagyobb terhelés esetén jelentősen lelassítják a forgalmat.

A településről öt vasútvonal vezet ki, melyek közül a Szeged, Kiskunmajsa, Kecskemét, Lakitelek és Csongrád felé. A Páneurópai Közlekedési Folyosó vasúti ága eredetileg Budapest-Kunszentmiklós - Kiskunhalas - Kelebia nyomvonalon halad, viszont az egyvágányú villamosított pálya rossz állapota miatt a forgalom jelentős része a hosszabb, de nagyobb tengelyterhelést elbíró Budapest - Cegléd - Kecskemét - Kiskunfélegyháza - Kiskunhalas kerülőútvonalon bonyolódik. E pályán viszont szintén kétvágányúsítás szükséges, mely egyes szakaszokon már megtörtént vagy folyamatban van.

Kihasználásra vár még a város repülőtere, amely megfelelő, továbbfejleszhető infrastruktúrával rendelkezik ahhoz, hogy bekapcsolódhasson a város elosztó központ szerepébe.

A város nyugati határában, a Kiskunmajsa irányába haladó út mentén ipari park létesült (az ipari park címet 2007 márciusában nyerte el), amely a közvetlenül mellette elhaladó vasútvonal és az autópálya közelségének köszönhetően intermodális logisztikai központ funkcióval is bővíthet. Az ipari park egyelőre nem éri el az autópályát, viszont az ebbe az irányba történő bővülésre elegendő terület áll rendelkezésre. A városból csillagszerűen induló nagyobb jelentőséggel bíró utak mentén szintén kialakult egy-egy ipari terület. A jövőben ezen ipari jellegű területek bővítése tanácsos – és nem több, pontoszerűen létrejövő üzem, továbbá fontos az ipari park jövőbeli profiljába vágó már működő vállalkozások áttelepedésének ösztönzése.

3.2.2 Városrészi szintű területi célok

A középtávú területi célok a Megalapozó vizsgálat részletes városrészi szintű helyzetfeltárása és helyzetelemzése alapján kerülnek megfogalmazásra.

A városrészi célok meghatározásának alapelvei:

- A városrészi céloknak a helyzetfeltárásban bemutatott problémákra és lehetőségekre reflektálnia kell;
- Minden városrész esetében meg kell határozni a domináns funkciót/funkciókat, ami/amelyek fejlesztése elsődleges;
- Valamennyi városrész esetén figyelembe kell venni a lakófunkciókat, az ott élők igényeit;
- Minden városrész esetében cél a jellemző gazdasági (ipari, kereskedelmi, szolgáltató, mezőgazdasági) funkció megerősítése.

Városrészi célok

- Központi belterület:
 - Béke tér és Petőfi tér, Szent János tér rekonstrukció;
 - Infrastruktúra fejlesztés;
 - Parkolási és közlekedési helyzet javítása
- Kossuthváros:
 - Alvóvárosi szerep megőrzése
- Petőfi lakótelep:
 - Fiatalos családok számára vonzóvá tenni a városrészt;
 - Szegregálódási folyamatok megállítása (Holló László utca 9-11 környékén)
- Bankfalu
 - Városrészi alközpont kialakítása;
 - Humán közszolgáltatás fejlesztése;
 - Szegregálódási folyamatok megállítása
- Liget utca - Vásártér
 - Pihenő funkciók kialakítása;
 - Zöldterület fejlesztése

- Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy
 - A városrész bekapcsolása a város körforgásába;
 - Sportolásra alkalmas terület fejlesztése
- Déli Iparterület
 - Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése
- Ipari Park
 - Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése
- Molnár telep
 - Értékes lakóövezet kialakítása;
 - Fejlett vállalkozói övezet kialakítása
- Halesz (külterület)
 - Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása;
 - Szegregáció megelőzése;
 - Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele
- Selymes (külterület)
 - Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása;
 - Szegregáció megelőzése;
 - Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele
- Külterületi tanya
 - Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása;
 - Szegregáció megelőzése;
 - Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele
- Arany-hegyi lakótelep
 - Működő vállalkozások fejlesztése, újabb vállalkozások betelepítése;
 - Szegregáció megelőzése;
 - Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele
- Zöldmező lakótelep
 - Szegregáció megelőzése;
 - Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele
- Északi új lakóterület (külterület)
 - Értékes lakóövezet kialakítása;
 - Fejlett vállalkozói övezet kialakítása

3.2.3 Akcióterületi célok meghatározása

Ipari Park fejlesztési akcióterület: Infrastruktúra fejlesztés; Vállalkozások betelepítése

■ A fejlesztés fő célja

A fejlesztés célja, hogy egy dinamikusan fejlődő innovációs és logisztikai központ alakuljon ki a területen a szabad fejlesztési területek bevonásával és további vállalkozások betelepítésével tovább bővüljön az Ipari Park.

Rekreációs terület: Fürdő fejlesztés; Kórház infrastruktúrájának fejlesztése; Szállodakapacitás fejlesztése

■ A fejlesztés fő céljai

Az akcióterületi fejlesztés célja, hogy a Fürdő környékén egy olyan rekreációs-wellnes városrész alakuljon ki, amely hatékonyan kapcsolja össze a város kedvező adottságait: a Kórház és a Termál és Gyógyfürdő szolgáltatásait, a hagyományosan magas színvonalú biotermelés adta lehetőségeket és a környező térség alföldi táji természeti pihenés nyújtotta lehetőségeit (pl. lovasrehabilitáció).

A fejlesztés kulcsa a Kórház és a Fürdő együttes fejlesztésében rejlő szinergiák kiaknázása, ugyancsak itt található a már megépített városi Sportszarnok, amely szolgáltatásaival ugyancsak bevonható a fejlesztési elképzelésekbe.

Kossuth utcai akcióterület: Városháza felújítása; Közösségi ház építése; Műemlék épületek felújítása; Forgalomszabályozás; Zöldfelület fejlesztés

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés fő célja, hogy a lakó, oktatási és kiskereskedelmi funkciókat harmonikusan összekapcsoló városrészé váljon. Ennek érdekében elsősorban a minőségi közterek és közparkok kialakítása, a műemléki épületek reprezentatív megjelenítése, a parkolási és közlekedési problémák megoldása és a közterület-használat minőségének javítását tűzi ki célul a fejlesztés

Móra téri akcióterület: Zöldterületek rendezése; Infrastruktúra fejlesztés

■ A fejlesztés fő céljai

A Móra Ferenc tér rehabilitációja a Béke tér – Petőfi-tér – Szalay Gyula utca rendezéséhez kapcsolódik. A tér rendezésével nagy felületű összefüggő minőségi közterület jöhet létre, amelyet a Kalmár kápolna zár le. A tér ennek eredményeképpen központi funkciókkal bővíthet és bekapcsolódhat a főterv vérkeringésébe.

Parkerdei akcióterület: Attrakciók kiépítése; Infrastruktúra fejlesztés

■ A fejlesztés fő céljai

A cél, hogy a Városi Parkerdőben 2015. tavaszán történt fejlesztések folytatódjanak, a város több generációt kiszolgáló pihenő, szórakozó övezetévé váljon. A fejlesztés célja, egyrészt, hogy növelje a városban elérhető szabadidős tevékenységek körét, ezáltal növelve a városlakók életminőségét és javítva az idelátogatók számára nyújtott szórakozási lehetőségek körét, és csökkentse a Belváros zsúfoltságát, leterheltségét.

A fejlesztés során a Parkerdőben a különböző pihenési formákra, nagy térigényű rendezvények szervezésére elkülönült fejlesztési területek kijelölésével, a közlekedési kapcsolatok javításával és a civil társadalommal és az üzleti szférával való erőteljes együttműködéssel lehet a leghatékonyabban megvalósítani.

Cél, hogy a területen egymást nem zavaró módon kialakításra kerülhessen a nagy térigényű szórakozás (például majális vagy szabadtéri koncertek) számára is és a nyugodt, zöldövezeti pihenésre is a megfelelő rendezett (gondozott) területek, amelyeket a város lakossága, intézményei és civil szervezeti programokkal benépesít.

Délibáb utcai szegregátum: Életminőség javítása; Szegregálódás csökkentése, megállítása, Infrastruktúra fejlesztés, Oktatásfejlesztés

■ A fejlesztés fő céljai

A területen kialakult szegregáció és szegregálódás folyamat megállítása és a szegregáció csökkentése. A területen lakók jövedelmi és munkahelyhez jutási kilátásainak javítása, a terület ingatlanpiaci értékének növelése.

Mivel a szegregáció megállítása és csökkentése olyan komplex fejlesztési feladat, amelyet csak alapos szakmai előkészítés és az érintett szereplők teljes körű bevonásával lehet elérni, ezért a rövid távú cél, hogy 2016 végére elfogadásra kerüljön az érintett szereplők bevonásával és a kulcsszereplők (pl. a Roma Nemzetiségi Önkormányzat) egyetértésével kialakított Délibáb utcai antiszegregációs komplex program.

Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület: Funkcióbővítés; Oktatásfejlesztés; Infrastruktúra fejlesztés; Lakóházak energiahatékonysági felújítása

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés fő célja, hogy a városrész lakosságának és ingatlanjainak elöregedéséből származó szociális kockázatokat csökkentse, a terület értékvesztését megállítsa és visszakapcsolja a város fejlődésének vérkeringésébe.

Majsai úti lakótelep szociális rehabilitációs akcióterülete: Ingatlanok energiahatékonyság javító felújítása; Közterületek rendezése; Civil közösség erősítő programok támogatása

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés célja, hogy a területen eddig történt fejlesztések tovább folytatódjanak, a megfigyelhető szociális lecsúszás megálljon, a terület ingatlanjainak elértéktelenedését megakadályozza.

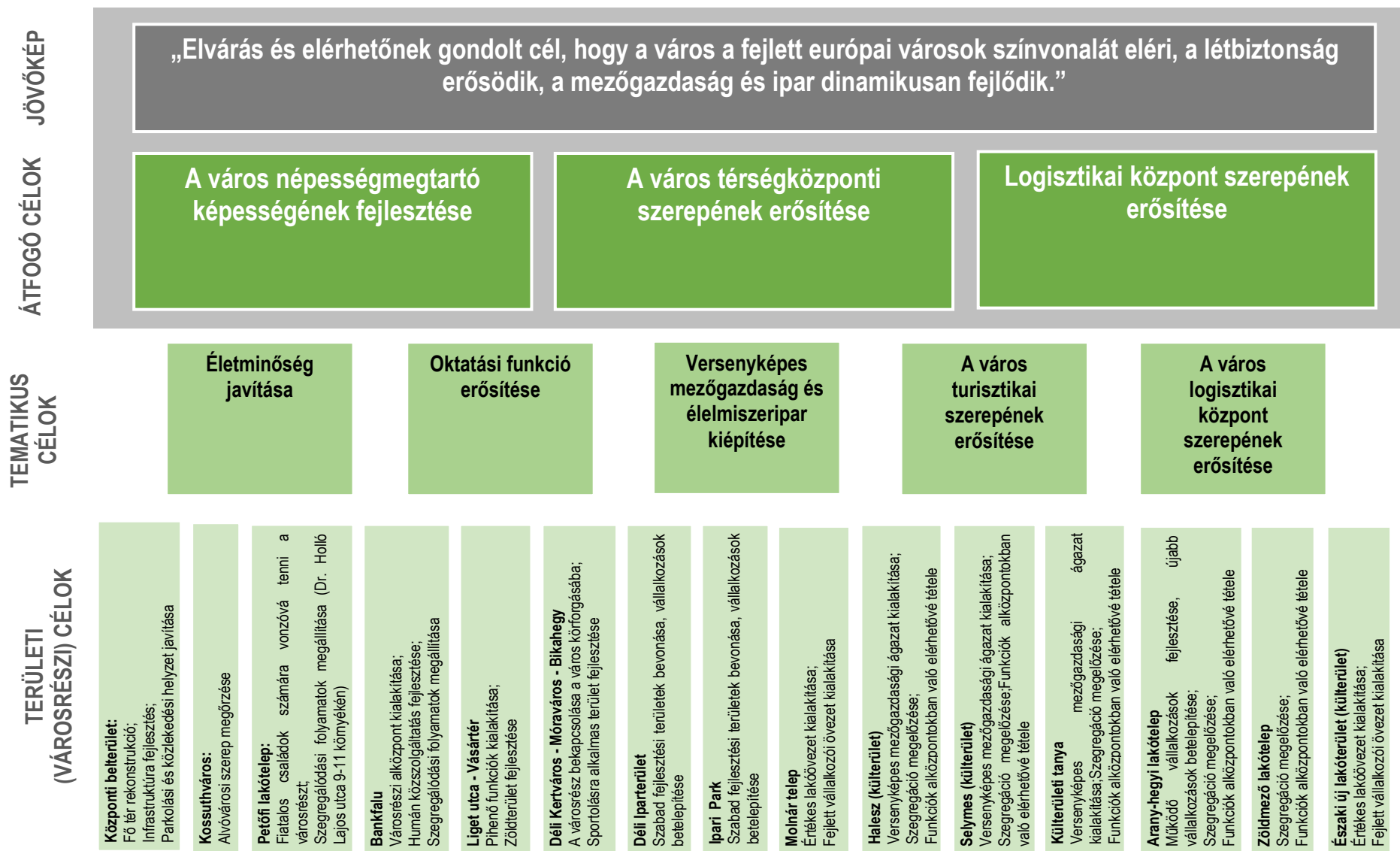
3.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város középtávú tematikus céljai a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetők el. A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus célok és területi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét.

5. ábra: Kiskunfélegyháza városfejlesztési célrendszere 2014-2020-ig

5. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése

Városrészek / Tematikus célok	Életminőség javítása	Oktatási funkció erősítése	Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	A város turisztikai szerepének erősítése	A város logisztikai központ szerepének erősítése
Központi belterület					
Kossuthváros					
Petőfi lakótelep					
Bankfalu					
Liget utca - Vásártér					
Déli Kertváros – Móraváros - Bikahegy					
Déli Iparterület					
Ipari Park					
Molnár telep					
Halesz (külterület)					
Selymes (külterület)					
Külterületi tanya					
Arany-hegyi lakótelep					
Zöldmező lakótelep					
Északi új lakóterület (külterület)					

	Erős koherencia
	Közepes koherencia
	Gyenge koherencia

4 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

A városi mutatók és a városrészi célok alapján két kategóriában határoztuk meg akcióterületeket:

- városi jövőkép és célok szempontjából kitörési pontot jelentő területek beazonosításával a funkcióbővítő rehabilitáció területeit,
- A szegregálódott vagy a szegregálódás veszélyével érintett területeket, mint a szociális városrehabilitáció akcióterületeit azonosítottuk be.

Az akcióterületek meghatározásánál két tényezőre voltunk tekintettel:

- csak olyan akcióterület került lehatárolásra, ahol a terület rehabilitációjának céljai már meghatározhatóak
- Mivel a stratégia 2-3 évente felülvizsgálatra kerül, ezért nyitva kell hagyni annak lehetőségét, hogy amennyiben a városfejlesztési folyamatok, illetve a város fejlesztésének prioritásai megváltoznak, akkor újabb akcióterületek kerülhessenek kialakításra

6. táblázat: Akcióterületi lehatárolás

Akcióterület	Lehatárolás
1) Ipari Park fejlesztési terület	Vasút – Halasi út - Mezőgazdasági (gyepes) terület - Molnár telep
2) Rekreációs terület	Fadrusz János u. – Fürdőszálló – Munkácsy utca – Kossuth utca - Vasútállomás – Izsáki út - Mikszáth Kálmán u. – Munkácsy utca - Liszt Ferenc u.
3) Zöld város akcióterület	A Kossuth utcához mint egy tengelyhez kapcsolódó városi nyitott terek valamint a városközpont (Béke tér és Petőfi tér) illetve a kapcsolódó épület együttesek
4) Móra téri akcióterület	Móra Ferenc tér és a kapcsolódó belső udvarok
5) Parkerdei akcióterület	Az akcióterület a Városi Parkerdő teljes területét magában foglalja, továbbá az 5-ös út és az elkerülő kereszteződésében található gazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi célra kijelölt területeket.
6) Délibáb utcai szegregátum	Tanyasori út - Kiskun utca - Liget utca - Alpári út – település belterület
7) Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	Darvas tér 1-5 és a Holló László 9-11 épületeit, illetve az általuk határolt területet foglalja magában.
8) Majsai úti szociális város rehabilitációs terület	Majsai út – Bartók Béla u. – Arad u. – Mezősi K. u. - Marosvásárhelyi u. – Kossuth u. – Vasút határol.

4.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

Ipari Park fejlesztési akcióterület: Infrastruktúra fejlesztés

3. térkép: 1-es számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Vasút – Halasi út - Mezőgazdasági (gyepes) terület - Molnár telep

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés célja, hogy egy dinamikusan fejlődő innovációs és logisztikai központ alakuljon ki a területen a szabad fejlesztési területek bevonásával és további vállalkozások betelepítésével tovább bővüljön az Ipari Park.

■ Tervezett projektek

Az akcióterületen megvalósítandó fontosabb fejlesztési projektek a következők:

- Ipari park feltáró út: Az Ipari Park jelenleg a Majsai út 21 szám alatti régi kapun közelíthető meg. A pár évvel ezelőtt történt fejlesztés során kialakításra került a

lehetőségeket és a környező térség alföldi táji természeti pihenés nyújtotta lehetőségeit (pl. lovasrehabilitáció).

A fejlesztés kulcsa a Kórház és a Fürdő együttes fejlesztésében rejlő szinergiák kiaknázása, ugyancsak itt található a már megépített városi Sportszarnok, amely szolgáltatásaival ugyancsak bevonható a fejlesztési elképzelésekbe.

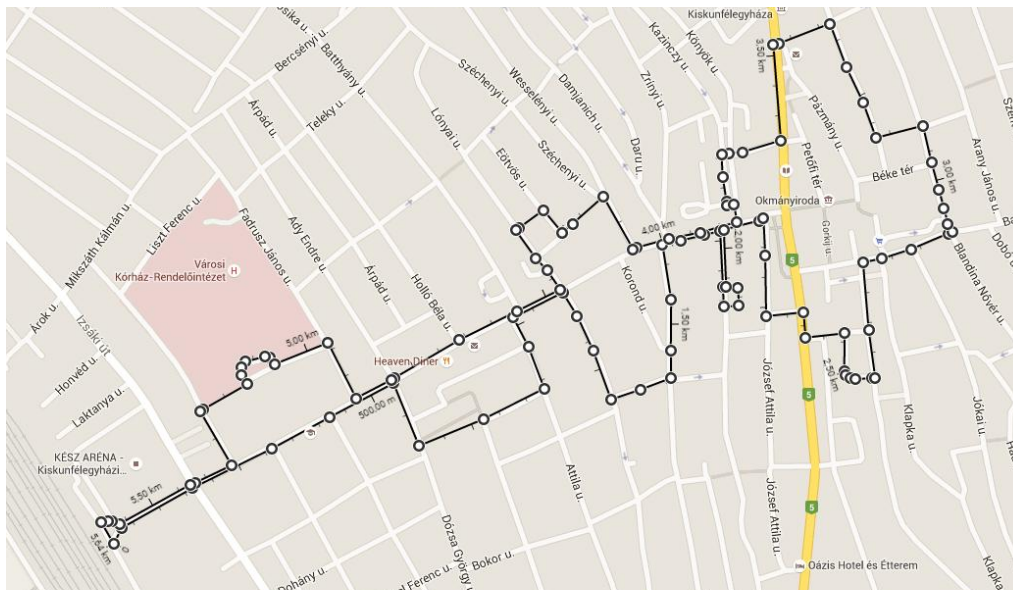
■ Tervezett projektek

Az akcióterületen megvalósítandó fontosabb fejlesztési projektek a következők:

- Fürdő fejlesztés (nyitott és fedett élményfürdők és a kapcsolódó kiszolgáló létesítmények kialakítása)
- Kórház infrastruktúrájának fejlesztése
- Fürdő és a kórház fejlesztés összekapcsolása (összehangolt wellness és gyógykezelési szolgáltatásfejlesztés, ennek részeként a wellness szolgáltatások helyszíneként megújításra kerülne a Fürdőszálló)
- A fürdő turizmust kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése (a kiskereskedelmi, pl. biopiac, vendéglátóipari és egyéb szolgáltatási vállalkozások. Fürdő környéki megtelepedésének ösztönzése, számukra alkalmas vállalkozási helyszínek kijelölése)
- Szálloda kapacitás fejlesztése (Magánbefektető bevonásával ösztönözni kell egy nagy kapacitású fürdőszálló felépítését vagy a mostani tartalékterületen vagy a Blaha Lujza tér környékén)

Zöld város akcióterület: Városháza felújítása; Községi ház építése; Műemlék épületek felújítása; Forgalmuszabályozás; Zöldfelület fejlesztés

5. térkép: 3-as számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Vasútállomás – Kossuth Lajos utca – Dózsa György utca- Horváth Zoltán utca – Attila Utca – Kossuth Lajos utca – Hunyadi utca – köz – Deák Ferenc utca – Kossuth Lajos utca- Mártírok útja – Kossuth Lajos utca – Szent János tér – Szalay Gyula utca- Molnár Béla utca- Bajcsy Zsilinszky utca – Petőfi Sándor utca – Oskola utca – Dr. Holló Lajos utca – Korona utca – Kazinczy utca – Kossuth Lajos utca – Wesselényi utca – Eötvös utca – Lónyai utca- Kossuth Lajos utca – Fadrusz János utca – Hősök Parkja – Munkácsy Mihály utca – Kossuth Lajos utca – Vasútállomás

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés fő célja, hogy a lakó, oktatási és kiskereskedelmi funkciókat harmonikusan összekapcsoló városrészé váljon. Ennek érdekében elsősorban a minőségi közterek és közparkok kialakítása, a műemléki és helyi védett épületek reprezentatív megjelenítése, a parkolási és közlekedési problémák megoldása és a közterület-használat minőségének javítását tűzi ki célul a fejlesztés. A projektek révén javul a települések általános környezeti állapota, az akcióterület fenntartható fejlődési pályára áll.

■ Tervezett projektek

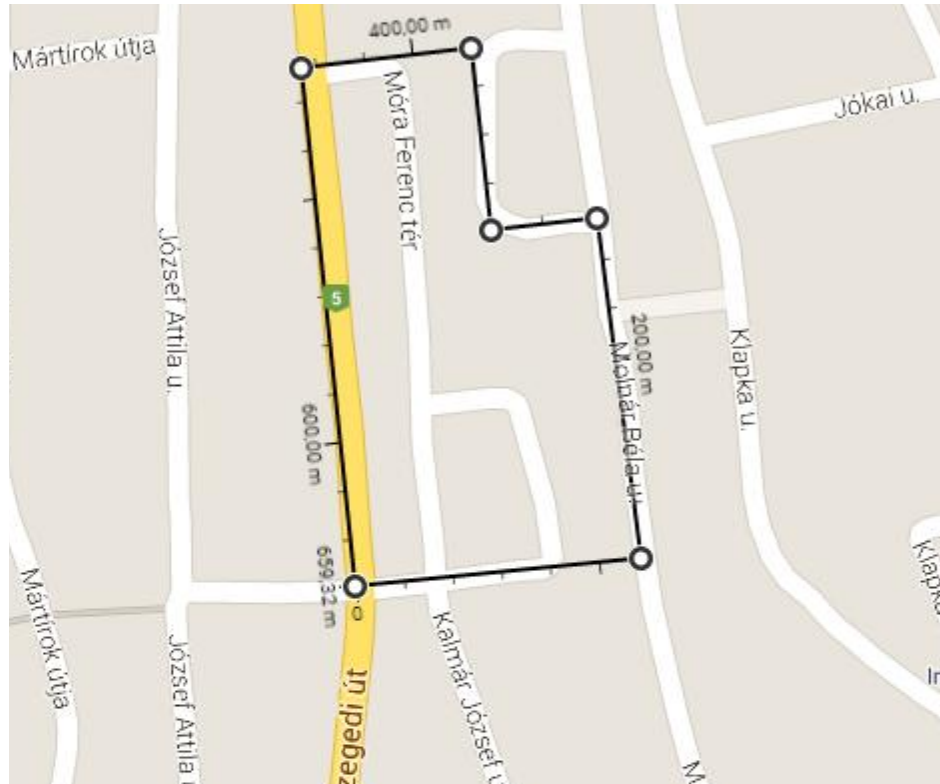
- Városközponti nyitott terek kialakítása illetve fejlesztése a különböző generációk igényeinek megfelelően, ezen belül kiemelten a zöldfelületek fejlesztése
- A városi piac fejlesztése
- Művelődési ház felújítása, fejlesztése
- Városháza felújítása (épületének tetőszerkezetének felújítása, nyílászárók cseréje, energetikai korszerűsítése. A felújítás után biztonságossá válna a torony megközelíthetősége, ahonnan belátható az egész város, így turisztikai céllal is lehetne látogatni a Városházát.)
- Közösségi ház építése a Szent István Egyházközség részére (a plébánia új épületszárny építése)
- Forgalm szabályozás újragondolása (alternatív lassító technikák alkalmazása, pl. sávszűkítés),
- Műemlék épületek felújítása
- Térfigyelő rendszerek kiépítése az érzékeny területeken (elsősorban a közparkokban és a közintézmények környékének védelme, de a Kossuth utca háta mögött lévő kisebb belső tereken is szükséges a rendszeres felügyelet érzetével megelőzni a gyakori konfliktusokat.)
- A vasútállomás intermodális csomóponttá fejlesztése
- Szolgáltató központ kialakítása, az épület teljes felújítása, energetikai korszerűsítése

A Korond utcai egészségház (volt SZTK rendelőintézet) épülete a városközpontban, mégis nyugodt, jól megközelíthető helyen van, előtte zöldövezeti jellegű kiteresedéssel, új építésű parkolóval. Az 5 szintes épület szerkezetileg ép, energetikailag felújítást kíván. Az egészségügyi célra épült épület széles lépcsőházzal, lifttel, tágas, de jól osztható belső terekkel rendelkezik.
- Városszépítő akciók támogatása (pl. kirakat szépségverseny)

Móra téri akcióterület: Zöldterületek rendezése; Infrastruktúra fejlesztés

6. térkép: 4-es számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Móra Ferenc tér és a kapcsolódó belső udvarok

■ A fejlesztés fő céljai

A Móra Ferenc tér rehabilitációja a Béke tér – Petőfi-tér – Szalay Gyula utca rendezéséhez kapcsolódik. A tér rendezésével nagy felületű összefüggő minőségi közterület jöhet létre, amelyet a Kalmár kápolna zár le. A tér ennek eredményeképpen központi funkciókkal bővíthet és bekapcsolódhat a főter vékeringésébe.

■ Tervezett projektek

- Zöldfelületek rendezése
- Közművek állapotának teljeskörű feltárása
- Közvilágítás korszerűsítése
- Burkolatok, gyalogosfelületek felújítása, cseréje
- Esztétikus utcabútorok kihelyezése
- Parkolási területek újratervezése, esetleges bővítése

Parkerdei akcióterület: Attrakciók kiépítése; Infrastruktúra fejlesztés

7. térkép: 5-ös számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Az akcióterület a Városi Parkerdő teljes területét magában foglalja, továbbá az 5-ös út és az elkerülő kereszteződésében található gazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi célra kijelölt területeket.

■ A fejlesztés fő céljai

A cél, hogy a Városi Parkerdőben 2015 tavaszán történt fejlesztések folytatódjanak, valamint hogy a Városi Parkerdő a város több generációt kiszolgáló pihenő, szórakozó övezetévé váljon. A fejlesztés célja, egyrészt, hogy növelje a városban elérhető szabadidős tevékenységek körét, ezáltal növelve a városlakók életminőségét és javítva az idelátogatók számára nyújtott szórakozási lehetőségek körét, és csökkentse a Belváros zsúfoltságát, leterheltségét.

A fejlesztés során a Parkerdőben a különböző pihenési formákra, nagy térigényű rendezvények szervezésére elkülönült fejlesztési területek kijelölésével, a közlekedési kapcsolatok javításával és a civil társadalommal és az üzleti szférával való erőteljes együttműködéssel lehet a leghatékonyabban megvalósítani.

Cél, hogy a területen egymást nem zavaró módon kialakításra kerülhessen a nagy térigényű szórakozás (például majális vagy szabadtéri koncertek) számára is és a nyugodt, zöldövezeti pihenésre is a megfelelő rendezett (gondozott) területek, amelyeket a város lakossága, intézményei és civil szervezeti programokkal benépesít.

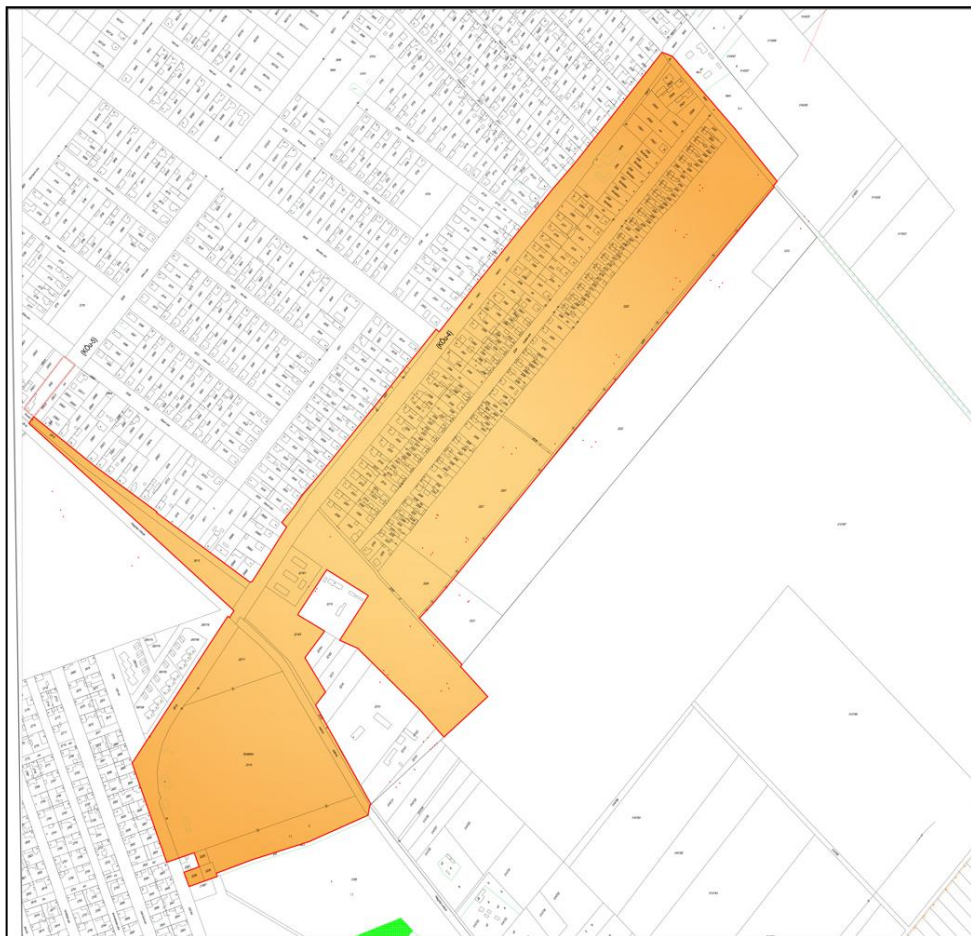
■ Tervezett projektek

- Erdészház felújítása/újra építése korszerűsítése infrastruktúrájának megújuló energiával való korszerűsítése.
- A Parkerdőhöz vezető tömegközlekedés és egyéb közlekedési elérhetőség kiépítése, javítása (Nem csak a Parkerdő mellett, hanem a Parkerdőbe is bevezető tömegközlekedés kialakítása, a Parkerdőhöz a Bikahegy irányából is bicikliút kiépítése vagy kijelölése, parkolók kijelölése.)
- Zöldövezeti attrakciók kiépítése (szabadtéri színpad, tanösvény, látogató központ stb.)

Kiskereskedelmi és vendéglátóipari szolgáltatások szabályozott betelepítésének ösztönzése (a Park egy jól megközelíthető helyén vagy helyein a szabadidő eltöltéséhez szükséges vendéglátóipari, kiskereskedelmi, higiénias szolgáltatások nyújtására alkalmas terület és infrastruktúra kiépítése)

Déliab utcai szegregátum: Életminőség javítása; Szegregálódás csökkentése, megállítása, Infrastruktúra fejlesztés, Oktatásfejlesztés

8. térkép: 6-os számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

A szegregátum a Bankfalui városrészben található, amelynek lehatárolása a KSH útmutatása alapján a következő: Tanyasori út - Kiskun utca - Liget utca - Alpári út – település belterület

A KSH hivatalos, 2011. évi népszámlálás szerinti adatai szerint a lakónépesség száma 441 fő. A 0-14 évesek aránya 23,4%, a 60 év felettieké 12,5%. Az alacsony státuszú lakosok aránya 45,9%. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 64,7%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 50%.

■ A fejlesztés fő céljai

A területen kialakult szegregáció és szegregálódás folyamat megállítása és a szegregáció csökkentése. A területen lakók jövedelmi és munkahelyhez jutási kilátásainak javítása, a terület ingatlanpiaci értékének növelése.

Mivel a szegregáció megállítása és csökkentése olyan komplex fejlesztési feladat, amelyet csak alapos szakmai előkészítés és az érintett szereplők teljes körű bevonásával lehet elérni, ezért a rövid távú cél, hogy 2016 végére elfogadásra kerüljön az érintett szereplők bevonásával és a kulcsszereplők (pl. a Roma Nemzetiségi Önkormányzat) egyetértésével kialakított Délibáb utcai antiszegregációs komplex program.

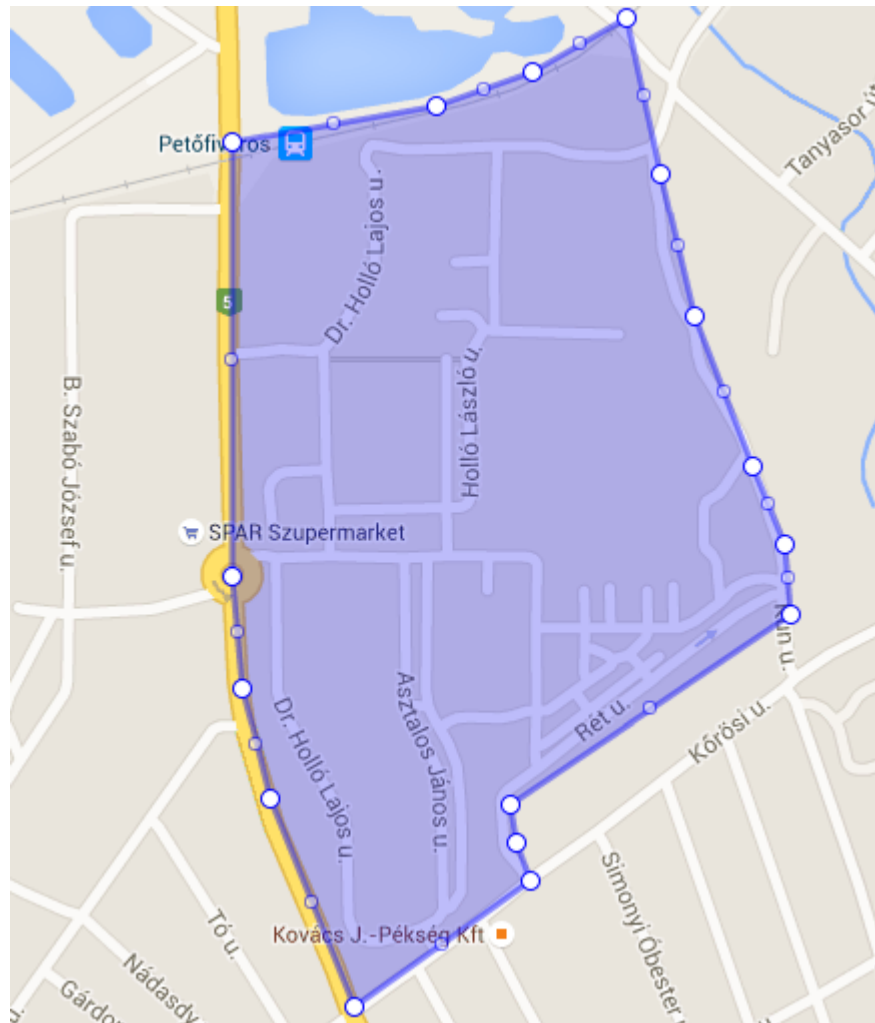
■ Tervezett projektek

- Délibáb utcai szegregálódás megállítása, csökkentése → Délibáb u. és Alpári út ingatlanárainak a városi átlaghoz képesti relatív növekedése
- Életkörülmények javítása
- Városrész hiányzó infrastruktúrájának kiépítése
- Városrészi alközpont kialakítása: Közösségi és kereskedelmi szolgáltatási funkciók számának növekedése és koncentrációja (a többi funkciót részben a Petőfi lakótelep, részben a Belváros nyújtja a városrész számára)
- Szegregációmentes intézményrendszer kialakítása (beiskolázási körzetek felülvizsgálata)
- Oktatás eredményességének növelése: Kompetencia alapú oktatás, Integrációs pedagógiai program, Személyi feltételek biztosítása, Tehetséggondozás, Továbbtanulás ösztönzése, Pályaválasztási tanácsadás, Pedagógusok továbbképzése, Infrastrukturális feltételek javítása
- Tanulók szociális helyzetének folyamatos nyomon követése, szükséges beavatkozások megtétele
- A szakképzési kínálat újragondolása: Térségi hiányszakmák rendszeres felmérése, Versenyképes szakképzési kínálat megteremtése, Városban képzettséget szerzők helyben tartása megfelelő munkahelyek létrehozásával
- A megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatása.

Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület: Funkcióbővítés; Oktatásfejlesztés; Infrastruktúra fejlesztés; Lakóházak energiahatékonysági felújítása

9. térkép: 7-es számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Az akcióterület a Petőfi lakótelep városrész központi területe, a Darvas tér 1-5-ig és 9-11-ig, valamint a Holló László 9-11 épületeit, illetve az általuk határolt területet foglalja magában.

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés fő célja, hogy a városrész lakosságának és ingatlanjainak előregedéséből származó szociális kockázatokat csökkentse, a terület értékvesztését megállítsa és visszakapcsolja a város fejlődésének vérkeringésébe.

■ Tervezett projektek

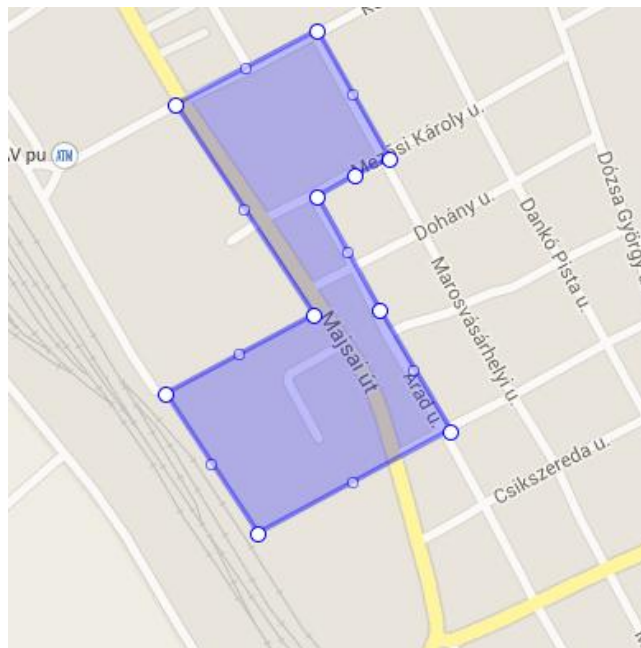
- Lakóházak energiahatékonysági felújítása,
- Önkormányzati bérlakások egy résznek minőségi fejlesztésével piaci alapú bérlakásokká alakítása,

- Közösségi programok, civil kezdeményezések támogatása
- Közösségi terek kialakítása és fejlesztése (a fiatalok aktív sportolását lehetővé tevő sportterület kijelölése, fejlesztése, pl. iskolaudvar megnyitása)
- Térfigyelő rendszer kiépítése
- Funkcióbővítés (orvosi ellátás kialakítása)
- Oktatásfejlesztési program támogatása (cél az iskola relatív eredménymutatóinak növelése, a továbbtanulás arányának növelése)
- A kiskunfélegyházi „Lóúszató” rekreációs célú fejlesztése (záportározó horgászturizmus fellendítése érdekében történő rekreációs célú fejlesztése, különös figyelemmel a lakótelepen élők szabadidős és sportolási igényeivel)

Majsai úti lakótelep szociális rehabilitációs akcióterülete: Ingatlanok energiahatékonyság javító felújítása; Közterületek rendezése,; Civil közösség erősítő programok támogatása

10. térkép: 8-as számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

■ Területi lehatárolás

Majsai út – Bartók Béla u. – Arad u. – Mezősi K. u. – Marosvásárhelyi u. – Kossuth u. – Vasút határol.

■ A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés célja, hogy a területen megfigyelhető szociális lecsúszást megállítsa, a terület ingatlanjainak elértéktelenedését megakadályozza.

■ Tervezett projektek

- Ingatlanok energiahatékonyság javító felújítása,
- Közterületek rendezése, nyugodt pihenőparkos környezet kialakítása,

- Közterek, járdák akadálymentesítése,
- Időskorúaknak nyújtandó szociális szolgáltatások fejlesztése,
- A fiatalok beköltözését segítő infrastrukturális fejlesztések, pl. játszóterek fejlesztése,
- Civil közösség erősítő programok támogatása,
- Tömegközlekedés fejlesztése,

4.3 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

4.3.1 Kulcsprojektek

Ipari park II. kialakítása

- Területi lehatárolás

Meglévő ipari parktól Nyugatra és Délnyugatra fekvő szomszédos fejlesztési területek

- A fejlesztés fő céljai

A fejlesztés célja, hogy arra az esetre, ha a meglévő Ipari Park (továbbiakban Ipari Park I.) eléri a teljes kihasználtságot, az Önkormányzat részére rendelkezésre álljanak értékesíthető, közművel ellátott ipari területek.

A város versenyképességének javítása, a helyi adóbevételek növelése, a munkanélküliség csökkentése a fejlesztés közvetett célja.

- Tervezett projektek

Az akcióterületen megvalósítandó komplex fejlesztési projekt a következők:

Ipari park II kialakítása: Az Ipari Park I jelenlegi területe a fennálló tendenciák alapján hamarosan megtelik vállalkozásokkal, így az Önkormányzat számára nem fog rendelkezésre állni szabadon álló értékesíthető iparterület. A város lehetőségeit nagyban befolyásolja a letelepült gazdasági vállalkozások száma, illetve azok teljesítménye. A megoldást egy új iparosított terület kialakítása jelentené. A fejlesztés során egy új, megfelelő kerítéssel körbekerített, közművekkel (gáz, víz, elektromos áram, távközlési hálózat, közvilágítás), portaszolgálattal, őrzés-védelemmel és megfelelő minőségű útkapcsolattal ellátott ipari parknak minősíthető terület jelenti.

A fejlesztés kapcsolódna az Ipari Park I. infrastruktúrájához, mivel az szomszédos területen kerülne kialakításra. Az Ipari Park II. részére kialakított feltáró útról válna megközelíthetővé annak jelenlegi területe, így bejáratát áthelyezni szükséges. Az Ipari Park I. belső úthálózata ennek megfelelően került kialakításra.

A projekt kerete a hiányzó infrastruktúra kiépítése mellett a szükséges földterületek megvásárlását is magába foglalja.

Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösség-szervezés erősítése

■ Területi lehatárolás

A TOP CLLD városi akcióterülete a település központi belterülete, és az Aranyhegyi lakótelep és a Zöldmező lakótelep, mint egyéb belterületek, melyek lakónépessége 2014.01.01-én 25.940 fő. (A város külterületén élők fejlesztései a LEADER programban jogosultak támogatásra, a vidékfejlesztési programban a 13 db külterületi tanyás körzet érintett lakónépesség száma 4.232 fő.)

■ A fejlesztés fő céljai

Kulturális és közösségi terek fejlesztése Kiskunfélegyháza központi belterületének városrészeiben és az egyéb belterületeken, a helyi közösség-szervezés egyidejű erősítésével, ösztönzésével. Helyi kulturális és közösségfejlesztő tevékenységek bővítése és fejlesztése.

■ Tervezett projektek

- Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia elkészítése (HKFS)
- A városrészek kulturális identitástudatának erősítése, városrészekre fókuszáló közösségfejlesztési akciók megvalósítása.
- Kulturális programok és rendezvények megvalósítása a társadalmi befogadás erősítésének ösztönzésével.
- A városrészek közösségi és kulturális tereinek fizikai rehabilitációja, bővítése, új közösségi és kulturális terek kialakítása.
- Új és meglévő kulturális szolgáltatások fejlesztése, a helyi kulturális kínálat bővítésével.
- Kulturális intézmények eszközeinek és infrastruktúrájának fejlesztése.
- Közösségi alapú gazdaságfejlesztési megoldások népszerűsítése, kialakítása, elterjesztése.
- Civil szervezetek kulturális és közösségfejlesztő tevékenységeinek fejlesztése.

4.3.2 Hálózatos projektek

■ Óvodák felújítása

- Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda Szegedi úti telephelyének megszüntetése, kapacitásának kiváltása
- Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda Móra Ferenc úti telephelyén lévő óvodaépület lebontása, új óvodaépület építése, eszközbeszerzés, a Szegedi úti telephely megszüntetésével keletkező kapacitásigények figyelembevételével
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Dózsa György úti telephelyének korszerűsítése, beruházása, eszközbeszerzése
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Tegez úti telephelyének felújítása, beruházása, energetikai korszerűsítése, eszközbeszerzése, csatornázásra való rákötése

- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Nagyszőlő úti telephelyének felújítása, beruházása, eszközbeszerzése
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Dessewffy utcai telephelyének felújítása, beruházása, eszközbeszerzése
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Bercsényi utcai telephelyének felújítása, beruházása, eszközbeszerzése
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Darvas téri telephelyének felújítása, beruházása, eszközbeszerzése
- Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Platán utcai telephelyének felújítása, beruházása eszközbeszerzése
- Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése

Kiskunfélegyháza belső kerékpárút hálózatának hiányzó szakaszai, valamint a járási településekkel való biztonságos közlekedéshez szükséges hiányzó kerékpárutak kiépítése.

Jelenleg Kiskunfélegyházán alapvetően a belterületi 5-ös számú főút, valamint néhány fontos gyűjtő út mentén épültek ki a kerékpárutak az önkormányzat finanszírozásában központi, állami és EU-s támogatással.

Alapvető főcél, hogy a rendelkezésre álló fent említett kerékpárutak csatlakozzanak az önkormányzatunk által korábban elfogadott kerékpárút-fejlesztési koncepcióban rögzítettekhez, összefüggő hálózati rendszer alakuljon ki, biztosítva a helyi és a környező vidéki települések lakossága, turisták és nem utolsó sorban a tanyán élő lakosok számára a biztonságos közlekedést. Fontos szerepe van a kerékpárút-fejlesztési elképzeléseinkben a környező települések adta turisztikai és pihenési, valamint a munka lehetőségek igénybevételének.

A fenti indokok, célok és lehetőségek figyelembevételével Kiskunfélegyháza bel- és külterületén továbbá a járási területeken az alábbi kerékpárút építéseket kívánjuk megvalósítani 2014-2020 közötti EU-s költségvetési ciklusban:

- Kiskunfélegyháza belterületén a Csányi út mentén a Szentesi úttól a Déli iparterületet érintve a Csányi úti lakótelepig
- Kiskunfélegyháza belterületén a Bercsényi- Mikszáth Kálmán utcák mentén,
- Kiskunfélegyháza belterületén a 5-ös számú főút mentén Bercsényi u. csomópont Mezőgazdasági Áruház között szakaszon
- Kiskunfélegyháza külterületén az 5-ös számú főút mentén a Mezőgazdasági Áruház – Aranyhegyi Csárda közötti szakaszon
- 5302 jelű Majsai út mentén a meglévő kerékpárút folytatásaként Halesz térségtől Kiskunmajsza településig.
- Izsáki út mentén bel- és külterületi szakaszon 542 számú főútig (körforgalom) – igény szerint Bugac irányában való kiépítéssel
- Szentesi út mentén a meglévő kerékpárút-hálózathoz csatlakoztatva a Déli elkerülő útig, illetve igény szerint tovább építés Csongrád-Szentés irányában
- Alpári út mentén a meglévő kerékpárút-hálózathoz csatlakoztatva igény szerint tovább építés Tiszaalpar irányában

- Kiskunfélegyháza belterületén, a meglévő belső kerékpárút-hálózathoz csatlakozva, a városközpontot érintve a külső városrészek eléréséhez (pl.: Bankfalu, Móraváros Közelszőlő)
- Igény szerint csatlakozás az országos illetve Eurovelo kerékpár-útépítési programhoz.

■ Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása

Kiskunfélegyházán a bel –és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása, a hiányzó szakaszainak kiépítése feltétlenül szükséges a település biztonságos közlekedésének jobbá tétele érdekében, mely elsősorban összefüggő hálózati rendszer kialakulását segítené elő a városközpont és a városrészek között, illetve hozzájárulna a tanyán élő lakosok életkörülményeinek javításához. Elősegítené továbbá a helyi és a környező vidéki települések lakossága, turisták, Kiskunfélegyházán dolgozók számára a város gyorsabb és biztonságosabb elérhetőségét.

A projekt megvalósítása során Kiskunfélegyháza közigazgatási területén belül alapvetően a város fontos gyűjtő és mellék útjainak szilárd útburkolattá való kialakítását, a meglévő leromlott állapotúak felújítását tervezik. A fenti indokok, célok és lehetőségek figyelembevételével Kiskunfélegyháza bel- és külterületén, csatlakozva a járási települések útépítési koncepciójához elsősorban az alábbi helyszíneken útépítéseket kívánunk megvalósítani 2014-2020 közötti EU-s költségvetési ciklusban:

- Kiskunfélegyháza belterületén a Csólyosi úton, elsősorban az Állatmenhely és a Déli elkerülő út közötti szakaszon
- Kiskunfélegyháza Molnártelpei út felújítása és kiszélesítése
- Kiskunfélegyháza belterületén a Bankfaluban a Kiskun utcában
- Kiskunfélegyháza belterületén a Kossuth utca déli részén lévő helyi utak - Kiskunfélegyháza belterületén a csatornaépítést követően a helyi utak összes városrészben
- Külterületi utak, szilárd és un. makadám úttá való kialakítása a tanyás térségekben.

■ Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt

Kiskunfélegyházán fontos feladat a belterületi csapadékvíz elvezetés mielőbbi megoldása, hiszen igen jelentős mennyiségű csapadékvíz esik le időnként, melyet a meglévő szikkasztóárkok nem képesek kezelni és károkat okozhat az utakban és házakban egyaránt. Kiskunfélegyháza belterületén zárt csapadékvíz elvezető csatornahálózat hiányzó szakaszainak kiépítése, kapacitáshiányos szakaszok bővítése tervezett.

Az önkormányzat korábban elkészítette a belterületi csapadékvíz elvezetésre vonatkozó koncepciót, mely ütemezve és vízgyűjtő területenként irányozza elő a fejlesztést.

A projektek megvalósítása során a város északi és déli részén megépítésre kerülnek a záportározók és a vízgyűjtő területek zárt főgyűjtő és mellékvezetékek, valamint a nyíltárkok tisztítása. A záportározók bekötésre kerülnek a Félegyházi vízfolyásba a csatlakozó meglévő nyílt illetve zárt csatornákon keresztül. A fejlesztés tartalmazza városrészenként a főgyűjtő csatornák rekonstrukcióját és bővítését.

■ Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása

A külterületi belvíz védekezési munkáknál sok helyen tapasztaltuk, hogy a nagy belvízfoltok területenként összefüggenek egymással. A térség természetes lejtését és a homokhátságra

jellemző hullámos terepformát követve sávonként húzódnak a lejtés irányába. A közbeeső tanyákat, mezőgazdasági területeket jelentős károkat okozva elönti. A védekezés ebben az esetben meglehetősen körülményes és költséges, hiszen adott esetben több magas vonulaton kell keresztülvezetni, átvágni, amíg belvízcsatornáig jut. Javasolt, hogy néhány új nyomvonalon is kis szelvényű csatornaszakaszok kerüljenek kiépítésre, jelentős területeket megvédve ezáltal.

■ Járdák felújítása

Kiskunfélegyháza belterületén csak a városközponti, főbb utak, terek mentén, valamint a nagyvárosias beépítettségű övezetekben (lakótelepeken) vannak a város által kiépített és karbantartott járdák. A lakóutcákban a lakosság által, sokszor saját kezűleg épített járdák vannak, amelyek minősége (főként a régi építésűeké) erősen kifogásolható, a rajta való közlekedés inkább mondható balesetveszélyesnek, mint komfortosnak. Járdát néhány ingatlan előtt nem is építettek, így a gyalogosok az úttest szélét használják, ami szintén nem tekinthető biztonságosnak.

Szükséges a város területén, elsősorban a forgalmasabb, gyalogosok által előszeretettel használt (városrészek közötti, intézményekhez vezető) járdák felújítása, folytonosságának biztosítása.

■ Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése

A városközponton áthaladó 5. sz. elsőrendű főútvonal jelenleg négy, jelzőlámpával biztosított csomópontban keresztez nagyobb forgalmú helyi utat. A 2007-ben végzett 5 éves forgalmi rend felülvizsgálat után felmerült a város belterületén, több helyszínen körforgalmi csomópont kiépítése. A csomópontok átépítése esetén a jelzőlámpák költséges üzemeltetésének elmaradása jelentős megtakarítást eredményezne úgy az Önkormányzatnak, mint az Állami Közútkezelőnek. A csomóponti sebesség csökkentése által a baleseti kockázat is mérsékelhető.

■ Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer bevezetése

Kiskunfélegyházán az 1990-es évek elején, az országban elsők között hajtottak végre a közvilágítási hálózaton jelentős, tervszerű, a város egészére kiterjedő átépítést, amely a villamos energia számlákat a fele alá csökkentette. A higanygőz lámpákat ekkor a ma is használt nagynyomású nátriumgőz fényforrások tartalmazó lámpatestekre cserélték, amelyek ma is korszerűnek mondhatók. A fejlesztések az azóta eltelt időszakban főként a lakosság kérelmei alapján az anyagi lehetőségek szerint történtek. Nagyobb, tervszerű, átfogó fejlesztéseket ilyen apró lépésekkel nem lehet végezni, ezért elmaradtak olyan építések, amelyek szakmai szempontok szerint fontosabbnak is ítélnélhetők, mint több, már megvalósult bővítés.

Az energiatakarékosság és hosszú élettartam területén napjainkban is áttörés formálódik, a LED technika fejlődése alkalmassá teszi közvilágítási célokra. A Nátriumlámpák cseréje indokolt, ezen kívül a közvilágítási hálózat feszültségének finomszabályozásával a meglévő rendszer energia felhasználása is csökkenthető.

■ A város intézményeinek villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata a Polgármesteri Hivatalon kívül számos intézményt működtet, továbbá biztosítja elsősorban a belterületen, de a növekvő igény miatt a külterületen is a közvilágítást. Ezek villamos energiájának biztosítása a város számára igen komoly teherterhel. Ugyanakkor a város saját tulajdonában jelentős méretű földterületek vannak. A közel 100 ha-os területen naperőmű létesítésével komoly mennyiségű villamos energia termelhető, amelynek előállítását biztosítaná a város működtetésében lévő fogyasztók villamos energia igényét. A napenergián kívül az Intézmények, középületek energiaellátása más, szintén megújuló energia hasznosításán alapuló módszerekkel oldható meg.

■ A város intézményeinek geotermikus energia segítségével történő fűtése

Jelenleg az Önkormányzat intézményeinek fűtése gázzal történik, melynek átlagos évi értéke 190 millió forint. Az intézmények többsége bekapcsolható egy geotermikus fűtési hálózatba, ezen intézményekben éves szinten várhatóan min. 15% megtakarítás érhető el a mindenkori gázárhoz képest. Az Önkormányzat által megépített, termálvízre alapuló hálózattal az említett minimum megtakarítás már a megtérülési időszakban is jelentősen nőhet. Hasonló energetikai rendszerek működtetési tapasztalatai alapján a geotermikus rendszerek által előállított hőmennyiség egységköltsége 30-65%-kal olcsóbb, mint a gázüzemű rendszereké. Amennyiben hidegebb időszakokban a geotermikus energia nem fedezné a hőenergia-szükségletet, más, megújuló energiával lehet a hőmennyiséget növelni. Ezen megoldások a szén-dioxid ill. szén-monoxid kibocsátást jelentős mértékben csökkentik.

4.3.3 Egyéb projektek

■ Köztemetők fejlesztése

Alsó temető kerítésének megépítése, új ravatalozó felépítése, két fő útjának aszfaltozása, nádas részének valamint a Jókai és Irányi út felőli mélyedés feltöltése. Felsőtemető fő útjának teljes aszfaltozása, elöregedett tujasor felújítása. Felső temető „tartalék” területének talajrendezése, utak kialakítása, fásítása.

■ A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása

Az önkormányzat tulajdonában álló Kiskunfélegyháza, Kossuth u. 35. szám alatti ingatlan közösségi-oktatási céllal került bérbeadásra. Az ingatlanban folyó kulturális – közösségi élet a Rocktár jóvoltából mára országos ismertségre tett szert, ezért a tulajdonos önkormányzat az ingatlan felújításával kívánja támogatni az ott folyó munkát.

■ Keleti elkerülő út, Reptéri bekötőút megépítése

Csongrád-Szentes felől érkező közúti forgalom kiszervezése a városból, a szintén kiemelt projektek között említett repülőtér közúti kapcsolatának kiépítése.

■ Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása

Kiskunfélegyháza külterületére magasan az országos átlag feletti tanyás beépítettség jellemző. A város lakosságának 12-13%-a, mintegy 4000 fő külterületen él. Szükség van egy jól átgondolt rendszert alkotó külterületi úthálózatra, amely a sűrűn lakott, távoli tanyás térségek gyűjtőútjaiként működhet és minden időjárási körülmények között járható.

■ Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó

Egy megfelelően nagyméretű víztározó kialakítása a területre hulló és rajta keresztül vonuló vizek legnagyobb részét hasznosíthatná. A város külterületének északkeleti részén átvezető vízfolyások, állandó vízszállítású belvízlevezető csatornák az előszűrő szerepét betöltő kisebb tavak rendszerén át juthatnának a víztározóba.

A természetes tavak, holtágak vizein szinte mindenütt tiltott bizonyos, technikai jellegű vízi sporteszközök használata (jetski, motorcsónak, vízisí, mini légpárnás, úszóképes földi járművek). Mivel a kiépítendő új vízfelületen nem lennének őshonos, védendő fajok, ezért megengedhető lenne alkalmazásuk, sőt, kifejezetten erre alkalmassá kellene tenni, megadva azt a pluszt, ami vonzóvá teszi a távolabbról érkezők számára is. Későbbiekben, megfelelő igény kialakulása esetén a turisztika és vendéglátás minden más területe is megtelepedhetne.

Amennyiben a vízfelület elegendő méretű, úgy a komplex hasznosítás kiterjesztéseként kajak, kenu pálya kijelölése is számításba kerülhet, hozzájárulva országunk egyik legsikeresebb sportága utánpótlásának kineveléséhez.

■ Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása

A fejlesztés célja a Kiskunfélegyházi járás területén főként a Bugaci-homokhátsóból induló csatornák, belvízlevezető csatornák fejlesztése, melynek lényege, hogy esési szinttől függően 30-50 kilométeres hosszban felújításra kerüljenek a jelenlegi belvízlevezető csatornák, valamint továbbfejlesztésük öntöző hálózattá, így kormányzott vízzel teremthető meg a mezőgazdasági területek öntözhetőségének a lehetősége.

■ Elvégezendő feladatok:

- a fenék- és parttisztítás, azaz a csatornavonalak karbantartása, felújítása, átereszek és zsilipek felújítása
- a medermélységtől függően 1,5 - 3 méteres esésenként zsilipek és szivattyúházak építése
- vizsgálatok elkészítése, hogy melyek a legalkalmasabb vonalak a fejlesztésre

■ A projekt megvalósításának aktualitása és gazdasági szerepe:

- a mezőgazdasági területek öntözése megszünteti a hozamingadozásból fakadó gazdasági kiszolgáltatottságot;
- extra profit realizálható az öntözéssel aszályos években a magas terményárak és a magasán tartott hozamszintekből fakadó megnövekedett árbevételekből;
- a kormányzott víz és a potenciális víztározók feltöltése csökkenti az árvízveszélyt, javítja a homokhátság vízháztartását, amelyek pozitív környezeti hatásokat eredményeznek;
- az öntözés terjedésével javulnának a foglalkoztatási mutatók, mivel az öntözés munkaerő igényes ágazat;
- megállítható a negatív folyamat, miszerint a mezőgazdasági területek nagy részét jelenleg fúrottkútból öntözik, ami az ivóvízkészleteket veszélyezteti;
- nemzetgazdaságra pozitív hatása van a fejlesztésnek.

■ Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a járásban és országos szinten.

A Mezőgazdasági Szakközép Iskola tanvágó fejlesztése hozzájárul ahhoz, hogy a Kiskunfélegyháza és környékén élő állattartók, sertéstenyésztők vágási igényeit kielégítse. Jelenleg kihasználatlan gazdasági potenciálok tart magában a szakközépipiskolai tanvágó: a környék őstermelői nagyobb mennyiségben tudják vágatni állataikat ezen a vágóhídon, ezzel egészségügyi papírral ellátott hústerméket tudnak előállítani. Ez azt jelenti, hogy piacra szállítható termék kerül ki a vágóhídról, amit egyes termelők húsboltokba értékesíthetnek. Ezt a lehetőséget volna szükséges tovább fejleszteni infrastrukturálisan.

■ Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése

Az ipari park, a város délnyugati megközelítése, az M5 autópálya Kiskunfélegyháza-déli csomópontja jelenleg egy kézi irányítású sorompórendszerrel biztosított, 3 különböző irányú vasúti pálya keresztezésével érhető el, hosszadalmas várakozások után. Egy külön szintű átjáró megépítésével az említett irányok megközelítése kiszámíthatóvá, biztonságossá válhatna.

4.3.4 A szakmai konzultációk során felmerült további fejlesztési elképzelések

A város vezetése részéről felmerültek olyan fejlesztési elképzelések, amelyek az előző kategóriákba nem sorolhatóak be, így ezek egy külön fejezetben kerülnek felsorolásra. Az alábbiakban bemutatott projekt-ötletek a stratégia készítésének időpontjában még nem kerültek részletesen meghatározásra, előkészítettségük, várható költség-igényük és esetleges ütemezésük megállapításához jelenleg nem áll rendelkezésre elegendő információ.

Ezen fejlesztési elképzelések az alábbiak:

- Kossuthváros tömegközlekedésének fejlesztése;
- A Gyémánt Lakópark közlekedésének megoldása, összekötése az E75 úttal;
- Óvoda felújítás Kossuthvárosban;
- Közösségi ház építése Kossuthvárosban;
- A régi víztorony környékének rendbetétele és pihenőparkká alakítása;
- Új gyalogátkelők kiépítése;
- Lovas turizmus fejlesztése;
- Repülőtér fejlesztése

4.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai céljaihoz

7. táblázat Stratégiai célok és projekttypusok kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T1. Életminőség javítása	<ul style="list-style-type: none"> Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösségszervezés és erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> Óvodák felújítása Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése Útépítés és felújítás Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása Járdák felújítása Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer bevezetése A város intézményeinek villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása A város intézményeinek geotermikus energia segítségével történő fűtése 	<ul style="list-style-type: none"> Ipari park fejlesztése Szolgáltató központ kialakítása Közösségi ház építése Városháza felújítása Járás civil központ, civil szervezet fejlesztés A kiskunfélegyházi „Lóúszató” rekreációs célú fejlesztése Béke téri Piac főkapuzatának cseréje Naperőmű és hőszivattyús rendszer kialakítása a Petőfi lakótelep fűtésének korszerűsítésére Fürdőszálló hasznosítása Szociális városrehabilitáció Kiskunfélegyháza, Petőfi lakótelepen és Móraváros településrészen 	<ul style="list-style-type: none"> A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása Köztetők fejlesztése Keleti elkerülő ú, Reptéri bekötőt megépítése Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőhálózat kialakítása Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a járásban és országos szinten.
T2 Oktatási funkció erősítése		<ul style="list-style-type: none"> Óvodák felújítása 	<ul style="list-style-type: none"> Járás civil központ, civil szervezet fejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a járásban és országos szinten. Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	<ul style="list-style-type: none"> Ipari park II. kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása 	<ul style="list-style-type: none"> Ipari park fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Keleti elkerülő út, Reptéri bekötőtű megépítése Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a járásban és országos szinten. Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése
T4. A város turisztikai szerepének erősítése		<ul style="list-style-type: none"> Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása Járdák felújítása 	<ul style="list-style-type: none"> A kiskunfélegyházi „Lóúszató” rekreációs célú fejlesztése Erdészház felújítása Fürdőszálló hasznosítása 	<ul style="list-style-type: none"> A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása
T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	<ul style="list-style-type: none"> Ipari park II. kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése 	<ul style="list-style-type: none"> Ipari park fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> Keleti elkerülő út, Reptéri bekötőtű megépítése Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése

4.5 A fejlesztések ütemezése

8. táblázat: Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezése

Szint	Fejlesztések	Kezdési időpont	Befejezési időpont	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
1	1. Akcióterület: Ipari Park fejlesztési terület	2018. július	2019. október																		
2	Infrastruktúra fejlesztés	2018. július	2019. október																		
1	2. Akcióterület: Rekreációs terület	2017. január	2020. szeptember																		
2	Fürdő fejlesztés	2016. július	2018. október																		
2	Kórház infrastruktúrájának fejlesztése	2016. szeptember	2018. szeptember																		
2	Szálloda kapacitás fejlesztése	2019. március	2020. szeptember																		
1	3. Akcióterület: Zöld város akcióterület	2016. május	2020. szeptember																		
2	Városi nyitott terek létrehozása illetve fejlesztése	2016. október	2019. október																		
2	Városi piac fejlesztése	2016. október	2019. október																		
2	Művelődési ház felújítása	2016. október	2019. október																		
2	Városháza teljes felújítása	2016. május	2018. szeptember																		
2	Közösségi ház építése a Szent István Egyházközség részére	2017. január	2017. december																		
2	Infrastruktúra fejlesztés	2018. január	2020. szeptember																		
2	Műemlék épületek felújítása	2016. január	2020. szeptember																		
1	4. Akcióterület: Móra téri akcióterület	2017. szeptember	2018. szeptember																		
2	Zöldterületek rendezése	2017. szeptember	2018. szeptember																		
2	Infrastruktúra fejlesztés	2017. szeptember	2018. szeptember																		
1	5. Akcióterület: Parkerdei akcióterület	2016. szeptember	2019. május																		
2	Zöldövezeti attrakciók kiépítése	2016. szeptember	2017. május																		
2	Infrastruktúra fejlesztés	2016. szeptember	2019. szeptember																		
2	Erdészház felújítása/újra építése korszerűsítése	2016. szeptember	2017. szeptember																		
1	6. Akcióterület: Délbáb utcai szegregátum	2016. szeptember	2020. szeptember																		
2	Életminőség javítása	2016. szeptember	2020. szeptember																		

Szint	Fejlesztések	Kezdési időpont	Befejezési időpont	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
2	Szegregálódás csökkentése, megállítása	2016. szeptember	2020. szeptember																		
2	Infrastruktúra fejlesztés	2016. szeptember	2020. szeptember																		
2	Oktatásfejlesztés	2016. szeptember	2020. szeptember																		
1	7. Akcióterület: Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	2018 március	2020. szeptember																		
2	Lakóházak energiahatékonysági felújítása	2018 március	2020. szeptember																		
2	Önkormányzati bérlakások egy résznek minőségi fejlesztésével piaci alapú bérlakásokká alakítása	2018 március	2020. szeptember																		
2	Közösségi terek kialakítása és fejlesztése	2018 március	2020. szeptember																		
2	Közterületek rendezése, nyugodt pihenőparkos környezet kialakítása	2018 március	2020. szeptember																		
2	Lóúszató” rekreációs célú fejlesztése	2018 március	2020. szeptember																		
1	8. Akcióterület: Majsai úti lakótelep szociális rehabilitációs akcióterülete	2019. szeptember	2020. szeptember																		
2	Ingtanok energiahatékonyság javító felújítása	2019. szeptember	2020. szeptember																		
2	Közterületek rendezése, nyugodt pihenőparkos környezet kialakítása	2019. szeptember	2020. szeptember																		
2	Civil közösség erősítő programok támogatása	2019. szeptember	2020. szeptember																		
1	Kulcsfejlesztések	2016. szeptember	2019. szeptember																		
2	Ipari park II. kialakítása	2017. január	2019. szeptember																		
2	Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösség-szervezés erősítése	2016. szeptember	2019. szeptember																		
1	Hálózatos fejlesztések	2015. március	2020. szeptember																		
2	Óvodák felújítása	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	2017. január	2020. szeptember																		
2	Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	2015. szeptember	2020. szeptember																		

Szint	Fejlesztések	Kezdési időpont	Befejezési időpont	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
2	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	Járdák felújítása	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer bevezetése	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	A város intézményeinek villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	2017. január	2020. szeptember																		
2	A város intézményeinek geotermikus energia segítségével történő fűtése	2017. január	2020. szeptember																		
2	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	2017. január	2020. szeptember																		
1	Egyéb fejlesztések	2015. szeptember	2020. szeptember																		
2	Köztemetők fejlesztése	2016. július	2020. szeptember																		
2	A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása	2017. január	2016. szeptember																		
2	Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a járásban és országos szinten.	2015. szeptember	2016. szeptember																		
2	Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása	2015. szeptember	2017. szeptember																		
2	Keleti elkerülő ú, Reptéri bekötőút megépítése	2017. január	2020. szeptember																		
2	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása	2017. január	2020. szeptember																		
2	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó	2017. január	2020. szeptember																		
2	Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése	2017. január	2020. szeptember																		

A fejlesztések ütemezése során alapvetően az egyes projektek fontossági sorrendjét mérlegeltük, de vizsgáltuk az egyes beruházásokhoz szükséges saját forrás rendelkezésre állását, az egyes projektek előkészítettségét valamint kapcsolódásukat más folyamatban lévő vagy megvalósult fejlesztéshez is. Mindezek mellett az ütemezésnél természetesen figyelembe vettük azt is, hogy az egyes fejlesztések térbeli kapcsolódása, az esetleges párhuzamos kivitelezési munkák ne hozzanak létre szűk közlekedési keresztmetszeteket, a szükségesnél nagyobb mértékben ne akadályozzák a helyi lakosságot.

4.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Bács-Kiskun megyében új ITP 2.1-et 2015 májusában elfogadta a Megyei Közgyűlés. Az ITP teljes 7 éves forráskerete 63,225 Mrd Ft., melynek összetétele az alábbi:

9. táblázat – TOP intézkedések

TOP intézkedés	Megyei keret (Mrd Ft)
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	9,018
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	5,666
1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	4,047
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	4,88
2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	11,699
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,894
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	10,954
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	1,794
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	1,429
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,834
5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5,157
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,683
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	1,171
Mindösszesen	63,225

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Integrált Területi program 2.1. elfogadott változat

Az ITP célok az alábbiak:

ITP1 cél: Helyi gazdasági és közlekedési infrastruktúra fejlesztése

ITP2 cél: Kulturális és természeti értékek turisztikai hasznosítása

ITP3 cél: Vállalkozásoknak és lakosságnak vonzó települési környezet kialakítása

ITP4 cél: Települési közszolgáltatások fejlesztése

ITP5 cél: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés

ITP6 cél: Leromlott városi területek rehabilitációja

ITP7 cél: Bács-Kiskun 2020 megyei foglalkoztatási paktum létrehozása és működtetése

ITP8 cél: Helyi identitás és kohézió erősítése

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy 66,660 Mrd Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami, optimista becslés esetén sem várható, hogy meghaladja a 10,5 milliárd forint összeget. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai

sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

10. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt típus	Projekt megnevezése	Indikatív költségbcslés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása	
Akciónterületi projektek	Zöld város	2.000	TOP	
	Ipari park fejlesztése	2.000	GINOP, TOP, Magánberuházás	
	Szolgáltató központ kialakítása	700	TOP	
	Közösségi ház építése	100	TOP	
	Városháza felújítása	2.500	TOP	
	Járási civil központ, civil szervezet fejlesztés	40	EFOP, TOP	
	A kiskunfélegyházi „Lóúszató” rekreációs célú fejlesztése	30	GINOP, TOP	
	Erdészház felújítása	20	GINOP, TOP	
	Naperőmű és hőszivattyús rendszer kialakítása a Petőfi lakótelep fűtésének korszerűsítésére	140	TOP	
	Fürdőszálló hasznosítása	1.200	GINOP, TOP	
	Szociális városrehabilitáció	400	TOP	
	Volt SZTK épületének teljes felújítása, energetikai korszerűsítése	400	TOP	
	Kulcsprojektek	Ipari park II. kialakítása	1.500	TOP
		Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösség-szervezés erősítése	800	TOP
Hálózatos projektek	Óvodák felújítása	400	TOP	
	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	320	TOP	
	Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása	1.500	IKOP, TOP	
	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	2.500	TOP	
	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	1.000	TOP	
	Járdák felújítása	500	TOP, Hazai forrás	
	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	800	IKOP, TOP	
	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer bevezetése	200	KEHOP	
	A város intézményeinek villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	1.000	KEHOP	
	A város intézményeinek geotermikus	2.500	KEHOP	

Projekt típus	Projekt megnevezése	Indikatív költségbcslés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
	energia segítségével történő fűtése		
Egyéb projektek	A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása	100	GINOP, TOP
	Köztetők fejlesztése	100	TOP
	Keleti elkerülő út, Reptéri bekötőút megépítése	1.000	IKOP, TOP
	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása	2.500	IKOP, TOP
	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó	30.000	KEHOP
	Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása	500-1.000	
	Mezőgazdasági Szakközép Iskola vertikális kapcsolatrendszerének kialakítása és fejlesztése a Járásban és országos szinten.	30	EFOP, TOP
	Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése	3.000	IKOP, TOP

A fejlesztések forrásai lehetnek vissza nem térítendő források, jellemzően az Operatív Programok kereteiből, valamint részben vagy egészen visszatérítendő pénzügyi alapok hozzájárulásai, illetve főként a gazdaságfejlesztési célú projektek esetében a magánérős befektetések jelentősége is meghatározó.

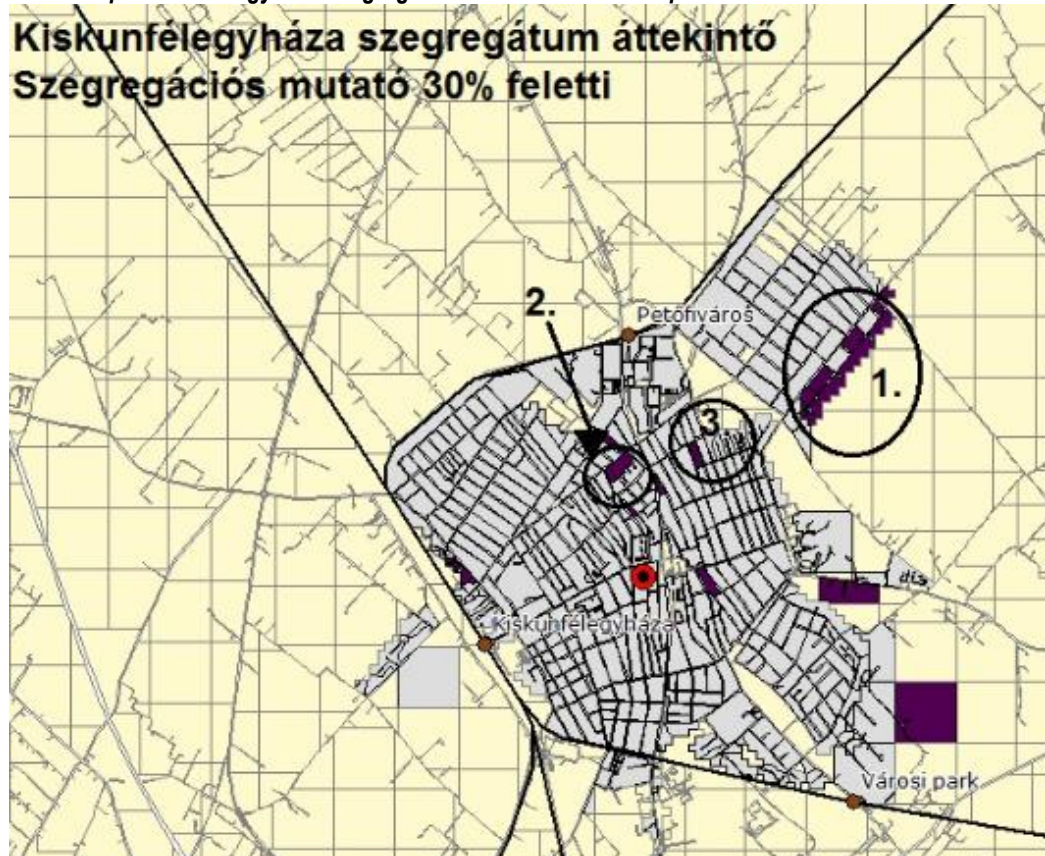

5 Anti-szegregációs program

5.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

Kiskunfélegyházán az alacsony státuszú lakosság aránya rendkívül magas. Az aktív korú lakosságon belüli arányuk 16,1%. A Bankfalu városrészben és a Központi belterületen, illetve a külterületeken az arányuk meghaladja a 20%-ot. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH három szegregátumot határolt le a városban. Ezek a Bankfalu városrészben és a Központi belterületen találhatóak. Az önkormányzat adatai megerősítik a lehatárolás pontosságát. Más terület sem szegregátumnak, sem szegregációval veszélyeztetett területnek nem minősíthető.

111. térkép: Kiskunfélegyháza szegregátumokat bemutató térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A fenti térképrészlet mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30 % feletti. A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. A térképen a Központi Statisztikai Hivatal bekarikázva jelölte azokat a területeket, amelyek a 2011-es népszámlálási adatok alapján szegregátumnak (1.) és szegregációval veszélyeztetett területnek (2. és 3.) minősülnek.

Városszerkezeti szempontból alapvetően kétféle szegregátum-típust különböztethetünk meg:

- a városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területeket (telepszerű környezet)
- és a városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakófunkciójú területekbe ékelődött szegregátumokat (telepek).

Kiskunfélegyházán a Bankfalu városrész DK-i része minősül szegregátumnak, továbbá a Központi belterületen a Bercsényi u. - Nádasdy u. - Kölcsey u. - Zrínyi u., valamint a Kőrösi Cs. S. u. - Álmos u. - III-as köz - Szent I. herceg utca által határolt tömbök szegregációval veszélyeztetett területek. A város többi részén, elszórva, pontszerűen elhelyezkedő tömbökben élő lakosság nem éri el az 50 főt.

Délibáb utca-Alpári út-Tanyasori út-Liget utca által határolt terület:

Kiskunfélegyháza esetében alapvetően a szegregátumok első csoportjába tartozó terület emelkedik ki rossz szociális mutatóival. A KSH hivatalos, 2011. évi népszámlálás szerinti adatai szerint a lakónépesség száma 441 fő. A 0-14 évesek aránya 23,4%, a 60 év felettieké 12,5%. Az alacsony státuszú lakosok aránya 45,9%. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 64,7%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 50%. A legnagyobb lakosságszámmal rendelkező ilyen terület tehát a bankfalui Alpári utca - Délibáb utcai szegregátum, amely nagyobb részt családi házas övezet, csak három iparosított technológiával épített ház található benne. Az Alpári út 1. szám alatti ingatlan volt a központja annak a 2013. november 1. – 2015. október 31. között megvalósult „Komplex telep-program Kiskunfélegyháza város Alpári út 1. – Délibáb utca szegregátumban” elnevezésű TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0076 számú projektnek, amely során a szegregált lakókörnyezetben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának, integrációjának segítése, valamint foglalkoztatási és társadalmi aktivizálásának növelése volt cél. Az Európai Unió pénzügyi forrásainak bevonásával szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási elemek kombinálásával valamint a lakhatási körülmények javításával próbálta az önkormányzat elősegíteni a szegregátumban élők életkörülményeinek javulását. A projekt tevékenységei mérföldkövek szerepét töltötték be a város további fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódóan. A fenntarthatóság elvét követve a projekt zárását követően a Csillag Szolgáltatópont további fenntartásáról, működtetéséről a város önkormányzata gondoskodik. A Délibáb utca-Alpári út 1. szám alatti szegregátum fejlesztése során feltétlenül számolni és tervezni kell azokat a területeket, amelyek a szegregátumhoz szervesen kapcsolódnak, legyen szó a terület megközelítéséről vagy éppen a közösségi terek miatt kapcsolódásról. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása (Bankfalui óvoda és Darvas József Általános Iskola, Csillag Szolgáltatópont biztonságos megközelítése) valamint az egészségmegőrzésre alkalmas közösségi terek biztosítása érdekében a Délibáb utca-Alpári út-Tanyasori út-Liget utca által határolt terület fejlesztése prioritást élvez.

11. táblázat város KSH által kijelölt és város által jóváhagyott szegregátumainak és szegregációval veszélyeztetett területeinek státusza –a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)

	Társadalom 1. (Demográfia)	Társadalom 2. (Foglalkoztatottság/ Segélyezés)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Egyéb, felelős tervező által fontosnak tartott témakör	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
Szegregátum 1.	A lakónépesség száma 441 fő. A 0-14 évesek aránya 23,4%, a 60 év felettieké 12,5%. Az alacsony státuszú lakosok aránya 45,9%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 64,7%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 50%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 43,8%. Az egyszobás lakások aránya 27,3%.	Az infrastruktúra rendelkezésre áll. Belvízveszélyes terület. A terület közelében illegális szeméttlerakó található.	A területen kizárólag lakóházak találhatóak. A területről jellemzően igénybevett óvodai intézmény: Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Darvas Téri telephelye Százszorszép Óvoda A területről jellemzően igénybevett általános iskola: Darvas József Általános Iskola	A területen magas a roma lakosság aránya	„Komplex telep-program” TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0076 számú projekt megvalósítása (2013.11.01. – 2015.10.31.) Ennek következménye: 1./ Illegális szeméttlerakó felszámolása (kb 500 m ³) 2./ Csillag Szolgáltatópont kialakítása (Alpári út 1/B.)

	Társadalom 1. (Demográfia)	Társadalom 2. (Foglalkoztatottság/ Segélyezés)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Egyéb, felelős tervező által fontosnak tartott témakör	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
Szegregátum 2.	A lakónépesség száma 97 fő. A 0-14 évesek aránya 18,6%, a 60 év felettieké 17,5%. Az alacsony státuszú lakosok aránya 32,3%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 48,4%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 44,7%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 18,4%. Az egyszobás lakások aránya 18,4%.	Az infrastruktúra rendelkezésre áll. A terület közelében illegális személtlerakó található.	A területen kizárólag lakóházak találhatóak. A területről jellemzően igénybevett óvodai intézmény: Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Bercsényi úti telephelye A területről jellemzően igénybevett általános iskola: Darvas József Általános Iskola	A területen magas a roma lakosság aránya	Nem történt érdemi változás.
Szegregátum 3.	A lakónépesség száma 55 fő. A 0-14 évesek aránya 9,1%, a 60 év felettieké 20%. Az alacsony státuszú lakosok aránya 30,8%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 53,8%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 50%.	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 31,8%. Az egyszobás lakások aránya 18,2%.	Az infrastruktúra rendelkezésre áll. A terület közelében illegális személtlerakó található.	A területen kizárólag lakóházak találhatóak. A területről jellemzően igénybevett óvodai intézmény: Kiskunfélegyházi Napközi Otthonos Óvoda Darvas Téri telephelye Százszorszép Óvoda A területről jellemzően igénybevett általános iskola: Darvas József Általános Iskola	A területen magas a roma lakosság aránya	Nem történt érdemi változás.

5.2 Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

A 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítése óta érdemi változás történt a szegregátumok infrastrukturális ellátottságában. A szociális és foglalkoztatási mutatók tekintetében nem áll rendelkezésre összehasonlítható adatsor. A 12. számú táblázat a 2008-ban tervezett, de megvalósításra nem kerülő beavatkozásokat tartalmazza.

12. táblázat: A 2008-ban elkészített IVS tervezett, megvalósításra nem került anti-szegregációs célú beavatkozásai

Ágazat	Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
Lakhatás	Alpári út - Délibáb utca	Épület felújítás az Alpári út 1/A-B. épületekben
Szociális	Családok Átmeneti Otthonának, hajléktalanszállónak a további támogatása és fejlesztése	forrás hiányában nem valósult meg
	Közösségi és kereskedelmi szolgáltatási funkciók számának növekedése és koncentrációja	forrás hiányában nem valósult meg
	Szociális szolgáltatások infrastruktúrájának átfogó fejlesztése városi szinten	forrás hiányában nem valósult meg
	Szociális munkások továbbképzése	forrás hiányában nem valósult meg
Közoktatás	Szegregációmentes intézményrendszer kialakítása (beiskolázási körzetek felülvizsgálata)	nem valósult meg, 2013-tól állami közfeladat, azóta sem történt változás
	Oktatás eredményességének növelése (Tehetséggondozás, Továbbtanulás ösztönzése, Pályaválasztási tanácsadás, Infrastrukturális feltételek javítása)	nem valósult meg, 2013-tól állami közfeladat, azóta sem történt változás
	Tanulók szociális helyzetének folyamatos nyomon követése, szükséges beavatkozások megtétele	nem valósult meg, 2013-tól állami közfeladat, azóta sem történt változás

A 13. számú táblázat tartalmazza azon beavatkozásokat, amelyek az integráció érdekében megvalósultak a 2008-as IVS elkészítése óta. A szegregáció oldása és a szegregátumok lakhatási, infrastrukturális helyzetében történtek változások az elmúlt években. Az Alpári út 1.-Délibáb utca szegregátumban a szennyvízelvezető csatorna teljeskörűen kiépítésre került, valamint „Csillag Szolgáltatópont” néven közösségi hely került kialakításra az Alpári út 1/B. szám alatti ingatlanban. A projekt során a főkezdményezett önkormányzat a Türr István Képző és Kutató Intézettel valamint a Kiskunfélegyházi Roma Kisebbségi Egyesülettel konzorciumban valósít meg fejlesztéseket.

A 2008-as IVS Anti-szegregációs Programja által megfogalmazott célok:

1. Lakhatási integráció, mobilizáció biztosítása
2. Közoktatási integráció biztosítása
3. Foglalkoztatás elősegítése

4. Közösségfejlesztés és szociális helyzet javítása
5. Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
6. Információs, koordinációs és problémakezelő intézkedések megszervezése

13. táblázat: Anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban

	Korábbi IVS antiszegregációs terv megvalósult intézkedései (zárójelben a cél sorszáma, amihez hozzájárul)	Eredmény /értékelés
Horizontális anti-szegregációs beavatkozások	A cigányság hagyományos foglalkozásainak felélesztése (3)	Járási Start Mintaprogramokon keresztül
	Komplex szociális helyzetfelmérés a szegregátumokban (különös tekintettel az eladósodottságra, az ingatlan tulajdonviszonyokra, a munkaerőpiaci státuszra) (3, 4)	Felmérés megtörtént
Lakhatás	Vízvezeték-hálózat rossz állapotú szakaszainak rekonstrukciója a szegregátumokban is (1)	folyamatosan, jelenleg is zajlik
	A felszíni vízelvezető-hálózat és a szennyvízkezelés fejlesztése (1)	folyamatosan, jelenleg is zajlik

5.3 Anti-szegregációs intézkedési terv

5.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

5.3.1.1 Anti-szegregációs célok

Kiskunfélegyháza elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle: szociális, képzési, foglalkoztatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kívánunk hozzájárulni. Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához.

14. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Alcéllok
1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen	Esélyteremtő programok; Közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés, a „Csillag Szolgáltatópont” fenntartása, működtetése; új szolgáltatásokkal történő ellátása. Szegregációmentesség Ingyenes jogi tanácsadás

Horizontális célok	Alcélok
2. Oktatási integráció biztosítása	Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése A lemorzsolódás csökkentése Formális oktatáson kívüli fejlesztés lehetőségének kihasználása (lovas és kutyás fejlesztés gyermekeknek) Varázstanoda (személyiségfejlesztő önismereti foglalkozások)
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése Álláskereső Klub és munkaerőpiaci mentor alkalmazása Közösségi Kert kialakítása és abban történő foglalkoztatás
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése Új szociális szolgáltatások biztosítása, a „Csillag Szolgáltatópont” fenntartása, működtetése, szociális munkás iroda kialakítása, folyamatos és rendszeres terepmunka
5. Közösségi terek biztosítása	A szabadidő hasznos eltöltési feltételeinek biztosítása Az iskolán kívüli, iskolai sikerességet segítő, programok helyszíneinek biztosítása Minden korosztály részére biztosítani a közösségi tereket, a „Csillag Szolgáltatópont” fenntartása, működtetése, új funkciókkal való megtöltése Sportprogramok és egészségmegőrző rendezvényekhez szükséges új közösségi terek kialakítása és a szegregátum fejlesztésébe történő bevonása
6. Közbiztonság javítása	Bűnmegelőzési programok indítása Polgárórság részére bázis biztosítása az akcióterületen
7. Egészségfejlesztés	Városi és szegregátumon belüli szűrőnapok Csecsemő, kisgyermek és várandós tanácsadás lehetőségének kialakítása a Csillag Szolgáltatópontban

A településen található szegregátumok többségének megszüntetése rövidtávon nem lehetséges, a lakásállomány és a lakosság nagy száma miatt. Ezen területeken ezért legfőbb célunk, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a

szegregációt oldjuk, a szegregátumokban élők számát csökkentjük. Emellett, hogy a területek rehabilitációjával megteremtjük az élhető lakókörnyezetet.

15. táblázat: Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban (a szegregátumok sorszámaival jelölve)

Terület specifikus célok	1	2	3
A településrendezésben a szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése, építési tilalom elrendelésével	X	X	X
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	X		
A lakókörnyezet rehabilitációja	X	X	X
Élhetőbb környezet kialakítása: játszótér építése	X		
A közüzemi tartozások csökkentése előrefizetés, kártyás mérőórákkal	X		
Az egészségre ártalmas tényezők megszüntetése: illegális szemétkerakók felszámolása	X		
A hiányzó közvilágítás kialakítása	X		
Közbiztonság javítása	X		
Zöldfelület fejlesztés	X		

5.3.1.2 Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása, Kiskunfélegyháza számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. Ennek tudatában a város messzemenőig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseivel, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését. Emellett az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen Anti-diszkriminációs jelzőrendszert működtet annak érdekében, hogy a településen az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon. Az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak modern, rendezvények megtartásához is alkalmas jól felszerelt irodát biztosít a szegregátum területén, továbbá az új, induló fejlesztésekben szoros partneri viszony kialakítására törekszik (konzorciumi partner).

Az anti-szegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetők a szerint, hogy az adott beavatkozás „kemény” (alapvetően fizikai jellemzők szerint mérhető, pl. infrastrukturális) vagy „puha” (alapvetően humán tényezőkre irányuló) jellegű-e. Általában elmondható, hogy önmagában a kemény, illetve a puha beavatkozás ritkán vezet eredményre, hatásos és maradandó eredmény ezek optimális kombinációjával érhető el. Ennek megfelelően a város által alkalmazni kívánt intézkedések tartalmaznak „kemény” és „puha” elemeket egyaránt.

A városvezetés meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét az új generáció megfelelő színvonalú oktatása, képzése jelenti. Ugyanakkor már az óvodába lépés előtt szükségesek olyan fejlesztések, melyek a korai fejlesztés és egyéb szociális szolgáltatások körébe tartoznak.

Első lépésként a „Csillag Szolgáltatópontban” tervezi megteremteni az önkormányzat a csecsemő, kisgyermek és várandós tanácsadás lehetőségét havi 1 alkalommal, 4 óra időtartamban a területileg illetékes védőnő bevonásával.

Az óvodai nevelésben résztvevő feladat-ellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.

A településen élő gyermekek körében rendkívül magas a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal (BTM) küzdő gyermek. Ezért az óvodai feladatellátási helyeken növelni kell a gyógypedagógus óvónők számát. Az óvodában heti egy alkalommal biztosítani szükséges Alapozó terápiát az 5. életévet betöltött gyermekek részére. A terápia rendkívül alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani, a szükséges jelzőrendszer kialakításával. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra: közoktatási intézmények munkatársai, egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai.

A területen olyan foglalkozások lebonyolítására van szükség, melyek biztosítják a gyermekek felzárkózási esélyeinek növelését és a szabadidő értelmes eltöltését. A hátrányos helyzetű óvodás és általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó, ún. „Varázstanoda” létrehozása szükséges. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetencia-fejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat. Emellett a jelenleg is működő „Csillag Szolgáltatópontban” egy Ifjúsági Információs Pontot és egy szociális munkás irodát hozunk létre, amely jól megközelíthető a célcsoport számára. Az információs pont mellett a közösségi teret olyan tartalommal töltjük meg, ahol alacsony küszöbű, ifjúságsegítő szolgáltatásokkal és erre épülő strukturált programokkal, foglalkozásokkal segítjük az ifjúsági korosztályt.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, az utcai devianciák, a fiatalkori bűnözővé válás elkerülése és a BTM nehézségekkel küzdő gyermekek problémáiban való segítségnyújtás biztosítása érdekében Kortárs-segítők képzését támogatjuk. A KLIK helyi tankerületével és a rendőrség szakembereivel együttműködve segítjük az iskolai drogprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből renthagyó órák rendezését. A kortárs csoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Civil fórum létrehozásával, a civil szervezetek esélyegyenlőséget előmozdító tevékenységeik elősegítésével, az erre irányuló szemléletváltás érdekében egy, a tervezett fejlesztéseket támogató csoportot hozunk létre.

Nyári napközi biztosítása szükséges, nyári étkeztetéssel a hátrányos helyzetű tanulók részére. Pályázati lehetőségeket kihasználva nyári táborok megvalósítása a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében.

A középiskolába járó hátrányos helyzetű diákok körében rendkívül magas a lemorzsolódók aránya. Ennek csökkentésére az önkormányzat visszaállítja és bővíti korábban működő ösztöndíjrendszerét, amely motiválja a diákok iskolai sikerességét és az intézményben történő benmaradását.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése. Új gyakorlatok, lehetőségek megismerésére és újfajta tevékenységek bevezetésére van szükség. Emellett rendkívül fontos, hogy a segítő szakemberek számára támogatást nyújtsunk a segítő munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében.

A szegregátumokban élő érettségizett fiatalok részére felnőttképzést szerveznek a szociális ágazatban. Szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens, ifjúságsegítő, idősgondozó képzettségek megszerzését és azt követően foglalkoztatásukat vállalják.

Az alacsony státuszú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat előnyben részesíti a beruházások során azon vállalkozásokat, akik alacsony státuszú lakosságból választanak munkavállalókat. Számukra helyi adókedvezmények biztosítása javasolt.

16. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Esélyegyenlőség biztosítása	Anti-diszkriminációs jelzőrendszer működtetése	Jegyző, együttműködve a Kiskunfélegyháza Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának elnökével	Nem releváns	2015-
2. Oktatási integráció biztosítása	A HHH gyerekek aránya kiegyenlítetttségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között	Polgármester	Nem releváns	2015-
	Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére	Óvodavezető	Saját forrás	2016-
	Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2015-
	Varázstanoda létrehozása	Polgármester	Saját forrás és EFOP, TOP	2016-
	Iskolabusz járatok fejlesztése, új járatok beindítása	Polgármester	Saját forrás	2016-
	Kortárs-segítők képzése	szociális intézmény vezetője	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-
	HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Ifjúsági információs iroda létrehozása	Polgármester	saját forrás, EFOP	2017-
	Drogprevenció	szociális intézmény vezetője Rendőrkapitányság	Saját forrás	2016-
3. Az alacsony státuszú	Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások	Polgármester	Saját forrás	2015-

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	adókedvezményben részesítése			
	Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése	Polgármester	Saját forrás, majd EFOP, vagy GINOP-forrás	2016-
	Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban	Polgármester	saját forrás	2016-
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A korai fejlesztő szolgáltatás működtetése/biztosítása	Polgármester	Hazai forrás	2016-
	Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	Jegyző	Nem releváns	2015-
	Szociális szakemberek továbbképzése	szociális intézmény vezetője	EFOP	2017-
	Tanyagondnoki szolgáltatás fejlesztése	szociális intézmény vezetője	saját forrás	2015-
	Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása	Polgármester	saját forrás	2015-
	Utcabizalmi rendszer fejlesztése	szociális intézmény vezetője	nem releváns	2015-
5. Közösségi terek biztosítása	A közösségi háznak (Csillag Szolgáltatópont) helyet adó épület tovább fejlesztése a szolgáltatások biztosítására	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-
6. Közbiztonság javítása	Az akcióterület köztéri kamerarendszerének kiépítése, polgárőrközpont megépítése, közbiztonsággal kapcsolatos szemléletformálás	Polgármester	TOP	2016-
7. Egészségfejlesztés	Egészségvizelési programok szervezése, sporttal kapcsolatos szűrések és tájékoztató programok valamint az ehhez szükséges sport infrastruktúra fejlesztése az akcióterületen	Konzorciumi tagok	TOP	2016-

5.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

A szegregációval veszélyeztetett területen alapvetően rehabilitációs programok alkalmazására van szükség, ugyanakkor folyamatosan segíteni kell az ott élőket is, annak érdekében, hogy oldódjon a szegregáció. A rövidtávon megmaradó szegregátum esetében elsődleges feladat a lakókörnyezet rehabilitációja, az illegális személtlerakók felszámolásának folytatása, a területek rekultivációja. A személtlerakók újbóli megjelenésének elkerülése érdekében térfigyelő rendszer kiépítése szükséges. Az 1. szegregátumban építési tilalom elrendelése lehet szükséges, hogy a lakosság száma új építésekkel ne növekedhessen. Ezen területeken az életveszélyes állapotú házak kiváltására van szükség bérlakások kiutalásával. A közműszolgáltatókkal együttműködve előrefizetős, kártyás mérőórák kihelyezését szükséges kezdeményezni azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról, illetve ahol ennek veszélye fenyeget. A zöldfelületek folyamatos növelésével elő kell segíteni az élhetőbb lakókörnyezetet a szegregátumok területén. Mindezekre a kihívásokra új és komplex, szolgáltatások egész tárházát felvonultató és mindazokat kiegészítő-támogató építészeti beruházásokat is tartalmazó projekteket kell kidolgozni.

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata „Komplex telep-program Kiskunfélegyháza Város Alpári út 1. - Délibáb utcai szegregátumban” elnevezéssel – az Európai Szociális Alap támogatásával – 2 éves időtartamú, 2015. október 31-én zárult projektet valósított meg a szegregátumban mélyszegénységben élő lakosok társadalmi felzárkóztatása illetve integrációja érdekében. A projekt során az Alpári út 1/B. szám alatti 4 lakásos lakóépület földszintjén – 2 üres önkormányzati lakás átalakításával – „Csillag Szolgáltatópont” néven egy közösségi-és szociális funkciókat ellátó tér létesült. Az emeleten az önkormányzat saját forrásainak igénybevitelével egy irodát alakított ki a városunkban működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat számára. A projekt során megszerzett tapasztalatokat felhasználva és a hiányosságokból valamint a lakossági visszajelzésekből okulva Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata „Új csillag születik” - Komplex környezet- és egészségfejlesztési program Kiskunfélegyházán elnevezéssel támogatási kérelmet nyújtott be a TOP-5.2.1-15 számon megjelent pályázati felhívásra.

A szegregátum lehatárolását jelentő „Félegyházi vízfolyás” másik partján elterülő volt sportlétesítmény fejlesztésbe való bevonásával kettős célt tűzött ki magunk elé az önkormányzat: Egyrészt egy életveszélyes és bontásnak ítélt épületekkel tűzdelt terület építészeti megújítását, másrészt pedig az ott megvalósuló fejlesztésekre épülő szolgáltatásokkal és programokkal a szegregátummal együtt a város vérkeringésébe történő bekapcsolását. A volt sportpálya területén a jelenkor igényeihez és a projekt célkitűzéseikhez igazodva egy Sport-és szabadidőpark kialakítását tervezik. A Sportpark több funkcióval is bír. Egyrészt a város egyéb közterületeit óvja meg az amortizációtól, másrészt pedig lehetőséget biztosít az előző programmal el nem ért, inaktív, utcán kallódó fiatalok számára, hogy szabadidejüket hasznosan tölthessék és az ön-és környezetpusztítás helyett a mozgást válasszák. Ezek a sportok – alacsony költségeik miatt – a szegényebb társadalmi rétegek számára is megfizethetőek. A szegregáció megszüntetéséhez vezető egyik út a programokat látogató roma és nem roma emberek találkozása, közös szabadidős programjai. A projekt tevékenységek a szociális, közösségi, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási területeket felölelve valósulnak meg, elősegítve a telepszerű környezetben élők lakhatási körülményeinek javítását, társadalmi felzárkózását. A pályázatban vállalni kívánt tevékenységek megalapozottságát az egyéni adottságokra és igényekre épülő beavatkozási terv segíti elő, melyet a szegregált lakókörnyezetben élők igényeit és szükségleteit feltáró szükségletfelmérés segített. A projekt célja a helyi esélyegyenlőségi tervvel összhangban a város mélyszegénységben élő lakosainak segítése a felzárkózásban. A specifikus célok a négy legfontosabb területet ölelik fel, mely révén a lakosok közti szakadék szűkíthető: lakókörnyezet fejlesztése, az egészségügyi helyzet javítása, oktatás valamint a munkavállalási esélyek és lehetőségek csökkentése.

17. táblázat: Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1.	Építési tilalom elrendelése	A szegregáció erősödésének megakadályozása	Polgármester	Nem releváns	2015
1., 2., 3.	Szegregátum megszüntetése, családok integrált lakókörnyezetben történő elhelyezése	szegregáció megszüntetése	polgármester	saját forrás, TOP	2016-2020
1., 2., 3.	Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése	szegregáció megszüntetése	szociális intézmény vezetője	TOP	2016-2020
1.	Illegális szemétlerek megszüntetése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	KEHOP 3. prioritástengely, TOP	2016-2020
1.	Zöldfelületek növelése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	TOP	2016-2020
1., 2., 3.	Kártyás mérőórák elhelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	szociális intézmény vezetője	TOP	2015-

Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése

18. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Anti-diszkriminációs jelzőrendszer működtetése									
A HHH gyerekek aránya kiegyenlítettségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között									
Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére									
Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás									
Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel									
Tanoda létrehozása									
Iskolabusz járatok fejlesztése, új járatok beindítása									
Kortárs-segítők képzése									
HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása									
Ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása									
Drogprevenció									
Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése									
Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése									
Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban									
A korai fejlesztő szolgáltatás működtetése/biztosítása									
Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikere érdekében									

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Szociális szakemberek továbbképzése									
Tanyagondnoki szolgáltatás fejlesztése									
Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása									
A közösségi háznak helyet adó épület alkalmassá tétele a szolgáltatások biztosítására									
Építési tilalom elrendelése									
Bérlakásokba költöző családok szociális munkával történő segítése									
Illegális szeméttlerakók megszüntetése									
Zöldfelületek növelése									
Kártyás mérőórák elhelyezése									

5.3.2 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során elemi érdekünk a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítjuk a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. A Roma Nemzetiségi Önkormányzatot az eddiginél szorosabban, konzorciumi partnerként kívánja a város bevonni ezen folyamatokba.

Célirányos kampányt tervezünk minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

19. táblázat: A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és a hatások kivédésére teendő intézkedések

Potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések	Tervezett intézkedések ezek kivédésére	Felelős
Önkormányzati bérlakások fejlesztése	Az önkormányzat vállalja, hogy a kiutaláskor figyelembe veszi, hogy ne alakuljon ki új szegregátum	Polgármester

5.3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A társadalmi szegregációt csökkentő intézkedések:

- Segély helyett munka: közhasznú és közcélú munkák;
- A pénzbeli szociális juttatások egyre nagyobb részének természetbeni ellátásként való biztosítása (pl.: rendkívüli szociális segély, és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás esetében különösen);
- A pénzbeli ellátások mellé szociális szolgáltatás (pl.: adósságkezelési szolgáltatás);
- Megfelelő információk beszerzése a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról;
- Az oktatási infrastrukturális fejlesztések összekapcsolódása a szükséges szakmai (tartalmi, módszertani) fejlesztésekkel;
- A kompetencia alapú és integrált szemléletű korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása (és ehhez a pedagógusok képzése);
- Az oktatás hatékonyságának, eredményességének javítása érdekében az oktatási szektorban dolgozók szakmai kompetenciáinak fejlesztése, korszerűsítése, azaz befektetés az oktatási ágazat humán-erőforrás-fejlesztésébe;
- Az oktatási intézmények vezetői szabályozzák a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók nyilvántartásának rendjét, az adatszolgáltatás tartalmát és gyakoriságát;

- A város, az általa fenntartott intézményekben többlet-forrásokat biztosít azoknak az intézményeknek, amelyek a tanulói között nagyobb számban vannak jelen a hátrányos helyzetűek;
- A városi esélyegyenlőségi programmal összhangban törekedni kell a kirívóan magas fogyatékosra minősítési arányok visszaszorítására, az alacsony óvodáztatási arányok további javítására, az oktatási szolgáltatásokhoz történő egyenlőtlen hozzáférés biztosítására és a halmozottan hátrányos helyzetűek lemorzsolódásának csökkentésére;
- Egyenlőség az egészségért egészségügyi program bevezetése.

Fentiek mellett kiemelten kell kezelni a szegregációban élők foglalkoztathatóságát. Olyan munkát kell biztosítani, ami segíti a többségben alacsony iskolai végzettségűek munkavállalását. A programnak elsősorban az érintettek mentális és társadalomban elfoglalt helyzetén kell változtatnia. Célja, hogy a résztvevők hosszútávon, lépcsőről-lépésre jobb élethelyzetbe kerüljenek.

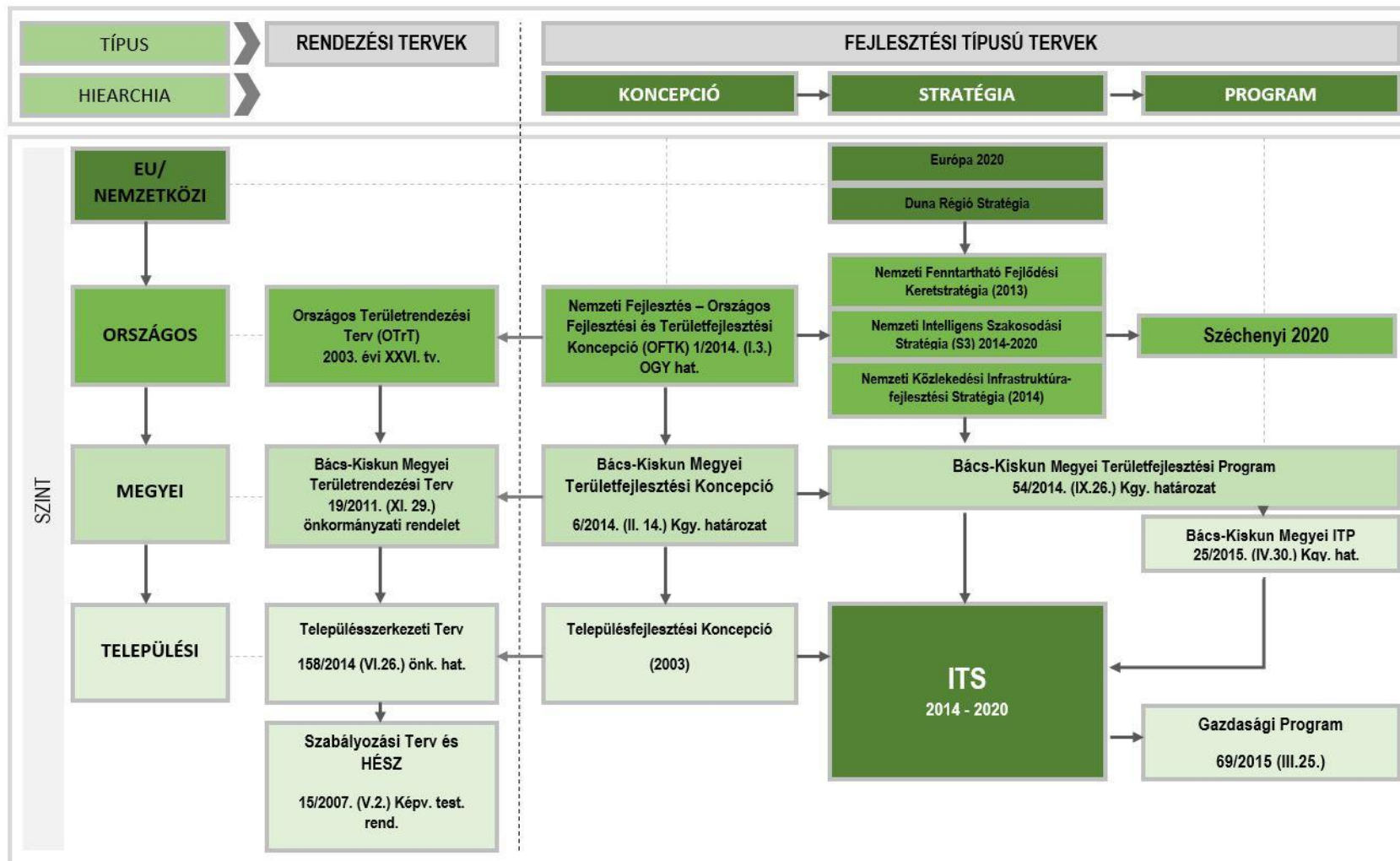
Közvetett beavatkozásokkal csökkenthetőek a negatív térbeli folyamatok. A fejlesztések térbeli mintázatát úgy kell megtervezni, hogy a szegregált állapotot mérséklő intézkedések prioritást élvezzenek, és semmiképpen ne alakuljon ki újabb szegregátum. Önkormányzati bérlakások esetében lehetőség van egyfajta átgondolt lakás-kiutalási rendszer kialakítására, amely nagyobb hangsúllyal veszi figyelembe az anti-szegregációs szempontok érvényesítését.

6 A stratégia külső és belső összefüggései

6.1 Külső összefüggések

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia külső dokumentumokkal való összefüggéseit az alábbi áttekintő ábra hivatott szemléltetni. A fejezet további fejezeteiben az ábrában szereplő leginkább hangsúlyos dokumentumokkal való összefüggések kerülnek vizsgálatra és részletesebb kifejtésre.

6.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

Az EU 2020 stratégia (intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés) megvalósítása érdekében kijelölt 2014-2020 közötti EU kohéziós politika tematikus célkitűzései az alábbiak:

- (1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- (3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A tematikus célokhoz beruházási prioritások kerültek kijelölésre.

Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz a következő táblázat mutatja be.

20. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T1. Életminőség javítása (környezet, lakásállomány, szociálisan leromló területek felzárkóztatása);	<p>(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;</p> <p>(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;</p> <p>(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;</p> <p>(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;</p> <p>(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.</p>	TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP
T2. A város oktatási funkciójának megerősödése – a járási viszonyokon túlmutatóan is	<p>(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;</p> <p>(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;</p> <p>(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;</p> <p>(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;</p> <p>(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.</p>	EFOP, GINOP, IKOP
T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése, magas hozzáadott értéket képviselő, minőségi termékekre építve	<p>(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;</p> <p>(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;</p> <p>(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;</p> <p>(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;</p>	TOP, GINOP, IKOP, KEHOP

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T4. A város turisztikai szerepének erősítése - fürdővárosi funkciójának erősítése a térség természeti adottságainak kihasználása mellett	(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése; (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása; (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása; (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem; (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében; (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.	TOP, GINOP, IKOP
T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése – a kedvező földrajzi – közlekedési fekvését kihasználó	(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása; (3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése; (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban; (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	GINOP, IKOP

6.1.2 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

OFTK-hoz
illeszkedés

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

■ Szakpolitikai célok:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszerfeldolgozóipar fejlesztése
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
- Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme

■ Területi célok:

- Az ország makro-regionális szerepének erősítése
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása

Kiskunfélegyháza város ITS-ének célrendszere mind a fentiekben bemutatott szakpolitikai, mind a területi célokhoz illeszkedik. A megfogalmazott 5 települési célterület mindegyike egyértelműen hozzárendelhető az országos célokhoz.

Magyei
területfejlesztési
konceptióhoz /
programhoz
illeszkedés

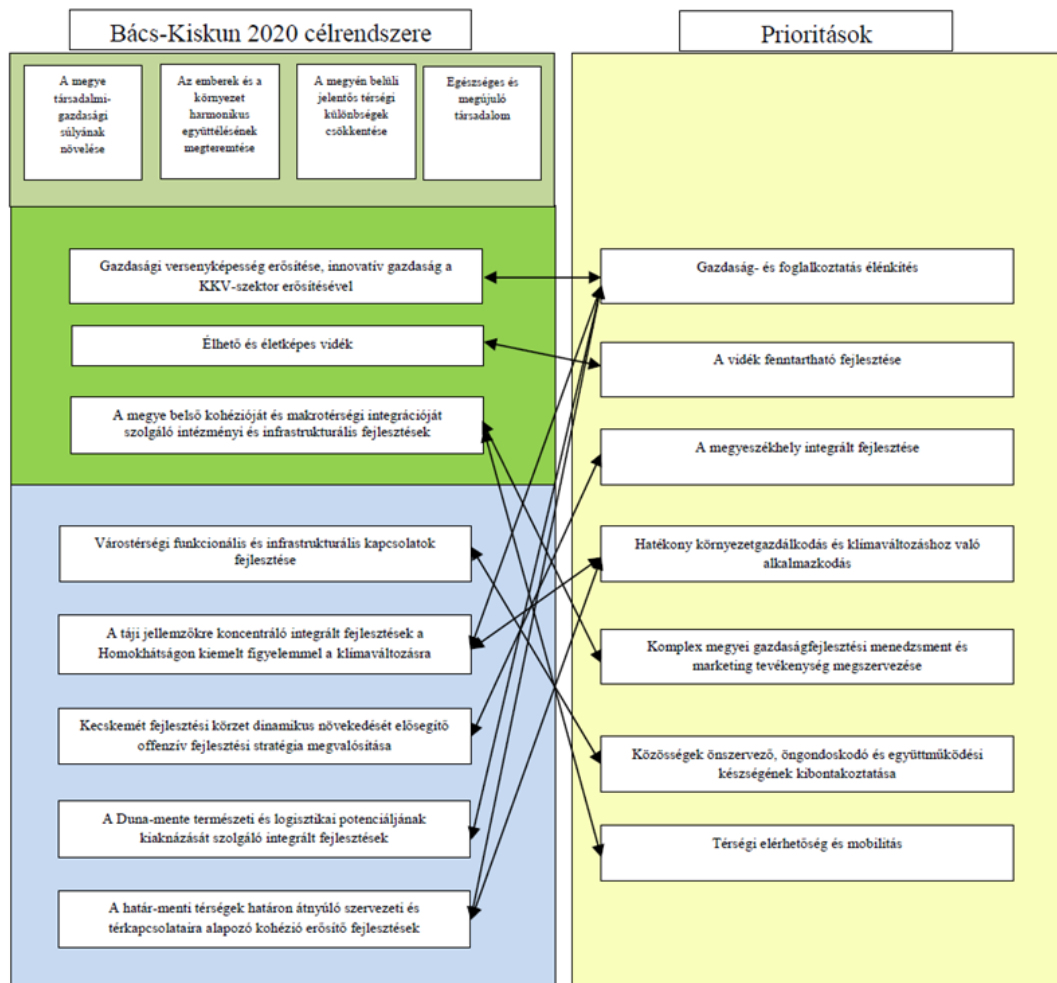
Bács-Kiskun megye 2014-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója négy átfogó és 4 tematikus és 5 területi célt jelöl ki.

A Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptió tartalmazza a megye jövőképét, hosszú távú átfogó céljait 2030-ig, illetve a Nemzeti Fejlesztés 2030 valamint az EU 2020 tematikus célkitűzésekhez. Kiskunfélegyháza városa nem került nevesítésre, a Kiskunfélegyházi járás a Homokhátsági fejlesztési körzet részeként szerepel a Konceptióban.

A megye fejlesztési irányai a Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja 2014-20 elnevezésű dokumentumban kerültek kijelölésre az alábbiak szerint.

6. ábra - Bács-Kiskun megye célrendszere

Forrás: Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja 2014-20

A Területfejlesztési Program gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés prioritása a következőket fogalmazza meg: „Az ágazati folyamatokat tekintve Bács-Kiskun megyében az ipari megújulás egy olyan térségi gazdasági környezetben megy végbe, ahol az erős mezőgazdasági hagyományok és a magas szintű agrárspecializáció továbbra is fontos eleme a gazdaságnak. Az ipari megújulásban élenjáró járműipar mellett fontos kiegészítő ágazatok is jelen vannak, ezek között különösen fontosak az élelmiszeripari termékpályák feldolgozóipari kapacitásai, a jól elérhető és térben – számos más megyével összevetve – kiegyenlítetten elérhető szolgáltatások.”

Kiskunfélegyháza a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program által támogatott „Bács-Kiskun megye élelmiszeripari programja” projektcsomagjában került nevesítésre.

A fejlesztési elképzelések között Kiskunfélegyháza olyan megyei jelentőségű projektjavaslattal került nevesítésre, mint a vízi szárnyas vágóhid- és feldolgozóüzem létesítése, fejlesztése, valamint a város szerepe a savanyító üzem, konzervüzem, zöldség-gyümölcs feldolgozó és tartósító üzem létrehozása, illetve annak fejlesztését célzó projektjavaslatok között is. Az egyik megyei kiemelt projektjavaslat keretében hűtőház építése valósulhat meg a baromfifeldolgozó üzem részére Kiskunfélegyházán.

6.1.3 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

A korábbi Kiskunfélegyházi járás területét részben érintően számos fejlesztési koncepció készült a korábbi kistérségi többcélú társulás megbízásából, azonban mivel a kistérséghez és a járáshoz tartozó települések köre jelentősen változott, valamint készítésük időpontja miatt is többségük már elavultnak számít, így ezen dokumentumok elemzése az integrált településfejlesztési stratégia szempontjából nem releváns.

6.1.3.1 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

Kiskunfélegyháza Város területére 2004-ben készült településrendezési, -szerkezeti, és szabályozási terv, helyi építési szabályzat, valamint településfejlesztési koncepció. A koncepcióra támaszkodik a 2009-ben elfogadott *Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS)*. A 2004. óta többször is lefolytatott rendezési terv-változások minden esetben a településfejlesztési koncepción alapultak.

Kiskunfélegyháza Város területére 2004-ben készült településrendezési, településszerkezeti, és szabályozási terv, helyi építési szabályzat, valamint településfejlesztési koncepció. A koncepcióra támaszkodik a 2009-ben elfogadott *Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS)*. A 2004. óta többször is lefolytatott rendezési terv-változások minden esetben a településfejlesztési koncepción alapultak.

Hatályos településszerkezeti tervét Kiskunfélegyháza Város Képviselő-testületének 78/2007. (IV.26.) határozatával hagyta jóvá, módosította a 27/2009. (VIII.27.), 12/2011 Kt., 187/2012. Kt., 291/2013. (XII.19.) és a 158/2014. (VI.26.) Kt. és 269/2014.(XI.27.) sz. rendeletekkel.

Helyi Építési Szabályzat és szabályozási terv (16/2007. (VII.27.) rendelete) letölthető a <http://varos.kiskunfelegyhaza.hu> honlapról (Építésügyi hatóság/jogszabályok/helyi építési jogszabályok). A letölthető rendelet és szabályozási terv tervi ábrázolásokat is tartalmazza. A rendelet egységes szerkezetbe van foglalva.

A beépítésre szánt területek építési használatának általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint az alábbi terület felhasználási egységekbe sorolta:

- Lakóterület
 - Falusias lakóterület
 - Kertvárosias lakóterület
 - Kisvárosias lakóterület
 - Nagyvárosias lakóterület
- Vegyes terület
 - Településközponti vegyes terület
- Gazdasági terület
 - Kereskedelmi szolgáltató terület
 - Ipari terület
- Különleges terület
 - homokbánya,
 - épületnek minősülő közlekedési építmények

- ebmenhely és ebrendészeti telep
- egészségügyi-szociális intézmény
- települési hulladékudvar és hulladékkezelő
- kegyeleti és várostörténeti emlékhely
- városi piac- és vásár
- szennyvíztisztító telep
- sportolási, rekreációs
- települési szeméttelp
- temető
- szabadidő-park

A beépítésre nem szánt területek használatuk általános és sajátos jellege szerint az alábbi terület-felhasználási egységekbe soroltak:

- Közlekedési-, és közmű-elhelyezési, hírközlési terület,
 - közúti közlekedési
 - vasúti közlekedési
 - légi közlekedési
- Zöldterület: közpark, közkert
- Erdőterület,
- Mezőgazdasági terület,
 - mezőgazdasági kertes övezet
 - általános mezőgazdasági övezet
- Vízgazdálkodási terület
 - közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja
 - állóvizek medre és parti sávja
 - vízbeszerzési terület
- természetközeli terület
 - Különleges beépítésre nem szánt terület
 - természetközeli pihenőhely
 - sportolási, rekreációs terület

A település rendelkezik hatályos szerződéssel a rendezési terv módosításához, a szerződés a terv készítőjével került megkötésre (Újlépték Bt.). Ezen kívül az esetlegesen felmerülő módosítási igények esetén egyedileg köt az önkormányzat háromoldalú szerződést az igény bejelentőjével.

6.1.3.2 Illeszkedés az önkormányzat gazdasági programjához

Kiskunfélegyháza Város 2015-2019 évre vonatkozó Gazdasági Programja az alábbi fő tevékenységeket és célokat tartalmazza:

- **Mezőgazdaság:** Középtávú célként a térség alternatív jövedelemszerző képességének erősítését tűzte ki a város. Szorgalmazni szükséges a magángazdálkodók által előállított zöldségek, primőrök helyben történő feldolgozását. Az eddigi gyakorlatot folytatva továbbra is elő kell segíteni a mezőgazdaságból élők lehetőségeinek javítását. A vidékfejlesztés eszközrendszerének felhasználásával hozzá kell járulni a külterületen élők életminőségének javulásához, a Tanyafejlesztési Program végrehajtásához.
- **Ipar:** Fontos célkitűzés az Ipari park infrastruktúrájának és elérhetőségének javítása. Fontos célkitűzés, hogy a Kiskunfélegyházi Repülőtér a személy és áruforgalomba bekapcsolódjon, fel kell térképezni, és szükséges fejleszteni a rendelkezésre álló külső infrastruktúrát. Fontos feladat a foglalkoztatás támogatása, továbbá szükséges egy Kiskunfélegyházi Munkaerő-piaci Informatikai Adatbázis létrehozása.
- **Műszaki infrastruktúra:**
 - **Közlekedés:** Az elkövetkező időszak feladata a várost elkerülő körgyűrű hiányzó részének megépítése. Jelentős az elmaradás a külterületi úthálózat kiépítésében és fenntartásában. Folytatni kell a belterületi úthálózat szilárd burkolattal történő ellátását. Egyre jelentősebb feladatot jelent a meglévő szilárd burkolatú utak felújítása, rekonstrukciója. Fontos célkitűzés továbbá a belterületi útbővítés, a kerékpárút-hálózat bővítése és az új parkolók építése.
 - **Vízgazdálkodás:** A város célja az ivóvízhálózat és a csapadékvíz csatorna-hálózat bővítése.
 - **Energiaellátás:** Prioritás a külterületi térségek bekapcsolása a földgázhálózatba valamint a tanyák villamosítása.
- **Környezetvédelem:** Elérendő célként fogalmazta meg a város a szennyvízhálózat esetleges kiépítését külterületen is. Fontos feladat szilárd hulladék gyűjtőszigetek kialakítása, az illegális hulladéklerakók visszaszorítása. A város szorgalmazza a parkok rehabilitációját és célként tűzte ki a parlagfű visszaszorítását.
- **Vagyongazdálkodás:** Fontos cél az önkormányzati bérlakás állomány bővítése, és a meglévő korszerűsítése, valamint a szociális lakástámogatási rendszer fenntartása. A város szükségesnek tartja az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítására létrehozott és működtetett pályázati rendszer működtetését.
- **Humán infrastruktúra:** Feladat az ellátásra szorulóknak szociális biztonságának megteremtése, szociális és gyermekjóléti szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása a lakossági igények kielégítésével. A város célja, hogy a szociális ellátórendszer biztonságot, stabilitást nyújtson úgy, hogy a működtetésével javul a lakosok életminősége.
- **Turizmus:** Versenyképes attrakciófejlesztéssel, infrastruktúrafejlesztéssel, színes programkínálattal, és megfelelő marketing kommunikációval egyik cél a helyi lakosok szórakozási lehetőségeinek színvonalas bővítése. A város növelni

szeretné továbbá a turisztikai látogatottságot, a tartózkodási időt és vendégéjszakák számát, valamint mérsékelni a szezonaritást. Előzőek által cél az idegenforgalmi adóból származó bevételek növelése.

Itt is fontos kiemelni a Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület munkáját, mely 2014-ben alakult meg, feladatai keretében tájékoztatást nyújt a működő vállalkozások számára, havi rendszerességgel programegyeztető értekezletet tart. A szervezet erősíti a lokálpatriotizmust és a cégek közötti együttműködést. A tagok összesen 6 000 munkavállalót foglalkoztatnak.

A 2015-2019 évekre szóló Gazdasági program a 69/2015 (III.25.) számú képviselő-testületi határozattal került elfogadásra. A városban többek között a gazdasági fejlesztések koordinálása érdekében Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet került kialakításra, valamint a polgármester munkáját 2 alpolgármester is segíti a fejlesztési munkák terén.

6.1.3.3 A települési környezetvédelmi programmal való összhang

Kiskunfélegyháza város 2010-ben készült Környezeti Fenntarthatósági Terve és Programja az alábbi fő tevékenységeket és célokat tartalmazza:

- Épített környezet és természeti értékek védelme
 - Épített környezet védelme: Kevesebb környezeti stresszhatást eredményező, jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása.
 - Természeti értékek védelme: Az országos és helyi jelentőségű védendő értékek feltárása, védett és védendő értékek állagának megóvása.
 - Zöldterület fejlesztés és felújítás: A településen a zöldfelületek növelése, illetve a meglévő zöldterületek minőségének javítása, a zaj - és porszennyezés csökkentése mellet pedig a levegő tisztaságának védelme.
- Környezetvédelem
 - Levegőtisztaság védelem: A jó levegőminőség fenntartása, a település környezeti levegőminőségének javítása. Szén-dioxid kibocsátás csökkentése. Allergén anyagok csökkentése.
 - A felszíni - és felszín alatti vizek védelme, talajvédelem: A szennyvíz - csatornahálózatának és a rákötések további kiépítésével gondoskodni lehet a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelméről.
 - Hulladékgazdálkodás: Település szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeinek bővítése, illegális hulladéklerakás visszaszorítása.
 - Zaj- és rezgésvédelem: A lakosság egészségvédelme, a településen pihenést, kikapcsolódást kereső vendégek nyugalma érdekében a környezeti zajok határértékeknek megfelelő szintre mérséklése.
 - Környezet tisztasága: Kevesebb környezeti terhet eredményező települési környezet kialakítása és fenntartása.
- Infrastruktúra
 - Ivóvízellátás és szennyvízelvezetés: A lakossá egészséges ivóvízellátásának biztosítása, a települési szennyvízelvezetési infrastruktúra bővítése, a lefedettség növelése, a szennyvíztisztítási kapacitások hatékonyságának növelése.

- Energiagazdálkodás: A jelenleg is használt energiák felhasználásának optimalizálása.
- Közlekedés fejlesztése: A biztonság és a környezetbarát, esztétikus közlekedés kialakítása.

Az ITS célrendszerének kidolgozásakor a fenntarthatóság fontos elvárás volt. A célok mindegyike úgy került elfogadásra, hogy a fenntarthatósági helyi programmal ne álljon konfliktusban: a fenntartható városfejlesztés éppen az ITS-ben megfogalmazott célrendszeren keresztül valósítható meg, így a két dokumentum összhangja biztosított.

6.2 Belső összefüggések

6.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi és városrészi problémák mérséklődését, illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra. Az alábbi táblázatokban összefoglalva azonosítottuk a tematikus és területi célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggéseket, erősségüket egy 0-3 skálán, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

21. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai

Városi szintű problémák	Városi szintű középtávú tematikus célok					
	T1. Életminőség javítása	T2. A város oktatási funkciójának megerősödése	T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	T4. A város turisztikai szerepének erősítése -	T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
A képzett fiatalok elvándorlása, öregedő társadalom	3	2	2	3	1	11
Vállalkozások beruházási szándéka alacsony, kevés minőségi új munkahely jön létre	3	3	2	3	3	14
Fejlettségbeli különbségek az egyes városrészek között	3	3	1	3	1	11
A közintézmények egy része korszerűtlen, a fenntartásuk drága	3	3	2	2	0	10
Közlekedési infrastruktúra fejlesztésre szorul	3	2	3	3	3	14
A kapcsolódások összesített erőssége	15	13	10	14	8	

Ahogy a fenti összefoglaló-értékelő táblából látszik, a problémák mérséklése szempontjából a város által kitűzött célok hatásai homogénnek mondhatók. A célkitűzések közül a legjelentősebbek az életminőség javítása, a város turisztikai szerepének erősítése, valamint a város oktatási funkciójának megerősödése. A tematikus célok közül a város logisztikai központ szerepének erősítése mondható a legkisebbnek, ennek oka, hogy a célkitűzéshez közvetlenül kevés beruházás kapcsolódik, ugyanakkor az együttműködések erősítése elősegíti a többi cél megvalósulását is.

22. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai

Városi szintű adottságok	Városi szintű középtávú tematikus célok					
	T1. Életminőség javítása	T2. A város oktatási funkciójának megerősödése	T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	T4. A város turisztikai szerepének erősítése	T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Magas színvonalú középfokú oktatás	2	3	2	2	0	9
A mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások száma magas	2	2	3	0	2	10
Az Ipari Park kihasználtsága folyamatosan növekszik	2	1	1	0	3	8
A fürdő – sportcsarnok – kórház együttese, rekreációs övezet kialakulását teszi lehetővé	2	1	1	3	0	10
Kedvező földrajzi elhelyezkedés	1	2	3	3	3	12
Kiépített város infrastruktúra és intézményrendszer	3	3	3	2	2	13
A kapcsolódások összesített erőssége	12	12	13	10	10	

Az értékelő táblázatból látható, hogy város három célkitűzés tekintetében azonos mértékben épít az adottságaira, ezek közül a versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése célkitűzés alapoz leginkább a meglévő legfontosabb települési erőforrásokra. A város logisztikai központ szerepének erősítése célkitűzés az adottságok csak kisebb részére és mérsékelt hangsúllyal építhet; ezen cél a meglévő adottságok szempontjából elsősorban városi „ágazati” célnak tekinthető. Az adottságok és a célok viszonyában kiemelkedik kiépített városi infrastruktúra és intézményrendszer, amely így a város legfontosabb adottságának tekinthető, és amelynek további fejlesztése és minél szélesebb körű funkciókkal történő hasznosítása az egész város fejlődése szempontjából meghatározó lehet.

23. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai

Központi belterület	Városrészi szintű területi cél			
Városrészi szintű problémák	V1.1 Fő tér rekonstrukció	V1.2 Infrastruktúra fejlesztés	V1.3 Parkolási és közlekedési helyzet javítása	A kapcsolódások összesített erőssége
Parkolási problémák, turisztikai vonzerők környezetében buszparkolók hiánya	2	3	3	8
Elöregedő ingatlan állomány	3	3	3	9
Szabad fejlesztési területek hiánya	1	3	1	5
Mélyen fekvő, belvizes területek	2	3	0	5
A kapcsolódások összesített erőssége	8	12	7	

Kossuthváros	Városrészi szintű területi cél	
Városrészi szintű problémák	V2.1 Alvóvárosi szerep megőrzése	A kapcsolódások összesített erőssége
Elöregedett lakosság	3	3
Fejlesztési területek hiánya	2	2
Bercsényi utcán jelentős forgalom	0	0
A Felső temető kettévágja a városrészt	0	0
A kapcsolódások összesített erőssége	5	

Petőfi lakótelep	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Fiatalos családok számára vonzóvá tenni a városrészt	V2.2 Szegregálódási folyamatok megállítása	A kapcsolódások összesített erőssége
Lakóházak fizikai (főleg energetikai) állapota rossz,	3	3	6
Vasút közelsége miatt jelentős zajterhelés,	2	1	3
A kapcsolódások összesített erőssége	5	4	

Bankfalu	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Városrészi alközpont kialakítása	V2.2 Humán közszolgáltatás fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Szegregátum	3	1	4
Alközponti funkció hiánya	3	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	6	4	

Liget utca - Vásártér	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Pihenő funkciók kialakítása	V2.2 Zöldterület fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Alacsony kihasználtságú infrastruktúrák (Vásártér, sporttelep),	3	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	3	3	

Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V1.1 A városrész bekapcsolása a város körforgásába	V1.2 Sportolásra alkalmas terület fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Közelszólói részen osztatlan közös tulajdon és a közutak hiánya nehezíti a fejlesztést,	3	0	3
Fejlesztést nehezítő felsővezeték és feltáró út hiánya Bikahegyen,	3	2	5
Az Alsó temető kettéosztja a városrészt,	0	0	0
A kapcsolódások összesített erőssége	6	2	

Déli Iparterület, Ipari Park	Városrészi szintű területi cél	
Városrészi szintű problémák	V1.1 Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Rekultivációra szoruló szeméttlerakó,	3	3
Döggút védőzónája nem kielégítő,	3	3
Jelentős barnamezős területek	3	3
A kapcsolódások összesített erőssége	6/3	

Molnár telep	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V1.1 Értékes lakóövezet kialakítása;	V1. Fejlett vállalkozói övezet kialakítása	A kapcsolódások összesített erőssége
A város felé kritikusan rossz közlekedési helyzet,	2	3	5
Funkció-ellátatlanság,	3	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	5	6	

A városrészi szintű problémák és a területi célok erős korreláció mutatkozik, a célok megalapozottságát a problémák megfelelő módon alátámasztják.

24. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai

Központi belterület	Városrészi szintű területi cél			
Városrészi szintű problémák	V1.1 Fő tér rekonstrukció	V1.2 Infrastruktúra fejlesztés	V1.3 Parkolási és közlekedési helyzet javítása	A kapcsolódások összesített erőssége
Központi fekvésből adódó jó funkció ellátottság,	3	3	3	9
Központi szerepkör,	3	3	3	9
Nagyszámú önkormányzati tulajdon	1	3	3	7
A kapcsolódások összesített erőssége	7	9	9	

Kossuthváros	Városrészi szintű területi cél	
Városrészi szintű problémák	V2.1 Alvóvárosi szerep megőrzése	A kapcsolódások összesített erőssége
Belváros közelsége,	1	1
Csendes, nyugodt környezet,	2	2
A kapcsolódások összesített erőssége	3	

Petőfi lakótelep	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Fiatalos családok számára vonzóvá tenni a városrészt	V2.2 Szegregálódási folyamatok megállítása	A kapcsolódások összesített erőssége
Jó infrastrukturális és humán szolgáltatási funkció ellátottság,	3	1	4
Belváros közelsége,	3	1	4
Relatív fiatal lakosság,	3	1	4
A kapcsolódások összesített erőssége	9	3	

Bankfalu	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Városrészi alközpont kialakítása	V2.2 Humán közszolgáltatás fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Közélemben nagy lakónépséggű területek találhatóak (Belváros, Petőfi lakótelep, Bankfalu),	3	1	4
A Belvároshoz legközelebb eső nagy kiterjedésű zöldfelületek itt találhatóak,	3	3	6
Jelentős önkormányzati ingatlan állomány,	3	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	9	7	

Liget utca - Vásártér	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V2.1 Pihenő funkciók kialakítása	V2.2 Zöldterület fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Kiváló funkció ellátottság,	3	3	6
Önálló alközponttal rendelkezik,	1	1	2
Belváros közelsége	1	1	2
A kapcsolódások összesített erőssége	5	5	

Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V1.1 A városrész bekapcsolása a város körforgásába	V1.2 Sportolásra alkalmas terület fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Közelszőlői részen osztatlan közös tulajdon és a közutak hiánya nehezíti a fejlesztést,	3	0	3
Fejlesztést nehezítő felsővezeték és feltáró út hiánya Bikahegyen,	3	2	5
Az Alsó temető kettéosztja a városrészt,	0	0	0
A kapcsolódások összesített erőssége	6	2	

Déli Iparterület, Ipari Park	Városrészi szintű területi cél	
Városrészi szintű problémák	V1.1 Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Jó közlekedési kapcsolatok,	3	3
Jelentős gazdasági tevékenység,	3	3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	

Molnár telep	Városrészi szintű területi cél		
Városrészi szintű problémák	V1.1 Értékes lakóövezet kialakítása;	V1. Fejlett vállalkozói övezet kialakítása	A kapcsolódások összesített erőssége
Dinamikus vállalkozási övezet,	2	3	5
A kapcsolódások összesített erőssége	2	3	

A városrészi szintű adottságok és a területi célok között egyrészt szintén erős tartalmi-logikai kapcsolat mutatható ki, másrészt pedig megfigyelhető az egyes adottságok kiegyensúlyozottsága is a városrészeken belül. Ez abból adódik, hogy a városrészi célok meghatározásakor a problémák kezelése mellett a városrész erősségeire való építés volt a vezérlő elv.

6.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott városi és városrészi célok között azonosítható összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes területi/városrészi célok teljesülése milyen mértékben segíti elő települési léptékű célok megvalósulását. Az alábbi táblázatban a tematikus és területi célok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

Az alábbi, a különböző célok logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

- A központi belterületen meghatározott fejlesztési célok összességében jelentősebben járulnak hozzá a város fejlődéséhez, mint az egyéb városrészek céljai.
- Az egyes városrészekre vonatkozó célok a település egészének kiegyensúlyozott fejlesztését teszik lehetővé, a városfejlesztésre vonatkozó stratégia nem „fejnehéz”, azaz a fejlesztések nem döntően csak a településközpontot érintik.
- Az egyes városrészeken belüli részcélok is közel azonos mértékben kapcsolódnak a települési szintű egyes célokhoz.
- A városrészek fejlesztései közül a legnagyobb hatása az ipari övezetre tervezett beruházások vannak a település egészére.
- A tematikus célok közül a versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítésének, a turisztikai szerep erősítésének, valamint a logisztikai központi szerep erősítésének van az összes városrészt tekintve a legnagyobb hatása

25. táblázat: A települési célok logikai összefüggései

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok					
	T1. Életminőség javítása	T2. A város oktatási funkciójának megerősödése	T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	T4. A város turisztikai szerepének erősítése	T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Központi belterület: <ul style="list-style-type: none"> ■ Béke tér és Petőfi tér, Szent János tér rekonstrukció; ■ Infrastruktúra fejlesztés; ■ Parkolási és közlekedési helyzet javítása 	3	2	0	2	1	8
Kossuthváros: <ul style="list-style-type: none"> ■ Alvóvárosi szerep megőrzése 	3	2	0	0	0	5
Petőfi lakótelep: <ul style="list-style-type: none"> ■ Fiatalos családok számára vonzóvá tenni a városrészt; ■ Szegregálódási folyamatok megállítása (Dr. Holló Lajos utca 9-11 környékén) 	3	2	0	0	0	5
Bankfalu <ul style="list-style-type: none"> ■ Városrészi alközpont kialakítása; ■ Humán közszolgáltatás fejlesztése; ■ Szegregálódási folyamatok megállítása 	3	2	0	0	0	5
Liget utca - Vásártér <ul style="list-style-type: none"> ■ Pihenő funkciók kialakítása; ■ Zöldterület fejlesztése 	3	2	0	0	0	5
Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy <ul style="list-style-type: none"> ■ A városrész bekapcsolása a város körforgásába; ■ Sportolásra alkalmas terület fejlesztése 	3	2	0	0	0	5
Déli Iparterület <ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése 	3	1	2	0	3	9

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok					
	T1. Életminőség javítása	T2. A város oktatási funkciójának megerősödése	T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	T4. A város turisztikai szerepének erősítése	T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Ipari Park <ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése 	3	1	2	0	3	9
Molnár telep <ul style="list-style-type: none"> ■ Értékes lakóövezet kialakítása; ■ Fejlett vállalkozói övezet kialakítása 	3	1	2	0	3	9
Halesz (külsőterület) <ul style="list-style-type: none"> ■ Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; ■ Szegregáció megelőzése; ■ Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	2	1	3	0	2	8
Selymes (külsőterület) <ul style="list-style-type: none"> ■ Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; ■ Szegregáció megelőzése; ■ Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	2	1	3	0	2	8
Külsőterületi tanya <ul style="list-style-type: none"> ■ Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; ■ Szegregáció megelőzése; ■ Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	2	1	3	0	2	8
Arany-hegyi lakótelep <ul style="list-style-type: none"> ■ Működő vállalkozások fejlesztése, újabb vállalkozások betelepítése; ■ Szegregáció megelőzése; ■ Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	3	2	0	1	2	8

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok					
	T1. Életminőség javítása	T2. A város oktatási funkciójának megerősödése	T3. Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	T4. A város turisztikai szerepének erősítése	T5. A város logisztikai központ szerepének erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Zöldmező lakótelep <ul style="list-style-type: none"> ■ Szegregáció megelőzése; ■ Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	3	2	0	1	0	6
Északi új lakóterület (külterület) <ul style="list-style-type: none"> ■ Értékes lakóövezet kialakítása; ■ Fejlett vállalkozói övezet kialakítása 	3	2	0	1	2	8

6.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen tényezővel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatai” fejezetben. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők:

- **Partnerségi viszonyok:** a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind pedig járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák megoldására koncentráló, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik, és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljesebbé válik. A partnerségi kérdéseket a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” című fejezet fejti ki.
- **Felelős vezetés:** a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok számosságára – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülessenek, és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon. A vezetés és irányítás feladatait részletesen a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” tárgyalja.
- **Nyomonkövetés, rugalmas tervezés:** a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi, hogy a stratégia elfogadása után is lehetséges rugalmasan tudjon alkalmazkodni a lehetőségekhez, külső adottságokhoz. Ehhez monitoring és kontrolling rendszer működtetése szükséges, amely lehetővé teszi a megvalósulás nyomon követését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring és kontrolling témakörét a 8.5 „Monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.
- **Pénzügyi tervezés, pénzügyi források:** a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és azok nagyságrendjét a 4.5 „A fejlesztések ütemezése”, valamint a 4.6 „A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

6.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott, **az önkormányzat döntése értelmében a 2020-ig terjedő időszakban prioritást élvező fejlesztések** között azonosítható logikai összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes beavatkozások milyen mértékben kapcsolódnak más beavatkozásokhoz, mennyiben segítik, vagy éppen rontják azok eredményességét. Az alábbi táblázatban a beavatkozások közötti összefüggések erősségét egy -2 – 0 – +2 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, a -2 az erős negatív hatást, míg a „+2” érték az erős pozitív kapcsolódást jelöli.

Az alábbi, a beavatkozások logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

- Általánosan elmondható, hogy az egyes projektek között nincs olyan kapcsolódás, ami egymás megvalósítását akadályozná vagy gátolná. Ennek oka, hogy az egyes városrészi funkciók és célok egymástól elkülönülnek olyan módon, hogy a negatív hatások kizárhatók legyenek. A két legfontosabb projektcsoporthoz, a turisztikai fejlesztések és az ipari-mezőgazdasági beruházások területileg teljes mértékben lehatárolásra kerültek egymástól.
- A közlekedés fejlesztésére vonatkozó projektek szintén széles kapcsolódást mutat a többi fejlesztéshez, habár a kapcsolat nincs olyan közvetlen, mint a megújuló energetika területén.
- A turisztikai jellegű projekt típusok erősen kapcsolódnak egymáshoz, a fejlesztések kiegészítik egymás szolgáltatásait, valamint az üzemeltetésük és a marketing területén szoros együttműködési lehetőségek vannak az egyes beruházások között.
- Az ipari és gazdasági típusú fejlesztések erős kölcsönhatásban vannak egymással, a többi projekttel nincs kapcsolatuk.

26. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései

Beavatkozások		Akciónterületi beavatkozások								Kulcsprojektek		Hálózatok projektek										Egyéb projekt						Összesen			
		Ipari park fejlesztési akcióterület	Rekreációs terület	Zöld város akcióterület	Móra téri akcióterület	Parkerdei akcióterület	Délibáb utcai szegregátum	Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	Majisai úti lakótelep akcióterülete	Ipari park II. kialakítása	Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösség szervezés erősítése	Óvodák felújítása	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	Bel- és külterületi szilárd útburkolat hálózat bővítése, felújítása	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	Járdák felújítása	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energetikai felújítása	A városi intézmények villamos energia igényének megfelelő energetikai kiépítése	A város intézményeinek geotermikus energia	Köztetők fejlesztése	A kiskunfélegyházi huszártanyá felújítása	Keleti elkerülő út, reptéri bekötőt megépítése	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőhálózat kialakítása	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú intézkedések	Bugaci-homokhatás vizsgálatkodásának javítása		Mezőgazdasági Szakközépiskola kapcsolatteremtésének	Majisai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése	
Akciónterületi beavatkozások	Ipari park fejlesztési akcióterület		0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	11
	Rekreációs terület	0		1	1	1	1	1	0	1	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	20	
	Zöld város akcióterület	0	1		1	1	1	1	0	1	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	20	
	Móra téri akcióterület	0	1	1		1	1	1	0	1	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	20	
	Parkerdei akcióterület	0	1	1	1		1	1	0	1	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	20	
	Délibáb utcai szegregátum	0	1	1	1	1		1	0	0	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	19	
	Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	0	1	1	1	1	1		1	0	0	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	19	
	Majisai úti lakótelep akcióterülete	0	1	1	1	1	1	1		0	0	1	2	2	1	1	2	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	19	
Kulcsprojektek	Ipari park II. kialakítása	2	0	0	0	0	0	0		0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	10		
	Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösség szervezés erősítése	0	1	2	1	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	9		

Beavatkozások		Akciónterületi beavatkozások							Kulcsprojektek		Hálózatos projektek										Egyéb projekt						Összesen			
		Ipari park fejlesztési akcióterület	Rekreációs terület	Zöld város akcióterület	Móra téri akcióterület	Parkerdei akcióterület	Déliháti utcai szegregátum	Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	Majjai úti lakótelep akcióterülete	Ipari park II. kialakítása	Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösségszervezés erősítése	Óvodák felújítása	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	Bel- és külterületi szilárd útburkolat hálózat bővítése, felújítása	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	Járdák felújítása	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer	A városi intézmények villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	A városi intézményeink geotermikus energia segítségével történő fűtése	Köztemető fejlesztése	A kiskunfélegyházi huszártanyája felújítása	Keleti elkerülő út, reptéri bekötőt megépítése	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőhálózat kialakítása	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú vízgazdálkodási intézkedések		Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása	Mezőgazdasági Szakközépiskola korszerűsítésének Majjai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kialakítása	
Hálózatos projektek	Óvodák felújítása	0	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	0	0	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	16	
	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	1	2	2	2	2	2	2	2	1	0	1		2	2	2	1	2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	30
	Bel- és külterületi szilárd útburkolat hálózat bővítése, felújítása	2	2	2	2	2	2	2	2	1	0	1	2		2	2	1	2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	31
	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	2	2		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	2	2	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
	Járdák felújítása	0	2	2	2	2	2	2	2	0	0	1	1	1	1	0		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	2	2	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
	A városi intézmények villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0		2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
A városi intézményeink geotermikus energia segítségével történő fűtése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	4	

Beavatkozások		Akciónterületi beavatkozások							Kulcsprojektek		Hálózatos projektek										Egyéb projekt							Összesen	
		Ipari park fejlesztési akcióterület	Rekreációs terület	Zöld város akcióterület	Móra téri akcióterület	Parkerdei akcióterület	Déliháti utcai szegregátum	Darvas téri szociális rehabilitációs akcióterület	Majjai úti lakótelep akcióterülete	Ipari park II. kialakítása	Kulturális és közösségi terek fejlesztése, a helyi közösségszervezés erősítése	Óvodák felújítása	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	Bel- és külterületi szilárd útburkolat hálózat bővítése, felújítása	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	Járdák felújítása	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	Közvilágítási hálózat felújítása	A városi intézmények villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	A városi intézményeink geotermikus energia	Közműellátás fejlesztése	A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása	Keleti elkerülő út, reptéri bekötőt megépítése	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőhálózat kialakítása	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó	Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása		Mezőgazdasági Szakközépiskola kapcsolatrendszerének fejlesztése
Egyéb projektek	Közműellátás fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	A kiskunfélegyházi huszárlaktanya felújítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Keleti elkerülő út, reptéri bekötőt megépítése	2	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	13
	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőhálózat kialakítása	2	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	13
	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
	Bugaci-homokhátság vízgazdálkodásának javítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
	Mezőgazdasági Szakközépiskola kapcsolatrendszerének fejlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Majjai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
Összesen	11	20	21	19	20	19	19	20	8	4	15	30	31	16	15	19	12	9	4	4	0	1	13	13	3	4	1	4	

7 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A kockázatelemzés során bemutatásra kerülnek a megvalósítás során fellépő olyan események, melyek bekövetkezésére lehet számítani, de nem szükségszerűen következnek be. Megvizsgáljuk, hogy a bekövetkezések valószínűsége magas, illetve alacsony, valamint milyen hatással bírnak a projektek megvalósítására.

A tervezett projektek esetében eltérő célok, funkciók megvalósításáról van szó, melyek esetében a közös kockázati pont, melyet lehet akár szűk keresztmetszetként definiálni a folyamatos finanszírozás biztosítása az egyenletes technológiától függő előrehaladás érdekében.

27. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba változása	magas	jelentős	Az jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez
Közbeszerzési eljárásokból adódó kockázatok (időbeli elhúzóadások)	közepes	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása
Hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	közepes	A hatsági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele Esetleges késésre, csúszásra előre felkészülés már az előkészítés során
Saját forrás előteremtésének kockázata	közepes	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása
Hazai illetve Európai Unió fejlesztési források elmaradása	alacsony / közepes	jelentős	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés
A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Az Önkormányzat feladata, hogy megfelelő szakmai háttérrel biztosítson
Előre nem látható műszaki problémák	magas	jelentős	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzetfelmérés

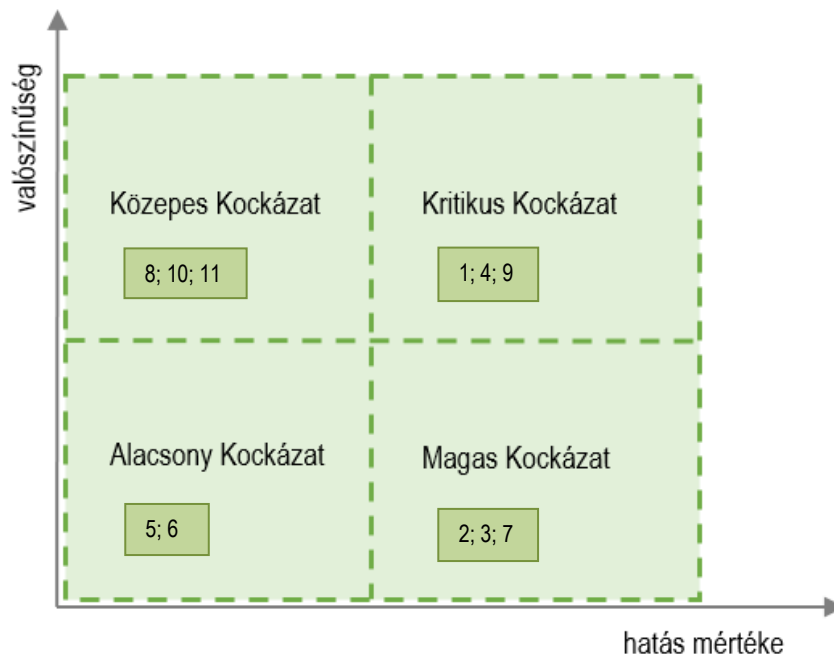

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére.
Többletmunka felmerülése	közepes	közepes	Esetleges többletmunkára felkészülés már az előkészítés során
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges	alacsony	jelentős	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása
A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán A piaci igények folyamatos monitoringja, a megváltozott piaci igényekre történő gyors reagálás az intézmény és a fenntartó részéről
Társadalmi szempontok kockázata: lakossági ellenállás, negatív közvélemény	közepes	közepes	Magas szintű partnerség biztosítása Teljes körű, lakossági, felhasználói tájékoztatás, információ áramlás biztosítása a projekt keretében Attraktív, széles társadalmi csoportokat megcélzó fejlesztési tevékenységek

Az említett kockázatok bekövetkezésének valószínűsége a projekt tervezésekor nem mondható jelentősnek, azonban néhány bekövetkezése esetében komoly gonddal néz szembe a projektet megvalósító. A kockázatok felmérésekor természetesen a vis major esetekre nem lehet építeni, de a várható kockázati tényezőket szem előtt kell tartani és adott esetben forgatókönyvet kidolgozni az esetleges bekövetkezésük esetére.

7. ábra: Kockázatok hatásának és valószínűségének mátrixa

Projekt szinten kvalitatív módon célszerű értékelni a kockázatokat. A stratégia végrehajtása során a kockázatokkal kapcsolatban új információk merülhetnek fel, szükségessé válik a kockázatok folyamatos követése, melynek célja a kockázatok leírásának felülvizsgálata, a becslések pontosítása.

8 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

■ Tervalku

A nem fejlesztési jellegű tevékenységek közül a városrehabilitáció során gyakran alkalmazott az ún. „tervalku” folyamata, amely nem más, mint az önkormányzati partnerségen alapuló, magánkezdeményezésű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti viszonyt meghatározó – önkormányzati rendeletben szabályozandó – településrendezési szerződési eljárása. A fejlesztési projektek volumenének és komplexitásának nagyfokú eltérése miatt **az önkormányzat mindig az egyes fejlesztőkkel egyedileg kíván településrendezési szerződésben rögzített tervalkut kötni**. Az egyes fejlesztésekkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása – a beadandó anyagok, a döntés menete – az illetékes hivatali osztályok bevonásával történik egyedileg, minden esetben az adott fejlesztésre szabva.

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata nagyobb volumenű fejlesztések beindításakor élt korábban is, és a következőkben is élni kíván ezzel a lehetőséggel. Ez a piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodást jelenti.

A folyamat első lépése, hogy a beruházó tisztázza beruházási szándékait, és meghatározza a beruházás jellegének függvényében a tevékenység végzésére kiszemelt területi prioritásait. A beruházó vizsgálatot folytat a kiszemelt terület tulajdonviszonyait illetően. A beruházó a megfelelő hely kiválasztása után a legtöbb esetben megszerzi az ingatlan tulajdonjogát, és célszerű annak is utána járnia, hogy a rendezési terv milyen jellegű tevékenység végzését engedi a kiszemelt területen.

A legtöbb esetben előfordul, hogy a kiszemelt és megszerzett területre (nagyobb területi egységre) vonatkozóan módosítani kell a rendezési tervet. Ekkor az önkormányzat és a beruházó partneri kapcsolata révén alkufolyamatba bocsátkozik, melynek végeredménye az, hogy a beruházó elkészíteti a területi egységre vonatkozó szabályozási tervlapokat. Az önkormányzat nagyobb volumenű, a közlekedési rendszert nagy mértékben befolyásoló beavatkozás esetén további követelésekkel élhet a beruházó felé, a köz érdekében. Ilyen lehet a beruházó által megvalósítandó objektum eléréséhez szükséges kanyarodó sávok, parkolóhelyek kialakítása, biztonságos közlekedést lehetővé tevő közlekedési csomópontok, átkelőhelyek kialakítása (pl. bevásárlóközpont közelében).

Amennyiben az önkormányzat a közszolgáltatások minőségének csökkenését vagy hiányát vetíti elő a beruházás eredményeképpen, a közszolgáltatások iránt támadt hirtelen mértékű igény kielégítésnek költségeit a beruházóra háríthatja (pl. bölcsőde, óvoda létrehozása új lakótömbök közelében).

■ Városmarketing

Az önkormányzat kiemelten kíván foglalkozni a városmarketing kérdéseivel. Ezért a következő 2 évben el kívánja készíteni az ITS-ben megfogalmazott célok és az egyes városrészek

akcióterületein kijelölt fejlesztések megvalósítását elősegítendő, a **város marketingstratégiáját**. Ennek érdekében az önkormányzat a partnerségi keretek között egyeztetéseket folytat a környező településekkel, a vállalkozó szektorral és a civilekkel is, tekintettel arra, hogy a marketingstratégia végrehajtásában is jelentős szerepet fognak kapni. A marketing stratégia építeni fog a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiára és a Magyar Marketing Szövetség városmarketinggel kapcsolatos ajánlásaira is.

A településmarketing leegyszerűsítve a település promócióját, reklámozását, értékesítését jelenti különböző célcsoportok irányába. A meghatározott célcsoportok: a város lakossága, lehetséges befektetők, vagy a város iránt érdeklődő látogatók.

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata azonban tágabb értelemben értelmezi a városmarketinget, így az a felsoroltaknál több feladatot jelent.

Jelenti egyrészt a külkapcsolatok, a meglévő testvérvárosok közötti kapcsolatok fenntartását és megerősítését. A testvérvárosok potenciális, meglévő célcsoportok, a város népszerűsítésének kézenfekvő hordozói.

Kialakult a Kiskunfélegyházi térségi együttműködés keretrendszere. Ennek egyik része lehet a térségi marketinggel foglalkozó szekció, amely marketingstratégia kidolgozását tűzi ki célul, többek között a megközelíthetőség nagymértékű javulása okán.

A város önálló arculatának kialakításához szükséges egy hiányt pótoló dokumentum: önálló, **városi szintű marketingstratégia** elkészítése, amely kommunikálható a lakosság és az ide érkező és érdeklődő befektető irányába. A stratégia továbbá hozzásegítené az önkormányzatot, hogy adottságait feltérképezve továbbgondolja a turizmusfejlesztéssel kapcsolatos elképzeléseit.

■ További eseti kedvezmények, beruházás-ösztönzés

A város kezdetben **helyi adó kedvezményekkel**, építési **illetékkedvezmények** biztosításával funkcióbővítés céljából ösztönözheti a profitszegény kulturális és művészeti funkciók letelepedését.

A települési környezet szépítése, élhetőbbé tétele szempontjából hasznos és nem utolsósorban szemléletformáló hatással bír egy-egy **köztisztasági program szervezése**, lakossági (nagy tekintettel a lakótelepeken végzendő) virágosítási **kampány** szervezése, ösztönzése, vagy a **városszépítő és lokálpatrióta egyesületek támogatása, tudatformáló** rendezvények lebonyolítása. Összetartó erejű a közterületeken iskolásokkal, lakókkal, helyi közéleti szereplőkkel közösen tartott szemétszedési akció, amelynek figyelemfelhívó ereje is van.

A helyi **nagyberuházókkal** és a **KKV-kal való partneri viszony kialakítása** alapvetően fontos. Ez erősíthető területhasználati például díjkedvezménnyel is, továbbá az „egyablakos ügyintézés” bevezetésével, az engedélyezési eljárások gyorsításával, könnyítésével, illetve ezek elektronikus alapra helyezésével különösen a munkahelyteremtő beruházások esetében.

A város a hivatali ügyintézés digitalizálása érdekében nagy lépéseket tett, a városi honlapon már több ügyszálhoz kapcsolódóan elérhetőek különböző nyomtatványok (építési ügyek, adóügyek, igazgatási, környezetvédelmi területekhez kapcsolódó ügyek). A cél az ügyintézés további digitalizálása, az ügyintézési idő lerövidítése.

Az önkormányzat a város honlapján teszi közzé a fejlesztési lehetőségeket (dokumentumokat, felhívásokat), annak érdekében, hogy a tőkebefektetők a lehetőségekről információhoz jussanak.

Tájékoztatóként a beruházásokhoz kapcsolódóan egyéb – a térségben rendelkezésre álló adatok közlése célszerű annak érdekében, hogy a befektetői döntéseket megkönnyítse az önkormányzat. Ilyen adatok, elemzések például a munkaerő nagysága/kvalifikáltsága, a

rendelkezésre álló/biztosítható közműkapacitások, a helyi adók rendszere, elnyerhető kedvezmények/támogatások, stb. Ezeknek a városi honlapon kell szerepelniük.

A város ösztönözni kívánja a **funkcióvesztett, kiüresedett, használaton kívüli épületek, tömbök** hasznosításának előnyben részesítését, ily módon a már meglévő épületállomány hasznosítása, rehabilitációja, (szükség esetén) funkcióváltása is megtörténik. Az önkormányzati tulajdonú épületekben kulturális vagy gazdasági funkciók kaphatnak helyet.

8.2 Az ITS megvalósításának szervezeti keretei

8.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

A városban a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselő-testület rendelkezik. A **képviselő-testület** az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselő-testület különböző **bizottságai**.

A városfejlesztéssel összefüggő döntések meghozatalában az 5 tagú Városüzemeltetési Bizottság működik közre. A bizottság fő feladatai közé tartoznak többek között:

- a bűnmegelőzéssel, közbiztonsággal kapcsolatos ügyek,
- megtárgyalja és véleményezi a fakivágási kérelmeket,
- kapcsolatot tart az illetékes önkormányzati intézményekkel és a civil szervezetekkel,
- az épített környezettel összefüggő témakörökben véleményezési jogkörrel rendelkezik,
- kiválasztja a piaci alapon, pályázati eljárás keretében bérbe adható önkormányzati lakás bérletét és a Képviselő-testület által elidegenítésre kijelölt lakás vevőjét,
- véleményezi és javaslatot tesz a képviselő-testület felé az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítása tárgyában benyújtott társasházi pályázatok rangsorára.

A stratégia menedzsmentjét a következő táblázat mutatja.

Tartalmi felelősség	Képviselő testület
Előkészítési felelősség	Polgármester
Döntés előkészítő	Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet
Előkészítésben kötelezően bevonandó	Pénzügyi Osztály
Előkészítést felügyeli	Városüzemeltetési Bizottság
Kötelezően megtárgyalja	Valamennyi szakbizottság
Kötelezően véleményezi (vélemény csatolandó)	Kiskunfélegyháza Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, Főépítész
Javasolt véleményező	civil együttműködési fórum vállalkozói együttműködési fórum intézményvezetők fóruma

8.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

Az integrált stratégia megvalósítása olyan szervezeti működést kíván meg a városoktól, amely biztosítja egyrészt a stratégia egészének folyamatos karbantartását, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába („stratégiai menedzsment”), másrészt pedig biztosítja a stratégia által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását („operatív menedzsment”). A projektmenedzsment általános kategóriái szerint csoportosítva tehát: a stratégiai menedzsment a „hatások” érvényesüléséért, míg az operatív menedzsment az eredményekért (mind a közvetlen, „outputok”, mind a tényleges eredmények) visel felelősséget.

Az eredmények visszacsatolása a program nyomon követéséből („monitoring”) származó adatok alapján történik.

A stratégiai menedzsment fő feladatai:

- Az ITS megvalósulásának folyamatos nyomon követése, értékelése. Ennek keretében az elhatározott fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, azok elvárt eredményeinek és hatásainak értékelése, az ITS által kitűzött célok teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A városfejlesztés társadalmi, gazdasági és szabályozási környezete változásának figyelemmel kísérése, a külső feltételrendszer változásainak a stratégiai célokra és eszközökre gyakorolt hatásainak elemzése, értékelése.
- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS cél- és eszközrendszerébe.

Tartalmi felelősség	Képviselő testület
Előkészítési felelősség	Polgármester
Döntés előkészítő	Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet
Előkészítésben kötelezően bevonandó	Pénzügyi Osztály
Előkészítést felügyeli	Városüzemeltetési Bizottság
Kötelezően megtárgyalja	Városüzemeltetési Bizottság, Gazdasági Bizottság és az előterjesztés tartalmától függően az érintett szakbizottságok
Kötelezően véleményezi (vélemény csatolandó)	Pénzügyi Osztály
Javasolt véleményező jelentősebb változtatásokkor	Civil együttműködési fórum vállalkozói együttműködési fórum intézményvezetők fóruma

A Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet a Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet. A csoportban dolgozó szakemberek saját szakterületükön végzik a stratégiai célok végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Az operatív menedzsment alapvető feladatai az alábbiak:

- önkormányzati fejlesztési elképzelések kidolgozása,
- javaslattétel pályázati célok meghatározására, koncepciók kidolgozására,
- a pályázati lehetőségek felkutatásának, a pályázatok előkészítésének, benyújtásának, nyilvántartásának, megvalósításának és elszámolásának szervezése, koordinálása,
- részvétel a közbeszerzési eljárások kiírásában és lebonyolításában,
- önkormányzati közreműködéssel és forrás felhasználásával megvalósuló beruházások kooperációján a megrendelő képviselője, a műszaki ellenőrről a kapcsolat tartása, részvétel a beruházások lebonyolítási feladatainak ellátásában,

- kapcsolattartás a térségi, megyei, regionális szervekkel a pályázatok és fejlesztési feladatok szervezése, lebonyolítása érdekében.

8.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A Kiskunfélegyházi járás Bács-Kiskun megyében található, székhelye Kiskunfélegyháza. Területe 582,37 km², népessége 37 292 fő, népsűrűsége 64 fő/km² volt a 2012. évi adatok szerint. Egy város (Kiskunfélegyháza) és 5 község (Bugac, Bugacpusztaháza, Gátér, Pálmonostora, Petőfiszállás) tartozik hozzá. Az itt található települések szoros és folyamatos együttműködésével funkcionál, Kiskunfélegyháza jelenleg járásközponti szerepet tölt be, így közigazgatásilag a környező települések lakosait is kiszolgálja.

Kiskunfélegyháza, mint járásközpont kulturális téren is kiemelkedő a járási települések között. A város nem kíván versenyezni a megyeközpont által kínált lehetőségekkel, inkább azokat kiegészítve nyújt lehetőségeket.

Az önkormányzat az ITS tervezésébe bevont szakembereivel, valamint a dokumentáció társadalmasítása kapcsán a járás érintett településeivel való egyeztetések, kapcsolattartások és véleményezések módszertana, az ehhez alkalmazott kommunikációs eszközök az alábbi eszközöket, formulákat alkalmazta és fogja alkalmazni:

- 2015. januárjában egyeztető fórumra, workshopra került sor az önkormányzat és a külső szakértők közreműködésével,
- 2015. márciusában a megalapozó vizsgálat munkaanyagának prezentálása workshop keretében történt, ahol meghatározásra került a város 13 pontból álló városfejlesztési stratégia,
- az ITS munkaanyagát első körben 2015. májusában az önkormányzat és munkacsoportjai véleményezik,
- államigazgatási eljárás keretében a járás valamennyi érintett önkormányzata a véleményezett, korrigált dokumentációt írásbeli konzultáció keretében fogja véleményezni.

Az egyeztetések keretében az érintett települések megismerték Kiskunfélegyháza Város településfejlesztési koncepciójának és integrált településfejlesztési stratégiájának célrendszerét, főbb fejlesztési irányait, és ezekhez kapcsolódóan ismertették saját fejlesztési elképzeléseiket. A települések képviselői egymás kölcsönös tájékoztatásán túl egyeztették a lehetséges együttműködési területeket.

A településközi koordináció a tervezésen túl az ITS megvalósítási szakaszában is megvalósul, egyeztetésre kerülnek a települések közötti együttműködések lehetséges területei. Összességében megállapítható, hogy a környező települések fejlesztései Kiskunfélegyháza tervezett városfejlesztési elképzeléseivel és az azt megalapozó ITS-sel összhangban valósulnak majd meg, a hatások szinergikusan kiegészítik, felerősítik egymást, felesleges, párhuzamos kapacitásokat létrehozó, egymást kioltó fejlesztések nem valósulnak meg.

A projektek megvalósítása során a hálózatos fejlesztések között szereplő „Óvodák felújítása” című projekt részletes tervezése előtt a város egyeztet a környező településekkel is, mivel a Megalapozó vizsgálatban is megállapításra került, hogy a Kiskunfélegyházára oktatási céllal ingázók aránya kiemelkedő a hasonló méretű dél-alföldi városokhoz képest.

8.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 2015 januárjában elkészítette a város fenntartható városfejlesztési programjának – (településfejlesztési koncepciójának és) integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) – társadalmasításához kapcsolódó Partnerségi egyeztetési tervét, összhangban a képviselőtestület által elfogadott partnerségi egyeztetési szabállyal.

A partnerségi egyeztetési terv az alábbi jogszabály és útmutatók figyelembe vételével került kidolgozásra:

- **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- **Útmutató** a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.)
- **Városfejlesztési Kézikönyv** (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.)

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is **fontos szerepe van** a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepe van az elkészülő (településfejlesztési koncepció és) integrált településfejlesztési stratégia társadalmi elfogadtatásában annak, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményt nyilváníthatnak.

A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

Partneri csoportok

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetésének folyamatába az alábbi **partneri csoportok** kerülnek bevonásra:

- A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör
 - államigazgatási szervek
 - önkormányzatok
- Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek
- Lakossági szint

Megvalósult egyeztetések

Megvalósult egyeztetések:

- A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör: írásbeli megkeresés 2015. február
- Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek: 2015. március 17., munkacsoporti ülések és workshop,

Vélemények kezelése

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jelenéti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető az önkormányzatnál.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történt, megtörtént a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása,

majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerültek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében megtörtént azok indoklása.

Megvalósultak az elfogadott koncepció és stratégia nyilvánosságát biztosító intézkedések, a dokumentumok a város honlapján – www.kiskunfelegyhaza.hu-n – elérhetőek.

8.5 Monitoring rendszer kialakítása

8.5.1 Az ITS intézkedéseikhez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

Az alábbiakban táblázatos formában rögzítjük a Kiskunfélegyháza város ITS-ében bemutatott fejlesztési célokhoz, valamint az ezekhez illeszkedő projektekhez kapcsolódó mutatószám rendszert. Az indikátorok esetében meghatározásra kerül a releváns mértékegység, valamint egy előzetes tervérték is, melynek felülvizsgálata ugyanakkor az egyes projektek pontos szakmai tartalmának kidolgozását követően szükségessé válhat.

A fentiek mellett a táblázatban rögzítjük az indikátor forrását (jellemzően a projekt előrehaladási jelentés), valamint a mérés gyakoriságát is.

Az indikátorok a középtávú célok elérését mérik, így eredmény jellegűek. Célértékük meghatározása a várhatóan bevonható források nagyságrendi becslése alapján történt meg, melyet a következő táblázatok mutatnak. Ezzel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a stratégia megvalósításához rendelkezésre álló forrás mennyisége, valamint pl. a támogatásokból elérhető források tematikus (ágazati) összetétele sem ismert. Ennél fogva ezen indikátorok célértékei inkább a település törekvéseit szeretnék kifejezni, valamint az ITS végrehajtásának értékelését hivatottak segíteni, nem pedig „vállalásként” értelmezendő értékek.

A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisban, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek. Ezen hiányosságok pótlására legkorábban az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálat) során kerülhet sor.

28. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése	Vállalkozói aktivitás	db/1000 lakos (2010. év regisztrált vállalkozások)	171	nő	KSH statisztikai adatai	Éves
	KKV-k nettó árbevétele	millió Ft		nő	KSH	Éves
A város turisztikai szerepének erősítése	A külföldi és a belföldi turisták költése	millió Ft		+10 % növekedés	KSH	Éves
	A kereskedelmi és egyéb szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma	vendégéjszaka	6909 (2013. évi adat)	+5 % növekedés	Önkormányzati adatszolgáltatás	Éves
A város logisztikai központ szerepének erősítése	Vállalkozói aktivitás	db/1000 lakos (2013. év regisztrált vállalkozások)	171	nem csökken	KSH statisztikai adatai	Éves
Életminőség javítása	Települési környezettel való elégedettség	%		+20 % növekedés	Önkormányzati adatszolgáltatás	Éves
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	PJ/év	n.a (SEAP)	20 %	Kedvezményezett adatszolgáltatás	Éves
	Városi gondozott zöldfelületek nagysága	m ²		+5 % növekedés	Önkormányzati adatszolgáltatás	Éves
A város oktatási funkciójának megerősödése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő		+ 5000 fő	Önkormányzati adatszolgáltatás	Éves
	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	%		+10 %	Önkormányzati adatszolgáltatás	

29. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Bázisérték (kidolgozás alatt)	Célérék	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Központi belterület: <ul style="list-style-type: none"> ■ Béke tér és Petőfi tér, Szent János tér rekonstrukció; ■ Infrastruktúra fejlesztés; ■ Parkolási és közlekedési helyzet javítása 	Felújított terek nagysága	Felújított terek nagysága		növekedés	m2	Önkormányzat	évente
	Parkolóhelyek száma	Újonnan kialakított parkolóhelyek száma		növekedés	Db	Önkormányzat	
	Fejlesztéssel érintett infrastruktúra, szolgáltatások száma	Új, korszerűsített infrastruktúra és szolgáltatások száma		növekedés	db	Önkormányzat	
Kossuthváros: <ul style="list-style-type: none"> ■ Alvóvárosi szerep megőrzése 	Érintett lakosság szám	Településen élő, állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező érintettek száma	3 242	nem csökken	fő	KSH	évente
Petőfi lakótelep: <ul style="list-style-type: none"> ■ Fiatalos családok számára vonzóvá tenni a városrészt; Szegregálódási folyamatok megállítása (Dr. Holló Lajos utca 9-11 környékén) 	Vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Bázisérték (kidolgozás alatt)	Célérék	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Bankfalu <ul style="list-style-type: none"> Városrészi alközpont kialakítása; Humán közszolgáltatás fejlesztése; Szegregálódási folyamatok megállítása 	Fejlesztéssel érintett infrastruktúra, szolgáltatások száma	Új, korszerűsített infrastruktúra és szolgáltatások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Liget utca - Vásártér <ul style="list-style-type: none"> Pihenő funkciók kialakítása; Zöldterület fejlesztése 	Fejlesztéssel érintett infrastruktúra, szolgáltatások száma	Új, korszerűsített infrastruktúra és szolgáltatások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy <ul style="list-style-type: none"> A városrész bekapcsolása a város körforgásába; Sportolásra alkalmas terület fejlesztése 	Fejlesztéssel érintett infrastruktúra, szolgáltatások száma	Új, korszerűsített infrastruktúra és szolgáltatások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
	Látogatószám	Szolgáltatást igénybevevők számának növekedése		növekedés	fő	Önkormányzat	
Déli Iparterület <ul style="list-style-type: none"> Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése 	Vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Bázisérték (kidolgozás alatt)	Célérék	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Ipari Park <ul style="list-style-type: none"> Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepítése 	Vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Molnár telep <ul style="list-style-type: none"> Értékes lakóövezet kialakítása; Fejlett vállalkozói övezet kialakítása 	Vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Halesz (külsőterület) <ul style="list-style-type: none"> Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; Szegregáció megelőzése; Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	Mezőgazdasági vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Selymes (külsőterület) <ul style="list-style-type: none"> Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; Szegregáció megelőzése; Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	Mezőgazdasági vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Bázisérték (kidolgozás alatt)	Célérék	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Kültéri tanya <ul style="list-style-type: none"> Versenyképes mezőgazdasági ágazat kialakítása; Szegregáció megelőzése; Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	Mezőgazdasági vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Arany-hegyi lakótelep <ul style="list-style-type: none"> Működő vállalkozások fejlesztése, újabb vállalkozások betelepítése; Szegregáció megelőzése; Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	Mezőgazdasági vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Zöldmező lakótelep <ul style="list-style-type: none"> Szegregáció megelőzése; Funkciók alközpontokban való elérhetővé tétele 	Fejlesztéssel érintett infrastruktúra, szolgáltatások száma	Új, korszerűsített infrastruktúra és szolgáltatások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente
Északi új lakóterület (kültériület) <ul style="list-style-type: none"> Értékes lakóövezet kialakítása; Fejlett vállalkozói övezet kialakítása 	Vállalkozások számának növekedése	Új, betelepülő vállalkozások száma		növekedés	db	Önkormányzat	évente

30. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai

Projekt típusa	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Definíciója	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Kulcsprojektek	Városcsopont rehabilitációja	Fejlesztéssel érintett terület nagysága	Fejlesztéssel érintett alapterület	m ²	Önkormányzat	évente
Hálózatos projektek	Óvodák felújítása	Fejlesztéssel érintett terület nagysága Fejlesztéssel érintett lakosság száma Fejlesztéssel érintett szolgáltatások száma	Fejlesztéssel érintett alapterület Településen élő, állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező érintettek száma Új és korszerűsített szolgáltatások száma	m ² fő db	KSH Önkormányzat	évente
	Bel- és külterületi kerékpárút hálózatának kiépítése	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
	Bel- és külterületi szilárd útburkolat-hálózatának bővítése és felújítása	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente

Projekt típusa	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Definíciója	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
	Belterületi csapadékvíz elvezetési projekt	Épített/felújított belvízelvezető árok, csatornák hossza A támogatott projektek keretében ár- és csapadékvíz károktól megvédett lakosság	Az épített vagy felújított bel- és csapadékvíz-elvezető árok és csatornák hosszának összege. A belvízvédelmi szempontból biztonságossá vált települések, településrészek lakosságának összege	Km fő	Önkormányzat	évente
	Külterületi belvízcsatorna rendszer hiányzó szakaszainak kialakítása	Épített/felújított belvízelvezető árok, csatornák hossza A támogatott projektek keretében ár- és csapadékvíz károktól megvédett lakosság	Az épített vagy felújított bel- és csapadékvíz-elvezető árok és csatornák hosszának összege. A belvízvédelmi szempontból biztonságossá vált települések, településrészek lakosságának összege	Km fő	Önkormányzat	évente
	Járdák felújítása	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
	Közvilágítási hálózat felülvizsgálata, energiatakarékos rendszer bevezetése	Energia megtakarítás mennyisége	Energia megtakarítás mértéke	J	Önkormányzat	évente

Projekt típusa	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Definíciója	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
	A város intézményeinek villamos energia igényének megújuló energiával történő biztosítása	Megújuló energiaforrások száma Energia megtakarítás mennyisége	Energia megtakarítás mértéke Bevont, új, megújuló energiaforrás	db J	Önkormányzat	évente
	A város intézményeinek geotermikus energia segítségével történő fűtése	Megújuló energiaforrások száma Energia megtakarítás mennyisége	Energia megtakarítás mértéke Bevont, új, megújuló energiaforrás	db J	Önkormányzat	évente
	Belterületi körforgalmú csomópontok kiépítése	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Megépített/felújított körforgalmak száma Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	Km db ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
Egyéb projektek	Köztemetők fejlesztése	Fejlesztéssel érintett terület nagysága	Fejlesztéssel érintett alapterület	m ²	Önkormányzat	évente
	Keleti elkerülő ú, Reptéri bekötőút megépítése	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente

Projekt típusa	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Definíciója	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
	Majsai úti hármas vasúti csomópontban külön szintű átjáró kiépítése	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
	Külterületi szilárd burkolatú gyűjtőúthálózat kialakítása	Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
	Éghajlatváltozás hatásait mérséklő és komplex célú víztározó	Épített/felújított víztározó mérete	Az épített víztározó mérete	M ³	Önkormányzat	évente
	Ipari park fejlesztése	Vállalkozások számának növekedése Iparüzési adó bevétel növekedés Fejlesztéssel érintett útvonal hossza Forgalom nagysága	Új, betelepülő vállalkozások száma Adóbevétel növekedés Megépített/felújított utak hossza Érintett szakaszok napi átlagos forgalma	Db Ft km ÁNF	KSH Önkormányzat	évente
	Volt SZTK épületének teljes felújítása, energetikai korszerűsítése	Megújuló energiaforrások száma Energia megtakarítás mennyisége	Energia megtakarítás mértéke Bevont, új, megújuló energiaforrás	db J	Önkormányzat	évente

8.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

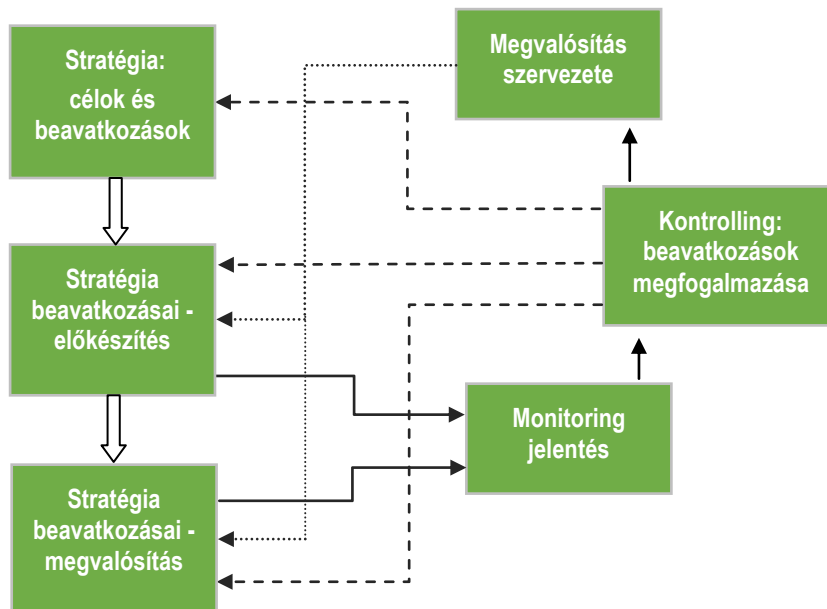
A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelőset
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7-éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring jelentések az évente készülő akciótervek fontos háttérdokumentuma is, az ott megfogalmazott javaslatokat az akciótervekben is figyelembe kell venni. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi:

8. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása

A monitoring folyamat szervezete:

- **Képviselőtestület:** a képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket
- **Szakmai Bizottságok:** javaslatot tesz a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra
- **Monitoring bizottság:** éves rendszerességgel felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán; a monitoring bizottság tagjai:
 - Polgármester
 - A testületi bizottsági elnökök
 - Főépítész
 - A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
 - Egyéb civil szervezetek
 - Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet
- **Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet a Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet – monitoring felelős:** a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a monitoring bizottság vezetője felé továbbítja.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

- **Éves monitoring jelentés:** az éves jelentés elkészítéséért az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:
 - A megvalósítás szervezeti keretei
 - A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
 - A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatott intézkedések leírása és értékelése
 - A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
 - A megvalósításra fordított pénzügyi források
 - A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is
 - A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása
- **Értékelő lapok:** a különböző értékelő lapok szerepe, hogy az egyes tevékenységek kapcsán a tervezett beavatkozások előrehaladása, az azokkal kapcsolatos problémák a lehető legobjektívebb módon megítélhetők legyenek. A formalizált értékelő lapok le kell, fedjék a célokat, a beavatkozásokat, valamint az indikátorokat is. Az értékelő lapok az éves jelentések mellékletét képezik.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában.

Mellékletek

1. számú melléklet: A partnerségi egyeztetés lépései

Előrehaladására
vonatkozó információk

Esemény	Időpont
Mikor került elküldésre a megalapozó vizsgálat első teljes változata az Önkormányzat számára véleményezésre?	2015. március 12.
Mikor kerültek átvezetésre a megalapozó vizsgálat utolsó észrevételei?	2015. április 21.
Mikor tartották a SWOT workshopot/workshopokat?	2015. március 17.
Mikor került kiküldésre az ITS államigazgatási egyeztetésre?	2015. május 22.
Antiszegregációs program elkészítésével kapcsolatos információk.	Az Antiszegregációs Program a helyi szereplők véleményeit figyelembe véve elkészült.
A BM szakmai megfelelőségi ellenőrzésre történő benyújtáshoz az ITS tervezetről az önkormányzati egyetértési nyilatkozatot kell csatolni. Az egyetértési nyilatkozat kiadásának feltétele-e az ITS tervezet testületi elfogadása. Ha igen, akkor az önkormányzat mikor nyújtotta be képviselői testületi döntésre a tervezetet?	A testületi ülés időpontja: 2015. június 25.

Partnerségi
egyeztetés lépései

Időpont	Egyeztetés megnevezése	Érintett partneri kör	Célja / Tartalma
2015. január 21.	Projektindító egyeztetés	ICS, város koordinátor	Bemutatkozás, a munka várható kereteinek, feltételeinek, ütemezésének egyeztetése Települési adatszolgáltatás keretében várt információk egyeztetése, Partnerségi Terv elveinek, bevonandó szereplők körének, bevonás módjainak és eszközeinek egyeztetése; átfogó települési helyzetkép, városvezetői elvárások a készülő ITS-sel kapcsolatban; korábbi IVS, ATT értékelése, városrészi lehatárolások, szegregátumok
2015. január 22 - 2015. április 21, (azt követően 2015. május 23-ig is folyamatos)	ÖMCS, HMCS adat és információszolgáltatása, szakmai segítség nyújtása a tervezők számára a megalapozó munkarészekhez	ICS, ÖMCS, HMCS	A jogszabály által előírt tartalmi követelmények teljesítése, a fejezetek mind teljesebb körű szakmai tartalmának kidolgozása érdekében helyi adat és információszolgáltatás

Időpont	Egyeztetés megnevezése	Érintett partneri kör	Célja / Tartalma
2015. január 27-2015. március 16.	Munkacsoport tagjainak felkérése	ICS, ÖMCS, HMCS	A Partnerségi Tervben rögzítettek alapján a munkacsoport tagok felkérése az ITS készítési munkában való részvételre
2015. március 17.	I. Workshop – Megalapozó vizsgálat eredményeinek letisztázása	ÖMCS, ICS	A Megalapozó vizsgálat tervezése során felmerült kérdések átbeszélése, tisztázása.
2015. március 17.	I. Workshop – Fejlesztési célok meghatározása	HMCS	A Megalapozó vizsgálat megállapításainak ismertetése. Az elkészült SWOT analízisek bemutatása, a megalapozó tanulmány fő megállapításainak pontosítása. A település legfontosabb fejlesztési céljainak meghatározása.
2015. május 6.	II. Workshop – Az előzetesen megküldött ITS átbeszélése	ICS, ÖMCS	Az ITS-ben meghatározott főbb irányok ismertetése és megvitatása – jövőkép, átfogó célok, középtávú tematikus célok, városrészi szintű területi célok, akcióterületek és kapcsolódó fejlesztések, kulcsprojektek, hálózatos projektek és egyéb projektek.
2015. május 6.	II. Workshop – Az ITS munkaközi verziójának ismertetése és megvitatása	HMCS	Az ITS-ben meghatározott főbb irányok ismertetése és megvitatása – jövőkép, átfogó célok, középtávú tematikus célok, városrészi szintű területi célok, akcióterületek és kapcsolódó fejlesztések, kulcsprojektek, hálózatos projektek és egyéb projektek.
2015. május 26.	Megalapozó vizsgálat és ITS társadalmisítása	Helyi lakosság	A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott társadalmisítás megvalósítása – MV és ITS egyeztetési anyagának települési honlapra történő feltöltése és az elkészült anyag lakosság előtti prezentációs jellegű bemutatása véleményezés céljából

